

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Mezőkövesd Város Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	48
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	79
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	86
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	99
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	105
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	107
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	108
1. A HEP IT részletei	108
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	108
Jövőképünk.....	108
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	109
3. Megvalósítás	111
3.1 A megvalósítás előkészítése	111
3.2 A megvalósítás folyamata	111
3.3 Monitoring és visszacsatolás	114
3.4 Nyilvánosság	114
3.5 Kötelezettségek és felelősség	115
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	116
4. Elfogadás módja és dátuma	117

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Mezőkövesd Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A 16.189 fős állandó népességű Mezőkövesd Budapesttől 130 km-re a Bükk-hegység déli lábánál terül el. Mind közúton (M3 autópálya), mind vasúton egyszerűen elérhető a kistérség gazdasági, kereskedelmi, kulturális és turisztikai központja.

Centrális fekvésének köszönhetően könnyen megközelíthető innen több nemzeti park, történelmi emlékhely és világörökségi helyszín. A turistabarát városvezetésnek köszönhetően folyamatosan fejlődik, virágzik a város. Számos épület és közterület újult meg az elmúlt időszakban köztük a Matyó Múzeum, a Városi Galéria, a Községi Ház, a Zsóry Gyógy- és Strandfürdő a Szent László tér, a Kavicsos Tó Szabadidőpark, a Sportcsarnok és a Stadion.

A matyó népművészet 2012 decembere óta része az UNESCO Szellemi Világörökségének, illetve hungarikum is egyben, a Zsóry Gyógy- és Strandfürdőt és üdülőterületét pedig hivatalosan gyógyhellyé nyilvánították 2013-ban.

Régészeti emlékek azt mutatják, hogy Mezőkövesd már a népvándorlás előtt is lakott település volt és feltételezhető, hogy a honfoglaló magyarság is megtelepedett ezen a helyen.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Keletkezésének idejét nem ismerjük, de az egri káptalan dézsmaszedője 1275-ben lakatlan faluként tünteti fel, ami azt mutatja, hogy nem sokkal korábban még dézsmálható lakott település volt.

Egy 1323-as oklevél úgy említi, mint a diósgyőri királynéi uradalom tartozékát, s kisebb hányódtatás mellett a középkorában végig a diósgyőri várbirtok legnyugatibb települése volt. Az Anjouk uralkodása idején sokat fejlődhetett, mert a 15. században már rendszeresen mezővárosként említik.

Mátyás király 1464-ben pecsétet adott a városnak, majd kiváltságlevelét 1472-ben megerősítette, s mivel a város sokat szenvedett a huszita háborúktól, minden adófizetés alól mentesítette, csupán évente 200 aranyforintot tartoztak fizetni a diósgyőri várnagynak. A város kiváltságait II. Ulászló és II. Lajos is megerősítették, sőt ez utóbbi engedélyezte a Cserépvár körüli erdőkben a fakitermelést is.

A Mohács utáni időszak igen sok viszontagságot hozott a városra. Már 1544 után hódolt területté vált, de elpusztult 1552-ben is, az 1596-os mezőkeresztesi csata után pedig évekig lakatlan volt. A lakosság egy része ugyan visszatelepült, de a hódoltság végéig gyéren lakott volt, így a 18. század elején kisebb idegen telepítés is történt. A török kiűzése után Kövesd ismét kincstári birtok lett, s megtartva mezővárosi rangját, lakói úrbéres jobbágyok lettek. A város vezetése a mezővárosi kollektíva nevében 1784-ben szerződést kötött a kincstárral, melynek értelmében évi 5539 forinttal földesúri szolgáltatásait megváltotta. Ekkor az itt élők többsége legalább fél telekkel rendelkező gazda volt, s a Mária Terézia-féle úrbérrendezés kimutatásai szerint a település határa igen termékeny volt.

Az 1848-as jobbágyfelszabadítást Mezőkövesd úgy élte meg, hogy 100 holdon felüli magánbirtok a község határában nem volt, csupán a községnek és a közbirtokosságnak volt néhány száz hold legelője. A 19. század végén jó vásárlóerővel rendelkező parasztgazdaságok voltak a községben, az 1860-as évektől vasúti fővonal érintette, amely megkönnyítette a szállítást és bekapcsolódhatott a kapitalista gazdasági rendszerbe. 1870-ben a községnek 9324 lakója volt, a falu határa pedig 16.748 kh, ami 5 fős családokkal számolva mintegy 1600 családnak felelt meg, ami elvileg azt jelentette, hogy minden családnak (városi tisztviselőket, értelmiséget, iparosokat, kereskedőket is ide számítva), 10 hold föld jutott. Ez viszont vonzotta a betelepülőket. Mezőkövesd népessége 50 év alatt megduplázódott és 1920-ban 18.705 fő volt. A betelepülők földeket is vásároltak, ami rontott a birtokarányt, de rontotta ezt a magyar paraszti örökösödési rend is, amely generációkként osztotta a földtulajdont, mind kisebb és kisebb földterületre szorítva ezzel a termelőket.

Mezőkövesd minden fejlődés ellenére megmaradt paraszti településnek, ráadásul szinte egyoldalú hagyományos szemtermelést folytatott. A paraszti lakosság közel 75%-a nem rendelkezett annyi földterülettel, amennyi megélhetéséhez szükséges lett volna. Mivel pedig a település határában nem volt olyan nagybirtok, amely mezőgazdasági munkásokat állandóan tudott volna foglalkoztatni, így alakult ki - főleg fiatalokból - a summások több ezres tömege, akik kora tavasztól késő őszig, alföldi gazdaságokban keresték kenyerüket.

Mezőkövesd arculatában, szerkezetében és építészetében a mezőgazdasági, a fejlett ipari, valamint a kulturális-turisztikai jegyek egyaránt tükröződnek.

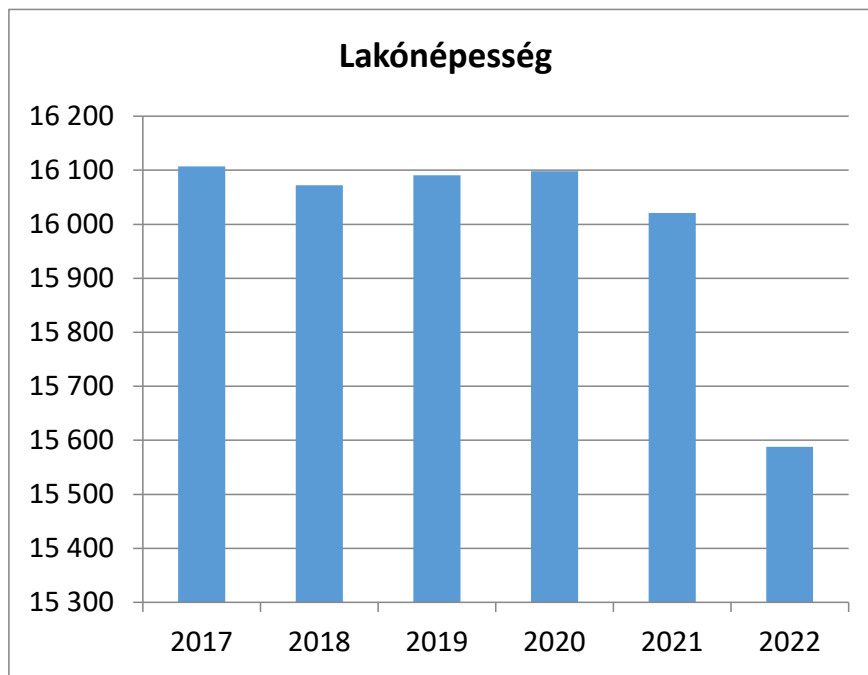
A Zsóry Fürdő gyógyvize, a gazdag matyó népművészeti kincs és a mozgalmas kulturális élet méltán tette ismertté településünket hazánkban, Európában és szerte a világon. Elődeink és a ma itt élők vallásos lelkületét hirdetik a város templomai, őseink iránt érzett tiszteletünk jele a múzeumok, gyűjtemények gazdag tárháza.

A turistabarát városvezetésnek köszönhetően folyamatosan fejlődik, virágzik a város gazdasági és turisztikai szempontból egyaránt.

Mezőkövesd a múltja mellett jelene, jövője okán is méltán lehet büszke, bizakodó. Az autópálya és a vasútvonal közelsége gazdaság- földrajzi értelemben is előnyös helyzetbe hozza városunkat, amelyet az utóbbi években megpróbáltunk és a jövőben is törekszünk kihasználni. Olyan európai kisvárost építünk, amely nyugodt, rendezett, tiszta, továbbra is fejlődik és ahová vendégként ellátogatni, fiatalok pedig hazatérni, családot alapítani is érdemes.

Az alábbi táblázatok általános áttekintést adnak Mezőkövesd demográfiai helyzetéről.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	16 107	bázis év
2018	16 072	99,78%
2019	16 091	100,12%
2020	16 098	100,04%
2021	16 021	99,52%
2022	15 588	97,30%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

A lakónépesség az állandó lakosok és a településen ideiglenes lakcímmel rendelkezők számát jelenti, csökkentve azon állandó lakosok számával, akiknek más településen van ideiglenes lakcímük (tartózkodási helyük). Statisztikailag a lakónépesség száma mutatja valójában, hogy a településen a szolgáltatásokat milyen népességszám figyelembe vételével kell megszervezni, milyen népességszám ellátásáról kell gondoskodni.

1870-től egészen a második világháborúig népszámlálási adatok tanúsága szerint dinamikusan nőtt a lakosságszám. Míg 1870-ben 9.324 főt számoltak össze, addig az 1941-es népszámlálásnál Mezőkövesden 20.988 személyt írtak össze. Ez volt a legnagyobb népessége a településnek. Az ezt követő népszámlálásoknál lassú csökkenés figyelhető meg. A Magyarországon jellemző népességcsökkenő tendencia a rendszerváltást követő két évtizedben Mezőkövesd városára is jellemző volt. 2001-ben 18.080 fő lakosa volt, 2010-ben már csak 16.607 fő, 2022-ben pedig 15.588 fő.

Az utóbbi évtizedekben a településen a születések száma rendre elmaradt a halálozásokétól, s a jellemzően negatív vándorlási különbözet is hozzájárult a lassú népességvesztéshez. A születések száma magasabb a segélyre szoruló, hátrányos helyzetű, iskolázatlan családok körében.

A 2022-es népszámlálási adatok szerint a lakosságból 14.025 fő vallotta magát magyar nemzetiséghez tartozónak, 651-en hazai nemzetiséghez tartozónak, 324-en pedig más nemzetiséghez tartozónak. 1457 fő nem válaszolt a nemzetiségre vonatkozó kérdésre. A legnagyobb nemzetiség a roma 488 fő, mellettük élnek itt németek (24 fő), lengyelek (9 fő), szlovákok (6 fő), ukránok (10 fő), ruszinok (5 fő) és románok (10 fő) is.

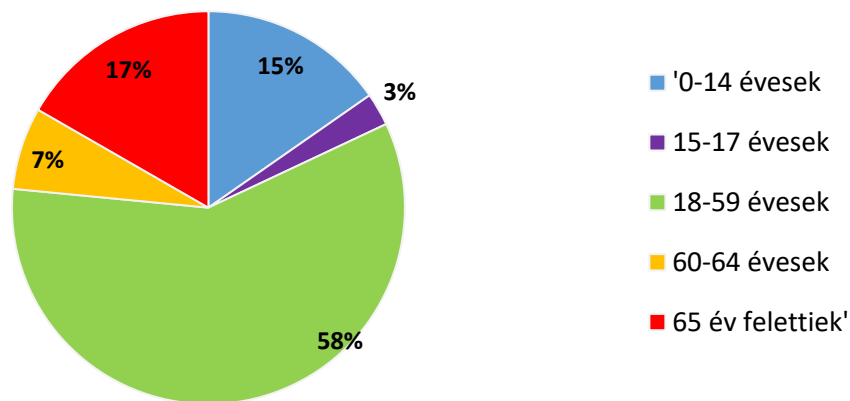
Az 1. sz. táblázat adataiból látható, hogy a lakónépesség 2016-2018 között folyamatosan csökkent, majd 2019-ben és 2020-ban a lakosságszám emelkedést mutatott. Sajnálatos módon ez a tendencia nem maradt meg, 2021-ben és 2022-ben az előző évekhez képest ismét jelentősen csökkent a lakosok száma.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

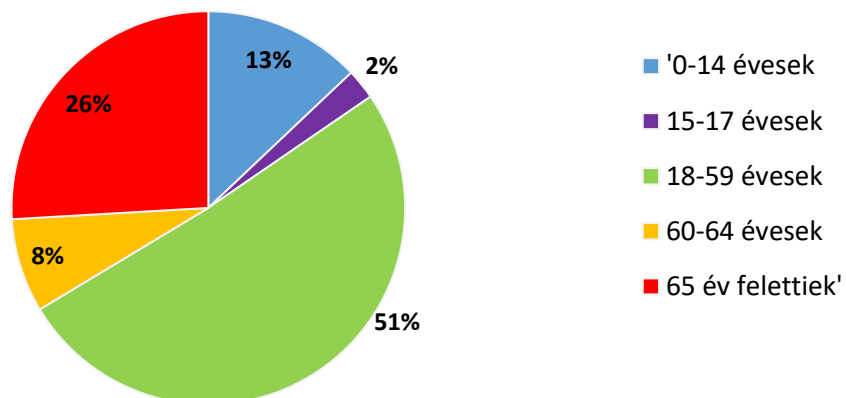
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	7 865	8 492	16357	48,08%	51,92%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	291	267	494	3,02%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 204	1 098	2302	7,36%	6,71%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	212	212	424	1,30%	1,30%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	4 603	4 326	8929	28,14%	26,45%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	533	655	1188	3,26%	4,00%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	1 313	2 201	3514	8,03%	13,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

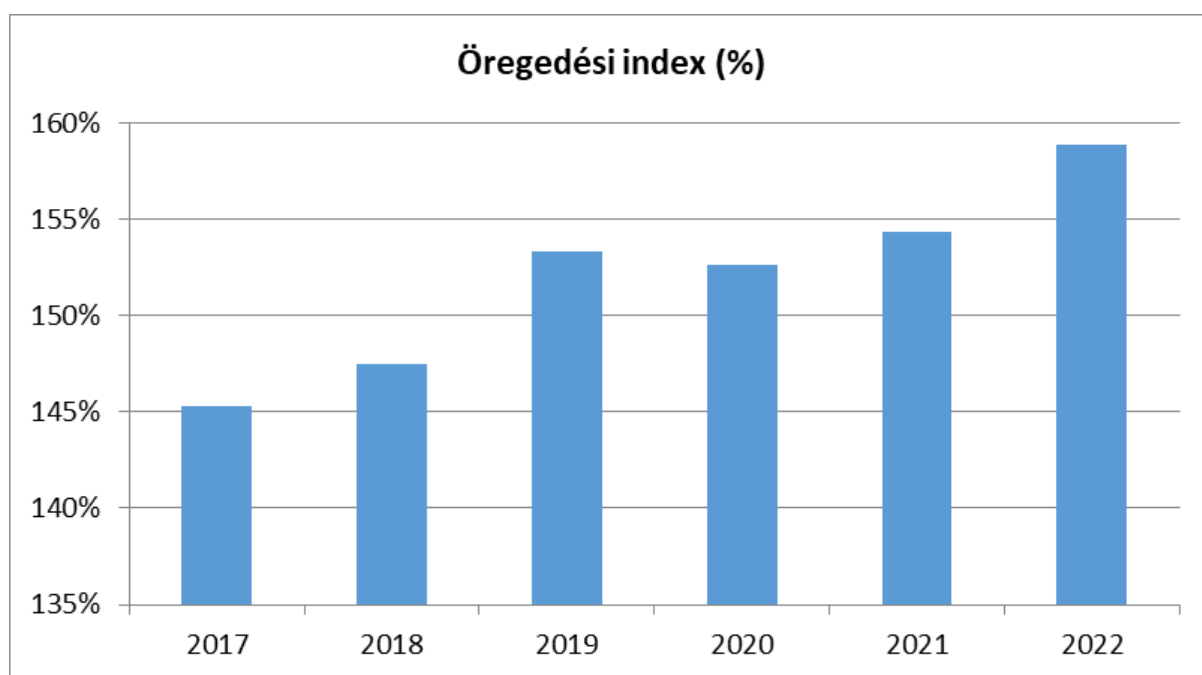
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A 2. számú táblázatban az állandó lakosok számát nemek és korcsoportok szerint taglaltuk. Fontos mutatószámok ezek az esélyegyenlőség különböző célcsoportjai nagyságrendjének,

ezáltal a célcsoportokhoz kapcsolódó feladatok ellátása mennyiségének meghatározásában. Pozitív mutató, hogy a munkaképes korú lakosság többségben van az ellátást, gondoskodást igénylő lakosságszámhoz képest.

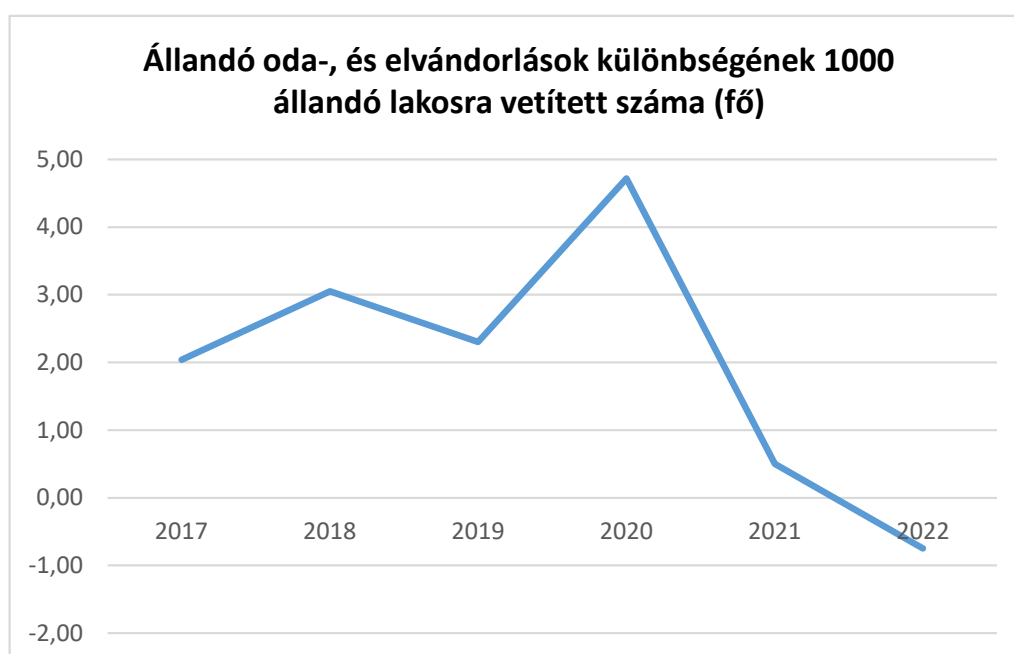
3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	3 239	2 229	145,31%
2018	3 310	2 244	147,50%
2019	3 464	2 259	153,34%
2020	3 514	2 302	152,65%
2021	3 542	2 295	154,34%
2022	3 604	2 269	158,84%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A 3. számú táblázat és diagram a város lakosságának öregedési indexét mutatja. Egyértelműen látható, az országos trend Mezőkövesden is érvényesül: a társadalom elöregedik. A folyamatos öregedés, az idős korúak növekvő száma miatt a szociális védőhálót folyamatosan igazítani kell az elvárásokhoz, igényekhez.

A lakosságszám alakulásának elemzésekor további két mutatószámot elemzünk: a belföldi vándorlási és a természetes szaporodási mutatót.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	2,04
2018	3,05
2019	2,30
2020	4,72
2021	0,50
2022	-0,75
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

A 4. számú táblázatban az állandó jellegű oda- illetve elvándorlás adatai a település vonzerejét mutatják. Ha az egyenleg pozitív, akkor az ideköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás a jellemző. Az egyenleg 2022-ben negatív, amely szintén közrejátszik a lakónépesség számának csökkenésében.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-6,94
2018	-6,34
2019	-3,30
2020	-5,16
2021	-7,04
2022	-5,20

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Összegezve megállapítható a város lakosság száma folyamatosan csökken a migráció és a halálozások születésekhez mért nagyobb száma miatt. A lakosság előregszik, a születések alacsony számának illetve az átlagéletkor növekedésének köszönhetően. Az

önkormányzatnak folytatnia kell a tevékenységét az inaktív, idős lakosság problémáinak kezelésére, a szociális, egészségügyi ellátásának a biztosítására.

Értékeink, küldetésünk

Mezőkövesd Város Önkormányzata és szervei döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a város nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, hivatalaival, civil szerveződéseivel, egyházaival közösen (gyakorta azok anyagi támogatása mellett) törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

Mezőkövesd büszke arra, hogy története folyamán mindvégig olyan polgárok lakták, akik befogadó szellemiségükkel, egymás iránt kölcsönös tiszteletükkel és türelmükkel, kitartó munkájukkal és példás összefogásukkal megteremtették egy emberi, élhető, pezsgő szellemi és kulturális hagyományokkal és étellel rendelkező, a gazdasági jólét potenciálját magában hordozó város lehetőségét. A különböző nemzetiségek, vallások, generációk mindig békében éltek egymás mellett, egymás értékeinek elismerésével, közös teljesítményükkel hozták létre a mai virágzó várost.

Mezőkövesd Város Önkormányzata a továbbiakban is biztosítani kívánja minden polgára számára, tekintet nélkül nemzetiségre, vallásra, nemre vagy életkorra, az egyenlő bánásmódhoz és az esélyegyenlőséghez való jogot. A szolidaritás, az igazságos esélyteremtés olyan értékek, amelyek garantálása minden mezőkövesdi polgár számára az önkormányzat alapvető célkitűzése.

Az önkormányzat az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során kiemelt figyelmet fordít a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők helyzetére, igényeire, fontos küldetéseként fogalmazva meg az említett célcsoportok életkörülményeinek javítását és esélyegyenlőségének biztosítását.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mezőkövesd település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- 4/2023. (III.01.) az önkormányzat 2023. évi költségvetése
- 21/2017. (XII.15.) Mezőkövesd város településképének védelméről
- 15/2017. (VI.29.) település fejlesztési rendelet
- - 25/2013. (X. 31.) a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatásról
- 18/2012. (V. 31.) magánérős út és csapadékvíz elvezető rendszer karbantartásának, építésének szervezéséről, és a hozzájárulás rendszeréről
- 17/2011. (VI. 30.) Mezőkövesd város Szabályozási Tervéről és a Helyi Építési Szabályzatról
- 17/2010. (IV. 29.) város-rehabilitációhoz kapcsolódó feladatok ellátásáról
- 46/2004. (XII.02.) a fizető parkolási rendszerről
- 14/2022. (IX.29.) az oktatási–nevelési intézményeknél alkalmazandó gyermekétkeztetési intézményi térítési díjak megállapításáról
- 1/2001. (I. 18.) felsőoktatásban önkormányzati szociális ösztöndíjról
- 15/2015. (VIII. 27.) gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 14/2015. (VIII. 27.) lakáscélú támogatásokról
- 5/2023. (III. 01.) a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjairól
- 4/2015. (II. 26.) szociális igazgatásról és ellátásról
- 13/2022. (IX. 29.) a szociális étkeztetés intézményi térítési díjainak megállapításáról
- 22/2016. (XII. 16.) az egészségügyi alapellátási körzetek megállapításáról
- 26/2008. (X. 30.) mezőkövesdi egészségügyi alapellátás hosszú távú biztosításáról
- 21/2020. (X. 29.) Mezőkövesd Város közművelődési és kulturális feladatainak ellátásáról
- 11/2013. (V.30.) Mezőkövesd Város Önkormányzata Képviselő-testületének önkormányzati rendelete a sportról
- 9/2012. (III.29.) Mezőkövesd Város Önkormányzatának vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól
- 11/2007. (III. 29.) lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek elidegenítésére

- Mezőkövesd Város Önkormányzatának 3/2017. (II.23.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről és a lakbérek mértékének megállapításáról
- 11/2015. (IV.30.) helyi népszavazásról és népi kezdeményezésről
- Mezőkövesdi Településfejlesztési Stratégia
- Integrált Városfejlesztési Stratégia
- Mezőkövesd Város Önkormányzata és a Mezőkövesdi Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve
- Magyar Máltai Szeretetszolgálattal kötött feladatellátási szerződés
- Együttműködési megállapodások, valamint támogatási szerződések a Mezőkövesdi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, a Lungo Drom Mezőkövesdi Szervezetével és a város civil szervezeteivel.

Az esélyegyenlőség, a szolidaritás, az igazságos esélyteremtés olyan egyetemes értékek, amelyek megjelenésére Mezőkövesd Város Önkormányzata azokban a stratégiai dokumentumaiban, koncepcióiban, programjaiban és cselekvési terveiben is törekszik, amelyek vagy az önkormányzat átfogó, vagy egy-egy szektorra vonatkozó konkrét jövőbeli terveit, célkitűzéseit határozzák meg. Az esélyegyenlőség ily módon horizontális értéként és követelményként jelenik meg az önkormányzat stratégiai dokumentumaiban, ami biztosítja azt, hogy a város közép- és hosszú távú fejlődését meghatározó elképzelésekben hangsúlyos elemként jelenjen meg ez a szemléletmód.

Mezőkövesd Város Önkormányzata az adott évi költségvetésére vonatkozó intézkedéseit mindig oly módon határozza meg, hogy kiemelt figyelmet fordítson az esélyegyenlőség biztosítására a finanszírozás tekintetében is. Ezt támasztja alá, hogy Mezőkövesd Város Önkormányzatának a költségvetésről szóló rendeleteiben a nevesített előirányzatok között megjelennek az időügyi feladatok, a közfoglalkoztatási feladatok támogatása, valamint több szociális jellegű feladat (pl. rászoruló családok) támogatása is.

Az elmúlt évek sikeres pályázatai is mutatják, mennyire fontos Mezőkövesd Városának a különböző esélyegyenlőségi célcsoportok felmerülő problémáinak megoldása.

Az önkormányzat a szociális alapellátás és szakosított ellátás széles körét biztosítja, folyamatosan felülvizsgáljuk az e tárgyban készített rendeleteket. A szociális ellátási rendszer további működését elsősorban a gyakorlatban mutatkozó igények, valamint az önkormányzat pénzügyi lehetőségeinek figyelembevételével oldotta meg.

Mindenkor kiemelt figyelmet fordítottunk és fordítunk az idős, beteg és rászoruló lakosokra, valamint a gyermekekre és a felsőfokú tanulmányaikat végző diákokra, ezáltal szélesítve a szociális hálót. Fontosnak tartjuk, hogy minél több mezőkövesdi fiatal szülővárosában telepedjen le, ezért városunkban lehetőség van az első lakáshoz jutó fiatalok támogatására is.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A mezőkövesdi kistérséget a Bükk-hegység és az Alföld öleli közre, csodálatos természeti környezetet eredményezve. A kistérségbe 21 település tartozik, amelyeket egyszerre

jellemez a hagyományok tisztelete és az innovatív törekvések. Ezen települések gazdag természeti értékekkel építészeti emlékekkel, kulturális örökségekkel rendelkeznek, amelyet igyekeznek programokkal, rendezvényekkel népszerűsíteni. A településeket azonban nem a zárt egymás mellett létezés jellemzi, hanem az együttműködésre való törekvés.

Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás

Mezőkövesd Város Önkormányzata a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87. §-ában foglaltak szerint, jogi személyiséggel rendelkező többcélú kistérségi társulást hozott létre és működtet egyes önkormányzati közszolgáltatások közös ellátására.

A társulás tagjai:

Bogács, Borsodgeszt, Borsodivánka, Bükkábrány, Bükkzsérc, Cserépfalu, Cserépváralja, Csincse, Egerlövő, Kács, Mezőkeresztes, Mezőkövesd, Mezőnagymihály, Mezőnyárad, Négyes, Sály, Szentistván, Szomolya, Tard, Tibolddaróc, Tiszabábolna, Tiszavalk, Vatta

A Társulás által ellátott feladat-és hatáskörök:

- Biztosítani a Társulásban részt vevő települések összehangolt fejlesztését, a térség gazdasági fejlődésének előmozdítását,
- Személyes gondoskodás keretében:
 - a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. tv. 57. §. (1) bek. c, d, e, f, g, j és a (2) bek. a, d pontja alapján étkeztetés, házi segítségnyújtás, közösségi ellátás (közösségi pszichiátriai ellátás), nappali ellátás (idősek klubja) valamint ápolást, gondozást nyújtó intézmény (idősek otthona), átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (idősek gondozóháza),
- Család és gyermekjóléti szolgáltatás;
- Család és gyermekjóléti központ;
- Településüzemeltetés, település-egészségügy keretében állati hulladékok gyűjtésének és ártalmatlanításának közös szervezése;
- A bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatok kistérségi koordinálása, szervezése, segítése;
- Közművelődési, idegenforgalmi és turisztikai tevékenység;
- Kistérségi sporttevékenység;
- Községi autóbusz fenntartása és üzemeltetése

A Társulás mindent megtesz azért, hogy az önkormányzati közszolgáltatások ellátása a kistérségi igényekhez igazítottan, hatékonyan és magas szakmai színvonalon történjen.

Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ

Az integrált intézmény az alábbi szakmai szolgáltatásokat biztosítja a Mezőkövesdi Kistérség területén:

1. Család- és Gyermekjóléti Központ
2. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
3. Közösségi pszichiátriai ellátás
4. Házi segítségnyújtás
5. Idősek nappali intézménye
6. Idősek Gondozóháza
7. Idősek Otthona

1. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

A Család- és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban Gyermekjóléti Központ), a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ önálló szakmai egységeként, a Család - és Gyermekjóléti Szolgálattal valamint Közösségi Pszichiátriai Ellátással integrálva végzi tevékenységét.

A Gyermekjóléti Központ a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.) 40/A.§ 2 (a) értelmében, általános szolgáltatási feladatain túl, a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

2. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás szociális- és gyermekjóléti alapszolgáltatás, kötelezően ellátandó önkormányzati feladat. Mezőkövesd székhellyel 23 településen biztosítjuk a Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatást. A család- és gyermekjóléti szolgálatok a településeken jól frekvenciált, könnyen megközelíthető helyen találhatóak. A család- és gyermekjóléti szolgálat helyben illetékes családsegítője nyújt segítséget az klienseknek. A folyamatos segítségnyújtás – családgondozás esetében, területi elosztás szerint kerül kapcsolatba a szolgáltatást igénylő a családsegítővel. A szolgáltatást igénybevevők az első kapcsolatfelvétel alkalmával tájékoztatást kapnak a biztosított szolgáltatás tartalmáról, az ügyfél jogairól és az együttműködés lehetőségeiről.

3. KÖZÖSSÉGI PSZICHIÁTRIAI ELLÁTÁS

A közösségi pszichiátriai ellátás olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú gondozás, amelynek során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történik. A szolgáltatás célja, hogy az általa gondozott pszichiátriai betegek integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve reintegrálódjanak a közösségbe. A közösségi pszichiátriai ellátás tanácsadás, esetkezelés, készségfejlesztés és gondozás szolgáltatási elemeket biztosít.

4. HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás az integrált intézményen belül szakmai szempontból önálló intézményegységként működik. A szolgáltatás 2022-ben 14 településen volt jelen a társulás területén, mint szociális alapellátási feladat, a Szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján minden településen elérhető kell, hogy legyen az ezt igénylők számára.

5. IDŐSEK KLUBJA

Az Idősek Klubja az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

6. IDŐSEK GONDOZÓHÁZA

Az Időskorúak Gondozóháza, olyan átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, amely átmeneti jelleggel, legfeljebb egyévi időtartamra, teljeskörű ellátást nyújt azoknak az időskorú, valamint azoknak a 18. életévüket betöltött beteg személyek számára, akik önmagukról betegségük, vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni. A szolgáltatás része a lakhatás biztosítása, napi ötszöri étkeztetés, a (szükség esetén) ruházattal való ellátás, a textíliával való ellátás, a mentális gondozás biztosítása, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása.

7. IDŐSEK OTTHONA

Az idősek otthonában az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek teljes körű ellátásáról, így legalább napi háromszori étkeztetéséről, szükség szerinti ruházattal ill. textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról, teljes körű ápolásáról és gondozásáról gondoskodunk – feltéve, ha ellátásuk más módon nem oldható meg. Az ellátottak köre: elsősorban nyugdíjkorhatárt betöltött személyek (időskorúak), - ill. 18. életévét betöltött személyek, akik betegségük miatt nem tudnak önmagukról gondoskodni.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapjául szolgált adatokat a TEIR adatbázisából, a KSH-ból, valamint a helyi szervezetek – Mezőkövesd Város Önkormányzata, Mezőkövesdi Járási Hivatal érintett szervei - nyilvántartásaiból gyűjtöttük össze. A hiányzó adatok pótlása folyamatos, az adatok feldolgozottságától, rendelkezésre állásától függően.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység számos társadalmi tényező által meghatározott összetett jelenség, amelynek kialakulásában egyaránt szerepet játszanak a társadalmi és kulturális hátrányok, a szocializációs hiányosságok, az iskolai és képzési deficit, valamint a munkaerő-piacon elszenvedett hátrányok is. A mélyszegénység elsősorban azt a jelenséget, állapotot jelenti, amikor az egyes emberek vagy meghatározható társadalmi csoportok tartósan a létminimum szintje alatt élnek, a fentebb felsorolt hátrányok vagy hiányok közül több is sújtja őket, és szinte semmi esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből képesek legyenek kikerülni.

A mélyszegénység állapotának egyik legpontosabban meghatározható indikátora az egyes emberek vagy társadalmi csoportok jövedelmi helyzete. A mélyszegénységben élő személyek jövedelmi helyzetét az egyes támogatásokhoz tartozó KSH statisztikai adatok alapján tudjuk bemutatni.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál.

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni – az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül – pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együttthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól.

Az egyre erősödő társadalmi feszültségek és az ezzel párhuzamosan megszaporodó radikális és szélsőséges megnyilvánulások is mutatják, a roma lakosság társadalmi integrációja ma sürgetőbb feladat, mint valaha. A romák széleskörű társadalmi kirekesztődésének erősödése az etnikai feszültségek kezelhetetlen mértékű kiéleződéséhez vezethet, egyszersmind súlyosan visszavetheti a település és az egész ország gazdasági teljesítőképességét.

Gyakori tévhit, hogy a romák (érdemtelenül) túltámogatottak, ezzel szemben kutatások igazolják, hogy sem a helyi, sem az országos hatáskörű különböző fejlesztési programokban nincs kellő mértékben reprezentálva a roma lakosság, sőt a célzottan romáknak szánt források is sokszor alacsony határfokkal érik el a célcsoportot.

A helyi esélyegyenlőségi program éppen abban segíthet, hogy megmutassa milyen eszközök egymásra építésével lehetséges valódi eredményeket elérni akár anélkül, hogy arra jelentős külön forrást biztosítanak.

A települési önkormányzatnak esélyegyenlőségi programja tervezésekor nem csak arra kell ügyelnie, hogy miként javítsa célprogramokkal, vagy többségi programokba történő integrálásuk révén a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét: olyan beavatkozásokat szükséges terveznie, amelyek egyszersmind oldják a romák kirekesztettségét is. Nem elég tehát például betonúttal ellátni egy telepet, szükség van a szegregációból történő kitörés útjainak megkönnyítésére is. Még a legjobban előkészített programok sem fogják elérni hatásukat, ha maguk a romák nem vonódnak be a programok előkészítésétől a végrehajtásig minden szinten.

A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban. Amennyiben az önkormányzat (illetve partnerei, intézményei) nem rendelkezik pontos adatokkal, és ezek pótlása a tervezés időszakában nem megoldható, a beavatkozások irányultságának meghatározásához sokszor már az is elegendő lehet, ha megbecsülik az adott jellemző előfordulási gyakoriságát.

Természetesen nem mindig kell a becslésekre hagyatkozni, ha nincsenek egzakt etnikai adatok, hiszen vannak olyan alternatív lehetőségek az információgyűjtésre, amelyek jó eséllyel alkalmasak adott problémák feltérképezésére. Oktatási területen ilyen alternatíva például a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek adatainak vizsgálata, míg a lakhatási szegregáció meghatározására egy többdimenziós mutatórendszert hívhatunk segítségül.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységben élők jövedelmét elsődlegesen a szociális ellátórendszer biztosítja. A szociális ellátórendszer szűkebb értelemben az önkormányzat képviselő-testületéhez) és a jegyzőhöz rendelt ellátásokat, míg tágabb értelemben az egyéb társadalombiztosítási ellátásokat foglalja magában.

A mélyszegénységben élők vagyoni viszonyai szerények. Az életkörülményeket nyújtó ingatlan az esetek többségében vagy saját tulajdonban vagy önkormányzati tulajdonban van, míg ezen felül nagyobb értékű ingósággal nem rendelkeznek.

A Möt. meghatározza az önkormányzat részére azokat a feladatokat, melyeket köteles ellátni. Ennek megfelelően az önkormányzat feladata a szociális alapellátásról való gondoskodás is. A jogszabály kimondja, hogy a települési önkormányzat maga határozza meg, a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően, hogy mely feladatokat, milyen mértékben és módon látja el.

Az önkormányzat a szociális alapellátás és szakosított ellátás széles körét biztosítja. Az elmúlt időszakban valamennyi törvénymódosítást rendeleti úton szabályoztuk oly módon, hogy folyamatosan felülvizsgáltuk az e tárgyban készített rendeleteket. A szociális ellátási rendszer további működését elsősorban a gyakorlatban mutatkozó igények, valamint az önkormányzat pénzügyi lehetőségeinek figyelembevételével oldotta meg.

A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak. A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Az önkormányzat a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény figyelembevételével megalkotta a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 4/2015. (II.26.) önkormányzati rendeletét.

Mindenkor kiemelt figyelmet fordítottunk az idős, beteg és rászoruló lakosokra, valamint a gyermekekre és a felsőfokú tanulóiraik végző diákokra, ezáltal szélesítve a szociális

hálót. Fontosnak tartjuk, hogy minél több mezőkövesdi fiatal szülővárosában telepedjen le, ezért városunkban lehetőség van az első lakáshoz jutó fiatalok támogatására is.

- **Települési támogatás (lakhatási támogatás), rendkívüli települési támogatás**
Igényelhető átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe került személy vagy család kiadásainak mérséklésére, eseti gyógyszerkiadás mérséklésére, gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott pénzübeli támogatásra, elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásra
- **Köztemetés**

Az önkormányzat által önként vállalt feladat keretében saját forrásból biztosított ellátások:

- Zsóry Gyógy- és Strandfürdő belépéséhez támogatás
- Az öregségi teljes nyugdíjban részesülő személyek személyszállítási díjának átvállalása
- Lakáscélú támogatás
- Díjmentes parkolás

Gyermekvédelmi és gyermekjóléti ellátások:

- Bursa Hungarica ösztöndíj támogatás
- tanszertámogatás
- helyi buszközlekedés igénybeviteléhez támogatás

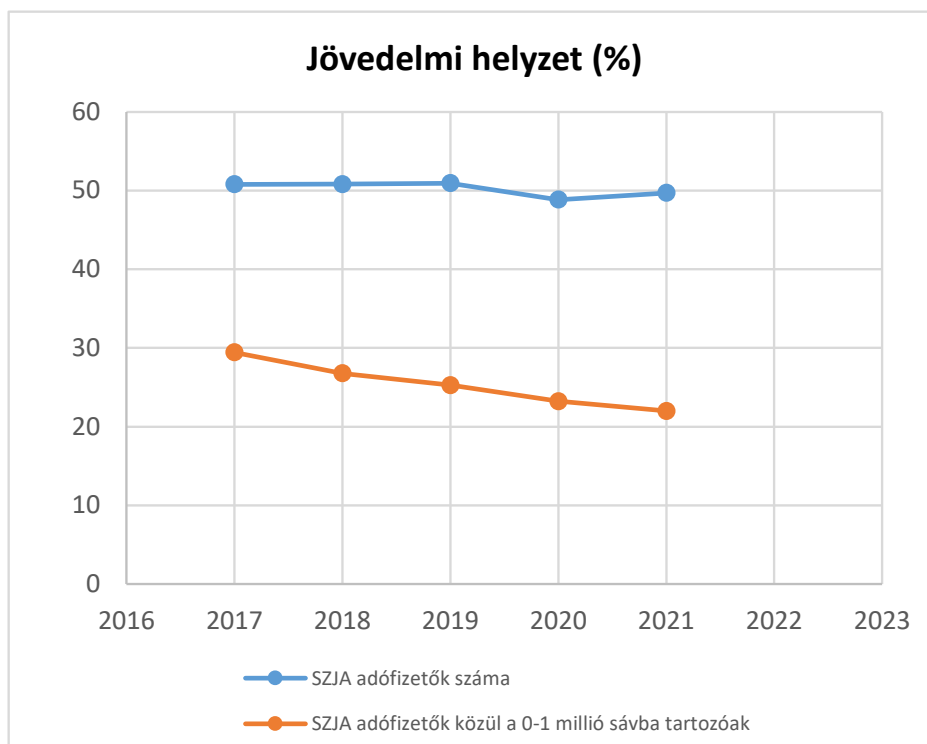
Fentiekből látható, hogy az önkormányzat hatáskörében maradt ellátások közül a települési támogatások tekintetében Mezőkövesden többféle jogcímen biztosított a lehetőség a támogatás igénybevitelére. A jogcímek meghatározásánál minden esetben a rászorulóknak igényei, a fennálló problémák orvoslása volt a fő szempont.

Az önkormányzat által évek óta alkalmazott azon gyakorlat, hogy a segélyek, támogatások jelentős részét természetben biztosítja – Zsóry belépő, ingyenes parkolás, stb. – sikeresnek mondható.

	2022. évben
Települési támogatás (Lakhatási támogatás)	14 fő 246.000 ft
Rendkívüli települési támogatás	138 fő 2.903.000 ft
Köztemetés	14 fő 1.477.868 ft

Az öregségi teljes nyugdíjban részesülő személyek szemétszállítási díjának átvállalása	1434 fő 23.560.620 ft
Lakáscélú támogatás	12 fő 7.900.000 ft
Zsóry Gyógy- és Strandfürdőbe belépéshez támogatás	2202 fő 10.956.788 ft
Díjmentes parkolás	1457 fő

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
Év	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	50,80	29,44
2018	50,82	26,76
2019	50,94	25,27
2020	48,84	23,22
2021	49,70	22,00
2022	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A személyi jövedelemadó fizetők száma a vizsgált évek viszonylatában sajnálatos módon állandó csökkentést mutat. Ez összefüggésben van a népesség számának folyamatos csökkenésével, ami gátja lehet a gazdasági fejlődésnek.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

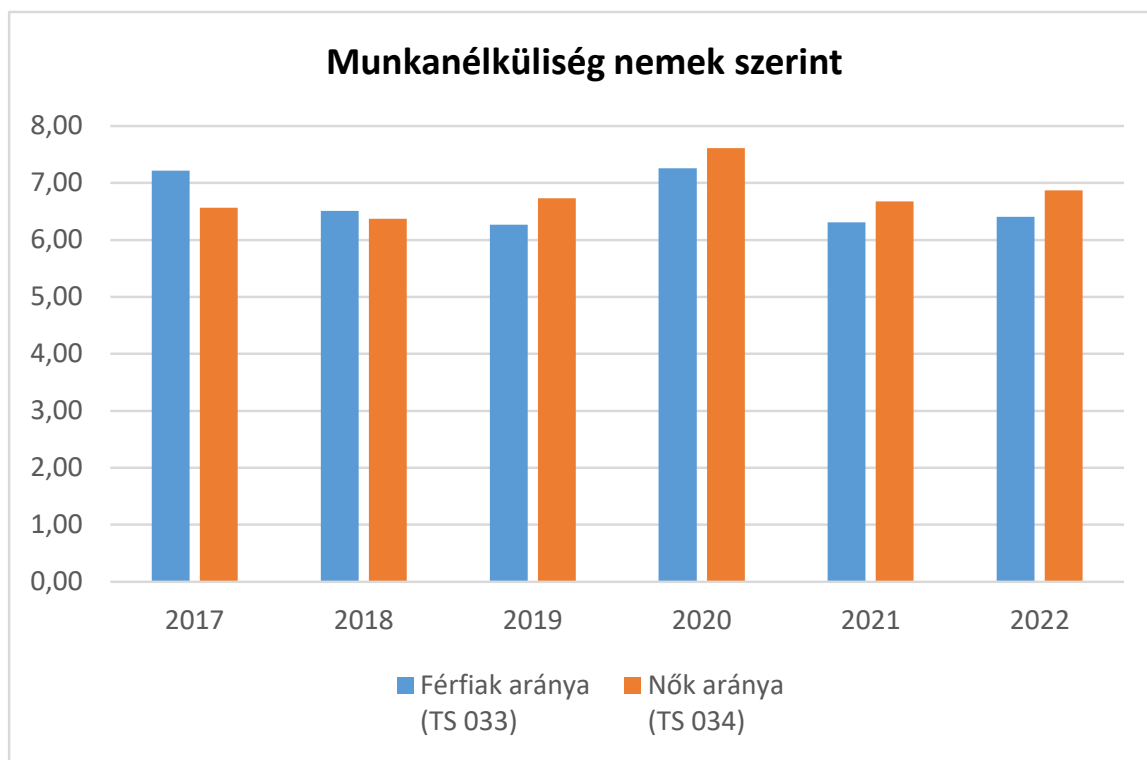
A foglalkoztatottság és a munkavégzés jelentősen hozzájárulnak a lakosság gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez, az esélyegyenlőség kulcselemei.

A táblázatok jól szemléltetik a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, bemutatva az elmúlt évek változásait nemek és korosztályok szerinti bontásban.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	7,22	6,57	6,90%
2018	6,51	6,37	6,44%
2019	6,27	6,73	6,50%
2020	7,26	7,61	7,44%
2021	6,31	6,68	6,50%
2022	6,41	6,87	6,64%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

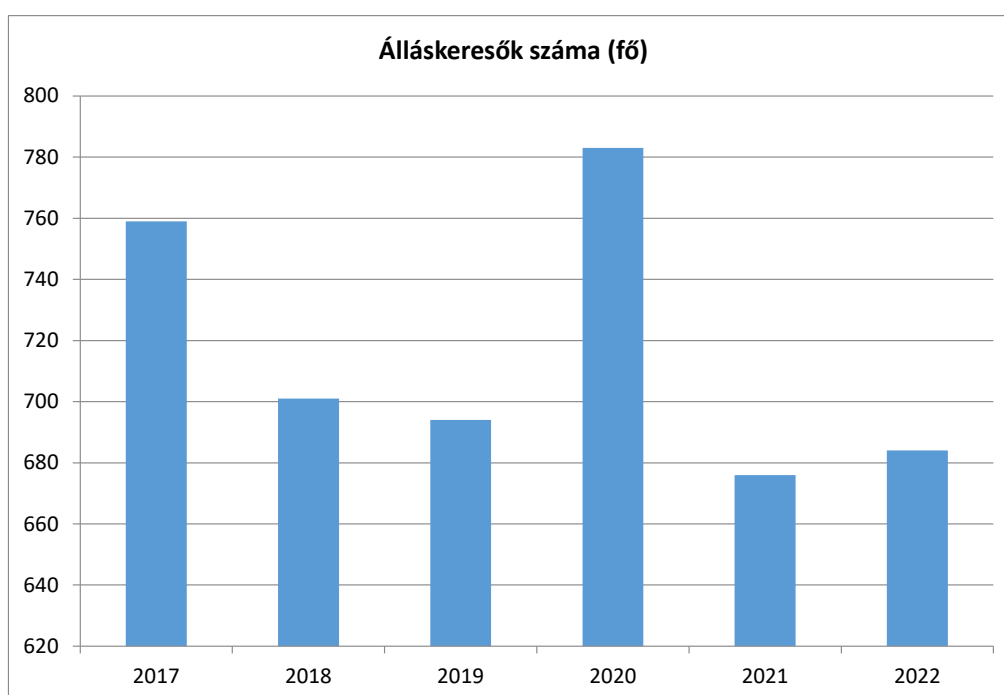

A 3.2.1. számú táblázat a város aktív korú évek szerinti lakónépességét veti össze a nyilvántartott álláskeresők számával nemek szerinti bontásban. A táblázat adataiból

megfigyelhető, hogy 2018 és 2020 között nőtt a nyilvántartott álláskeresők száma. 2022-ben újabb emelkedés látszik, valamint elmondható, hogy a nők esetében nagyobb a munkanélküliség növekedésének aránya.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	759	701	694	783	676	684
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	39,00	50,00	40,00	41,00	28,00	25,00
	%	5,14%	7,13%	5,76%	5,24%	4,14%	3,65%
21-25 év (TS 038)	Fő	83,00	83,00	69,00	94,00	72,00	66,00
	%	10,94%	11,84%	9,94%	12,01%	10,65%	9,65%
26-30 év (TS 039)	Fő	85,00	78,00	75,00	75,00	68,00	72,00
	%	11,20%	11,13%	10,81%	9,58%	10,06%	10,53%
31-35 év (TS 040)	Fő	79,00	61,00	65,00	80,00	55,00	57,00
	%	10,41%	8,70%	9,37%	10,22%	8,14%	8,33%
36-40 év (TS 041)	Fő	91,00	70,00	72,00	79,00	73,00	69,00
	%	11,99%	9,99%	10,37%	10,09%	10,80%	10,09%
41-45 év (TS 042)	Fő	84,00	78,00	81,00	85,00	75,00	87,00
	%	11,07%	11,13%	11,67%	10,86%	11,09%	12,72%
46-50 év (TS 043)	Fő	76,00	72,00	69,00	93,00	77,00	88,00
	%	10,01%	10,27%	9,94%	11,88%	11,39%	12,87%
51-55 év (TS 044)	Fő	74,00	69,00	83,00	82,00	75,00	70,00
	%	9,75%	9,84%	11,96%	10,47%	11,09%	10,23%
56-60 év (TS 045)	Fő	86,00	70,00	67,00	67,00	58,00	52,00
	%	11,33%	9,99%	9,65%	8,56%	8,58%	7,60%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	62,00	70,00	73,00	87,00	95,00	98,00
	%	8,17%	9,99%	10,52%	11,11%	14,05%	14,33%

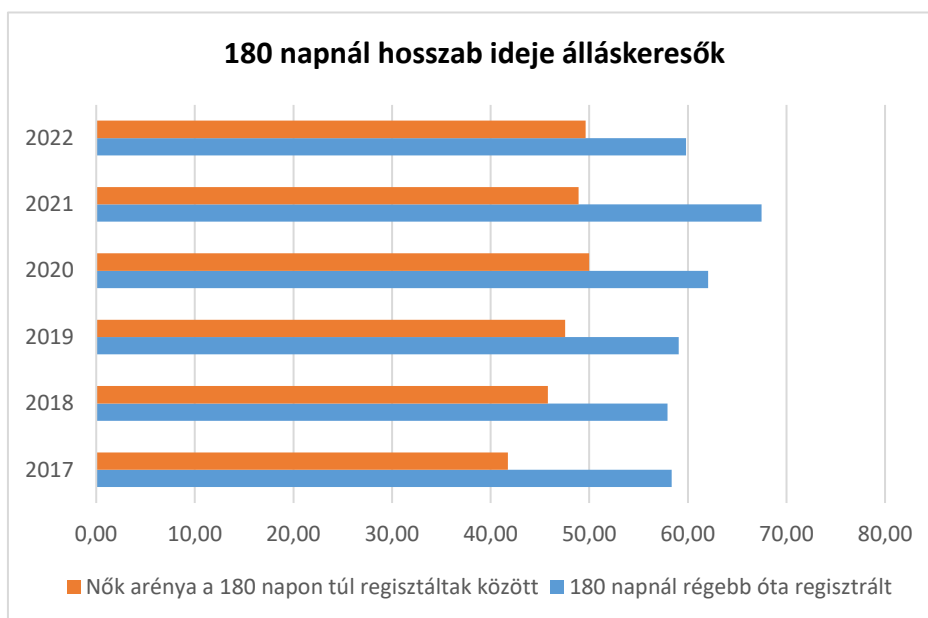
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatai rámutatnak, hogy 2020-ban – vélhetően a COVID járvány negatív gazdasági hatása miatt – megugrott a munkanélküliek száma. 2022-ben a 21-55 közötti és a 61 év fölötti lakosság esetében jellemzőbb a munkanélküliség, ezen belül leginkább a 41-45 és a 46-50 év közöttiekre, illetve a 61 év fölöttiekre.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	58,37	41,76
2018	57,92	45,81
2019	59,08	47,56
2020	62,07	50,00
2021	67,46	48,90
2022	59,80	49,63

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

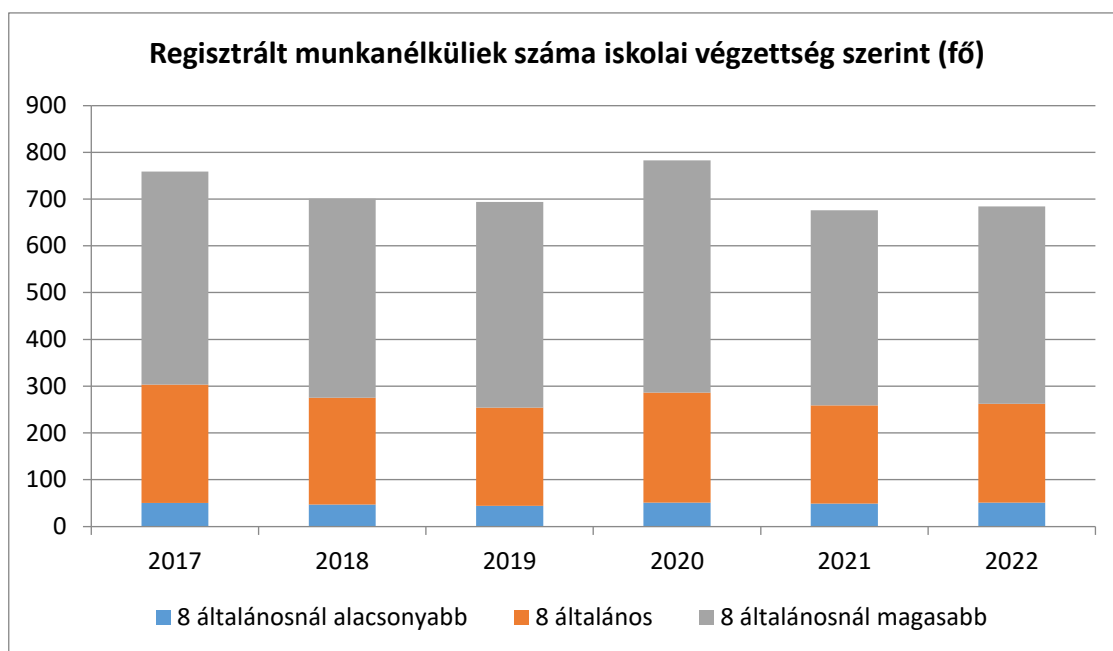

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek számának elemzésekor megfigyelhetjük, hogy 2018 és 2021 között emelkedett, majd 2022-ben határozott csökkenés mutatkozik. 2020 után a női munkanélküliek aránya először csökkent, sajnálatos módon azonban 2022-ben újabb emelkedést mutatott. Ebből arra lehet következtetni, hogy a nők elhelyezkedési lehetőségei korlátozottabbak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	759	50	6,59%	253	33,33%	456	60,08%
2018	701	47	6,70%	228	32,52%	426	60,77%
2019	694	44	6,34%	210	30,26%	440	63,40%
2020	783	51	6,51%	235	30,01%	497	63,47%
2021	676	49	7,25%	210	31,07%	417	61,69%
2022	684	51	7,46%	211	30,85%	422	61,70%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

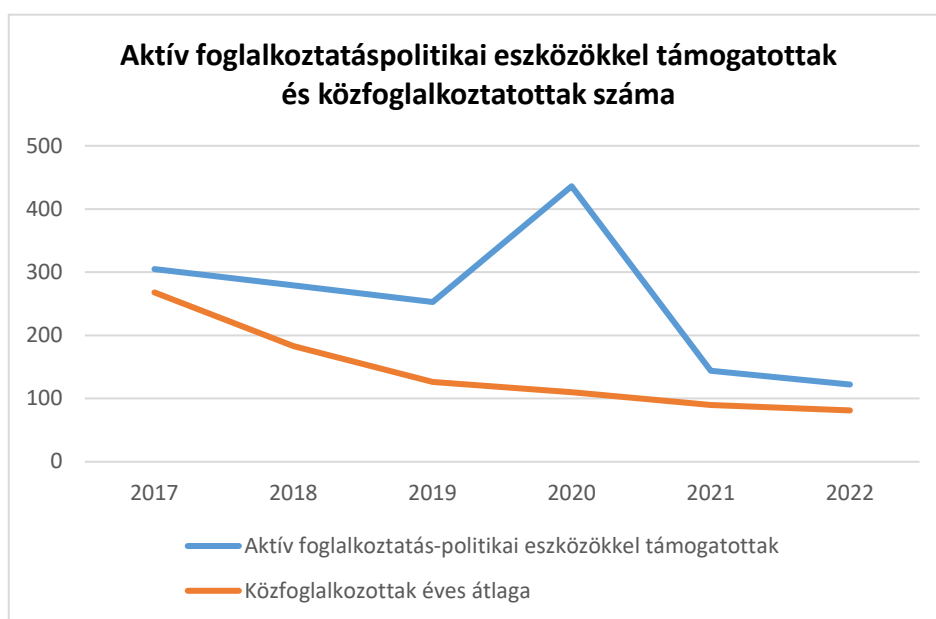

A 3.2.4. számú táblázat és az ahhoz kapcsolódó diagram a regisztrált munkanélküliek számát jeleníti meg az iskolai végzettség szerint. A megállapítható, hogy a munkanélküliek döntő többsége a nyolc általános iskolai végzettségénél magasabb végzettséggel rendelkezik.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	305	268
2018	279	183
2019	253	126
2020	436	110
2021	144	90
2022	122	81

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az önkormányzat jogszabályon alapuló feladata a helyi közfoglalkoztatás megszervezése és annak biztosítása. A központi kormányzat által kialakított közfoglalkoztatási programokhoz minden éven csatlakozott az önkormányzat. Kezdetben a közcélú és közhasznú foglalkoztatás programjain, majd „Hosszabb időtartamú közmunka” programokon keresztül a napjainkban is működő közfoglalkoztatáson át segítette elő a város a foglalkoztatás növelését.

A piaci alapokon szerveződő gazdaság munkáltatói szereplőin felül a közfoglalkoztatás jelentékeny mértékben javítja a foglalkoztatási mutatókat. Az önkormányzat vezetése fokozott figyelmet fordít a közfoglalkoztatási programok szervezésére, csökkentendő ezzel a munkanélküliséget, a leszakadó rétegeket, a mélyszegénységet. További pozitívum, hogy a közfoglalkoztatás lehetőséget biztosít arra, hogy a közfoglalkoztatásban résztvevő munkájával elősegítse a munka világába való beilleszkedést, hiszen számos esetben

előfordul, hogy közfoglalkoztatás jogviszonyból kerülnek normál foglalkoztatási jogviszonyba korábban regisztrált munkanélküli személyek.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

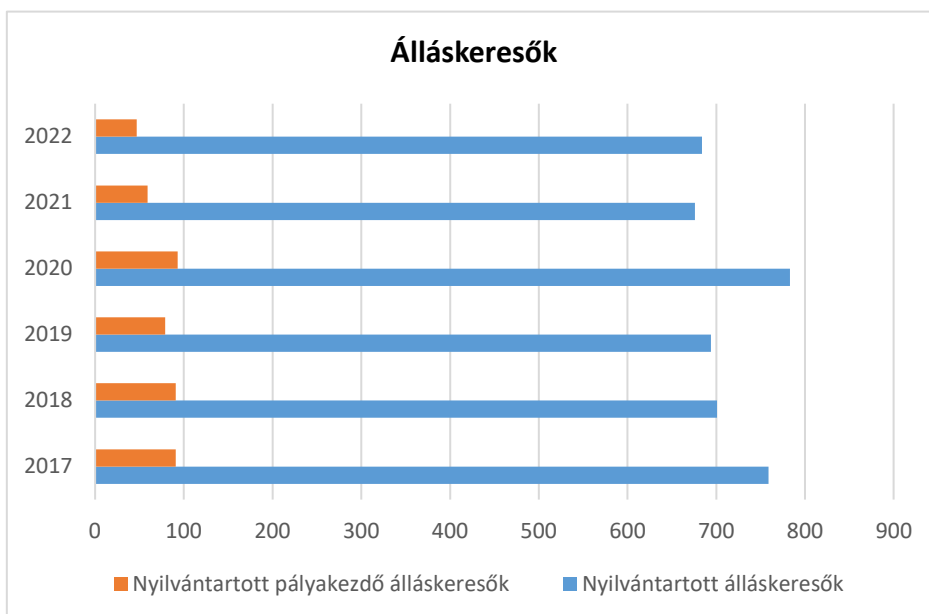
Mezőkövesd földrajzi fekvése, az autópálya és a vasútvonal közelsége kiváló lehetőséget teremt a munkahelyteremtő beruházások, vállalkozások megtelepedésének. A város délnyugati területén található ipari övezet mellett Mezőkövesd több pontján találni gazdálkodó egységeket, amelyek a helyi és környékbeli embereknek is munkalehetőséget kínálnak. Mezőkövesd Város Önkormányzata vállalkozóbarát környezet kialakításával kíván hozzájárulni a gazdálkodó szervezetek sikeréhez.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye gazdasági helyzete az utóbbi pár évben stabilizálódni látszik. Ebben Mezőkövesd komoly húzó erő. Nem véltelen, hogy 4 mezőkövesdi cég is szerepel a 2022-es gazdasági évre vonatkozó megyei top 100-as listán. Közülük a hozzáadott érték, a nettó árbevétel és a foglalkoztatotti létszám alapján is a Modine Hungaria Gépjárműtechnikai Kft. áll a legelőkelőbb, 17. helyen. A listán szerepel még a Kovács Vegyipari Kereskedelmi Mezőkövesd Fémmegmunkálási és Szolgáltató Kft., a Kiss & Társa Vas- és Fémipari Kft., és a Leax Hungary Ipari És Kereskedelmi Zrt. Ez egy város esetében kiemelkedő eredmény. Mezőkövesden és térségében jelentősek a beruházások, fejlesztések és bevételek.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	759	91
2018	701	91
2019	694	79
2020	783	93
2021	676	59
2022	684	47

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.6. táblázat és diagram adataiból megállapítható, hogy a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma erőteljesen csökkent az elmúlt 3 évben. Elmondható tehát, hogy pozitív elmozdulás történt a pályakezdők elhelyezkedését illetően.

A városban a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programként tartjuk számon a foglalkoztatást bővítést segítő bértámogatást, valamint az önfoglalkoztatóvá válást segítő támogatást. Speciális formája az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programnak a nyári diákmunka program. Az önkormányzat és intézményei kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy a város diákjai részére biztosítani tudjanak munkalehetőséget a nyár folyamán.

Emellett a vizsgált időszakban Önkormányzatunk, mint konzorciumvezető, több településsel együttműködve a Helyi foglalkoztatási paktum program keretében is jelentős segítséget nyújtott a pályakezdő fiatalok számára.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integráció elsődleges szervezete a már járás szinten szerveződött foglalkoztatási osztály. Az osztály feladata a kormány foglalkoztatáspolitikájának a végrehajtásában való közreműködés, az egyes ellátások biztosítása a jogosultak részére, munkaerő-piaci szolgáltatások, a munkaadók, munkavállalók tekintetében, az önkormányzati közfoglalkoztatási programok koordinálása, ellenőrzése.

Annak érdekében, hogy csökkenjen a lakosság körében a szakképzetlenek száma, azaz képzések révén piacképes szakmához jussanak a 2020-2021. év folyamán szűkültek a lehetőségek a járási hivatalok számára is.

A közmunka olyan foglalkoztatási programok indítását jelenti, amelyek a munka és a gyakorlati képzés összekapcsolásával a munkavállalási hátrányok leküzdését, az álláskeresők képzettségi szintjének növelését, készségeik fejlesztését, gyakorlati tapasztalatok megszerzését teszik lehetővé. Az áttekinthető, nyilvános pályázati rendszerben

elérhető programok egyidejűleg helyi, illetve térségi és országos célok megvalósítását segítik átgondolt, megtervezett és ellenőrzött értékteremtő foglalkoztatással.

Az Önkormányzat által alkalmazott közfoglalkoztatottak létszáma a 2022-es év során 167 fő volt, GINOP program keretében képzésben részesült 11 fő. A „Zsóry liget” programban 5 fő és az önkormányzatnál 3 fő került foglalkoztatásra. A programok keretében a résztvevők értékteremtő munkát végeznek, amely után fizetést kapnak, így segítve, javítva a hátrányos helyzetű családok megélhetését.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az Önkormányzat közmunkaprogramjai lehetőséget nyújtanak a célcsoportok tagjainak elhelyezkedésére.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem jellemző, illetve nincs feltárt eset a településen.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Elmondható, hogy a városban élő, tanuló diákok az általános és középiskolai tanulmányaik során megfelelő módon, felhasználói szintű digitális ismeretekre tehetnek szert. Az idősebb korosztály a városban elérhető képzések, tanfolyamok során tudják ezt a tudást elsajátítani, illetve a munkáltatók is egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek, hogy ilyen képzések által még inkább fejlesszék a humán-erőforrásukat.

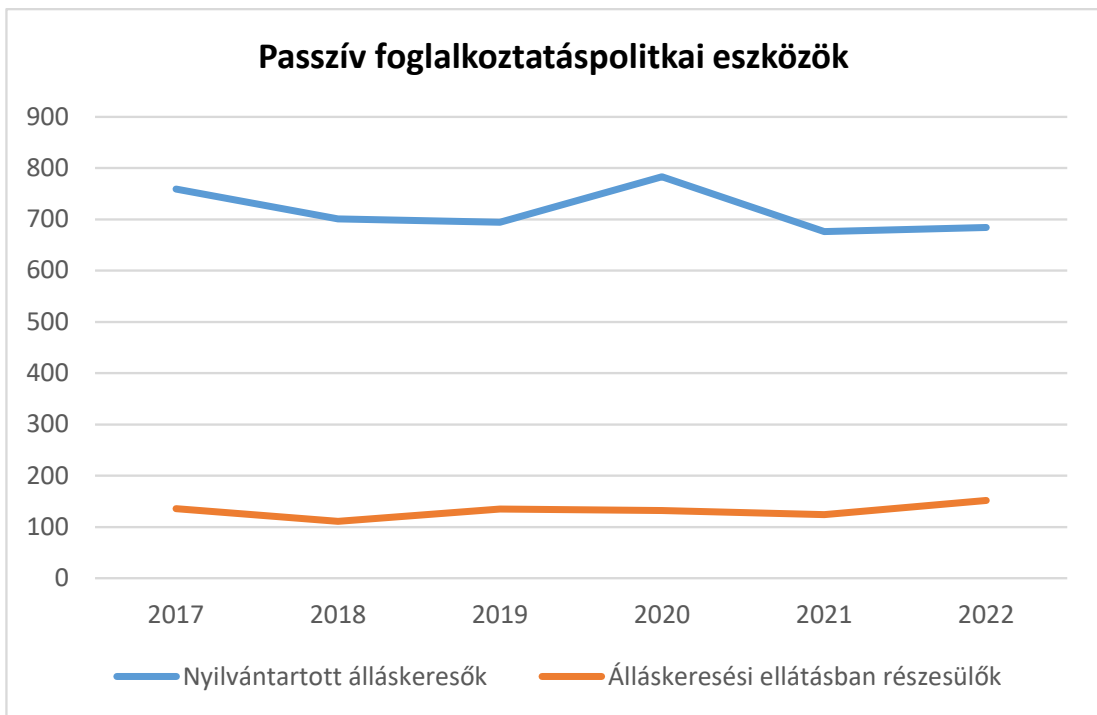
Önkormányzatunk pályázatok során törekszik informatikai tárgyú képzéseket biztosítani a pályázati célcsoportnak megfelelő polgárok számára.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A nem foglalkoztatott személyek a szociális ellátórendszeren belül a szociális ellátásokról és a szociális igazgatásról szóló 1993. évi III. törvény, vagy a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény szabályai alapján részesülnek ellátásban.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	759	7,13%	136	17,92%
2018	701	6,66%	111	15,83%
2019	694	6,69%	135	19,45%
2020	783	7,62%	132	16,86%
2021	676	6,64%	124	18,34%
2022	684	7,04%	152	22,22%

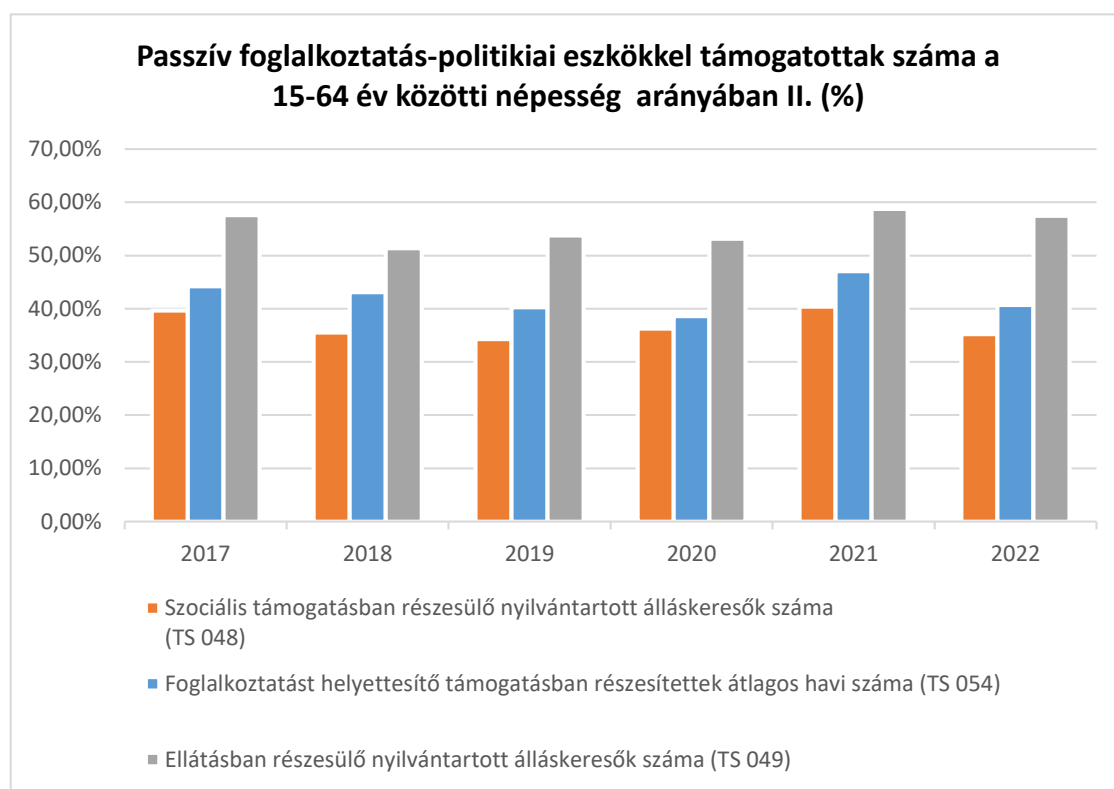
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	301	39,66%	336	44,21%	437	57,58%
2018	249	35,52%	302	43,10%	360	51,36%
2019	238	34,29%	280	40,30%	373	53,75%
2020	284	36,27%	302	38,58%	416	53,13%
2021	273	40,38%	318	47,02%	397	58,73%
2022	241	35,23%	278	40,68%	393	57,46%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.2. számú táblázat és diagram a szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi számát mutatja be.

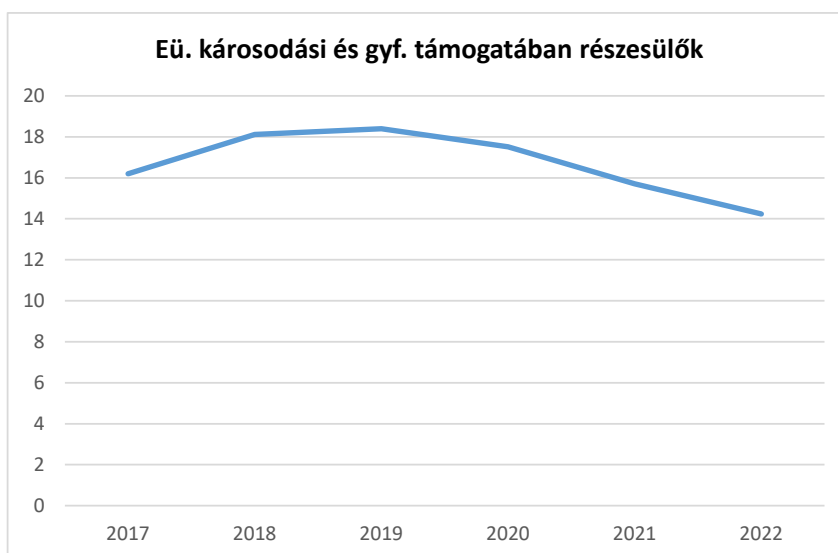
Az aktív korúak ellátásán belül kétféle támogatási forma létezik: a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás azok számára nyújtható, akik az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködtek, vagy akinek esetében az egyéb rendszeres ellátás folyósítása megszűnt, és közvetlenül a kérelem be-nyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a

rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködtek. A támogatás összege 22.800 Ft/hó.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	16
2018	18
2019	18
2020	18
2021	16
2022	14

Forrás: TeIR, KSH

Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, kivéve azokat a speciális eseteket, amikor az ellátás formája egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki

a) egészségkárosodottnak minősül,

b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a család jövedelmétől függően változó, de nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-át (48 795,- Ft).

A 3.3.3. számú táblázat szerint alacsony az ilyen ellátási formában részesülők száma.

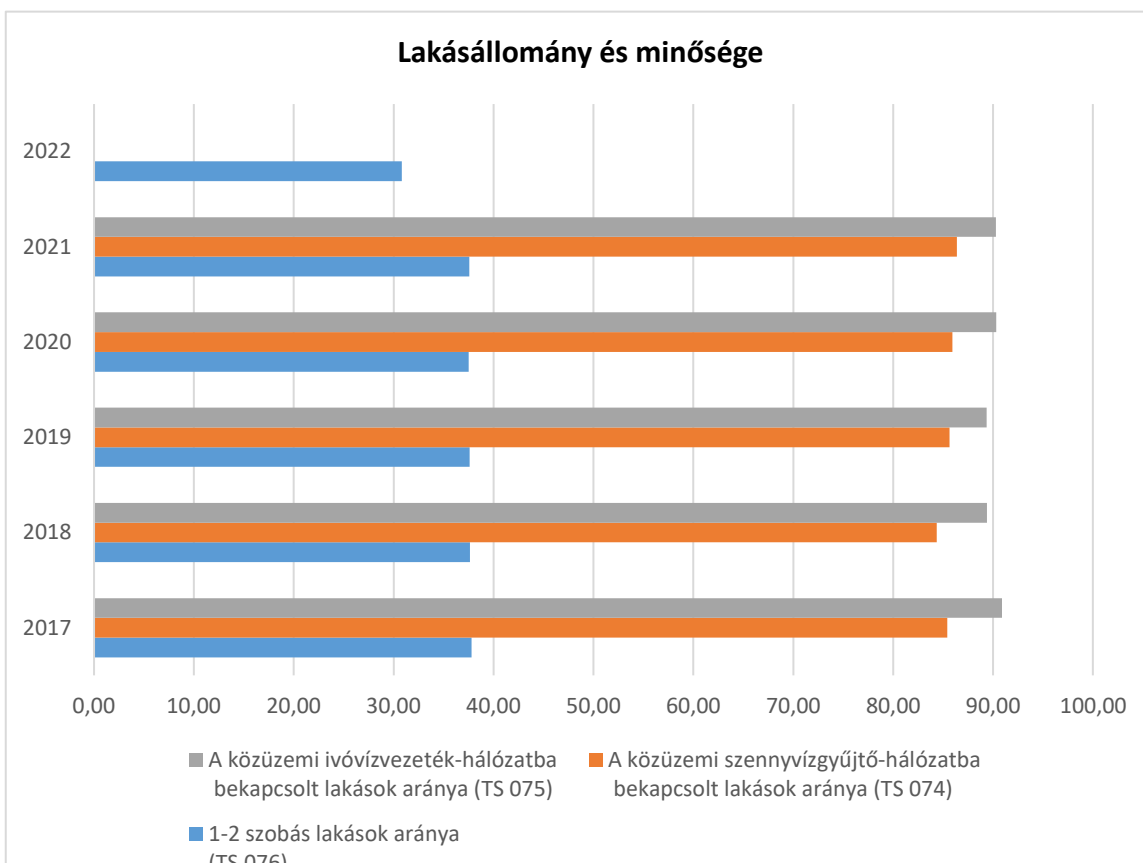
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Megállapítható, hogy Mezőkövesden a lakásállomány folyamatosan nő. Az elégtelen lakhatási körülményekkel bíró lakásokról az Önkormányzatnak nincs információja, kivéve a saját tulajdonú lakásokat.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	7552	3	0,40	37,79	85,42	90,90
2018	7548	8	1,06	37,65	84,37	89,39
2019	7561	13	1,72	37,61	85,65	89,35
2020	7584	23	3,03	37,50	85,92	90,33
2021	7612	28	3,68	37,56	86,36	90,29
2022	7638	11	1,44	30,82	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	7 552	n.a.	43	0	10	0	0
2018	7 548	n.a.	43	0	10	0	0
2019	7 561	n.a.	43	0	10	0	0
2020	7 584	n.a.	43	0	10	0	0
2021	7 612	n.a.	43	0	10	0	0
2022	7 638	n.a.	43	0	10	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Megállapítható, hogy Mezőkövesden a lakásállomány folyamatosan nő. Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal azokról a lakáscélú ingatlanokról, melyek bérbeadása magánszemély részéről történik, mivel az adatgyűjtéssel elérhető adatbázisok erre vonatkozó adatot nem tartalmaztak, így a táblázat csak az önkormányzati tulajdonú bérlakásokat és szociális bérlakásokat tartalmazza.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzati tulajdonú 10 szociális lakásból nincs elégtelen körülményű.

Az Önkormányzat a megüresedő bérlakások bérbevételére pályázatot ír ki, a szociális helyzetük alapján rászoruló személyek, családok részére.

A szociális rászorultság alapján bérbe adható önkormányzati lakásra való jogosultságot a pályázó és a vele közös háztartásban együtt lakó és költöző személyek jövedelmi és vagyoni viszonyainak, valamint szociális helyzetének vizsgálata alapján állapítja meg.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Mezőkövesd Város Önkormányzatának tulajdonában nincs egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

e) lakhatást segítő támogatások

Az Önkormányzat lakáscélú rendelete alapján az alábbi támogatásokban részesítheti a kérvényezőket:

- Lakásépítési támogatás,
- Lakásvásárlási támogatás,
- Családi Otthonteremtési Kedvezményt kiegészítő lakáscélú támogatás,
- Önerős közterületi gázvezeték építési támogatás nyújtható.

Mezőkövesd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015 (II.26.) a **szociális igazgatásról és ellátásokról szóló rendelete alapján** a jogosult részére pénzbeli, illetve természetbeni szociális ellátást nyújt.

Szociális rászorultság esetén a jogosult számára:

- települési támogatást, ezen belül
 - lakhatási támogatást

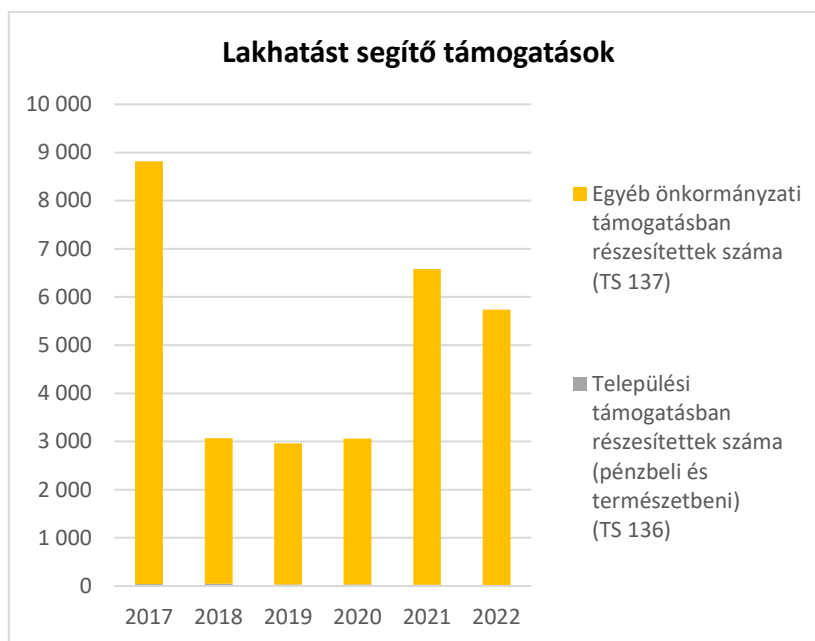
- rendkívüli települési támogatást, ezen belül
 - átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe került személy vagy család kiadásainak mérséklésére,
 - eseti gyógyszerkiadás mérséklésére,
 - gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára nyújtott pénzbeli támogatásra,
 - elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásra
 - köztemetésre

állapíthat meg támogatást.

Ezen kívül lehetőség van szociális bérlakás igénylésére.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	40	8 782
2018	44	3 022
2019	30	2 934
2020	31	3 032
2021	23	6 559
2022	12	5 723

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az eladósodottság több tényező vizsgálatával állapítható meg reálisan. Az adósságkezelési támogatásban részesülők száma, amely a szociális rászorultak számához képest nem túl magas csak egy jellemzője az eladósodottság mértékéhez. További jellemző lehet a végrehajtási eljárások száma: kilakoltatási ügyek száma, illetve az egyes pénzintézeteknél jövedelmükhöz képest túlzott mértékű hitelállománnyal rendelkezők száma. Ezen jellemzőkre vonatkozóan az adatgyűjtés nem volt lehetséges.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Minden ország, régió, megye és település fejlettségét jól jelzi az infrastruktúrával való ellátottsága, a közművek kiépítettsége és állapota. Mezőkövesd város infrastrukturális helyzetet elemezve az út-, víz-, villamos energia és vezetékesgáz-hálózat kiépítettsége mind megyei, mind kistérségi viszonylatban megfelelő, ugyanez elmondható a csatornázottság esetében.

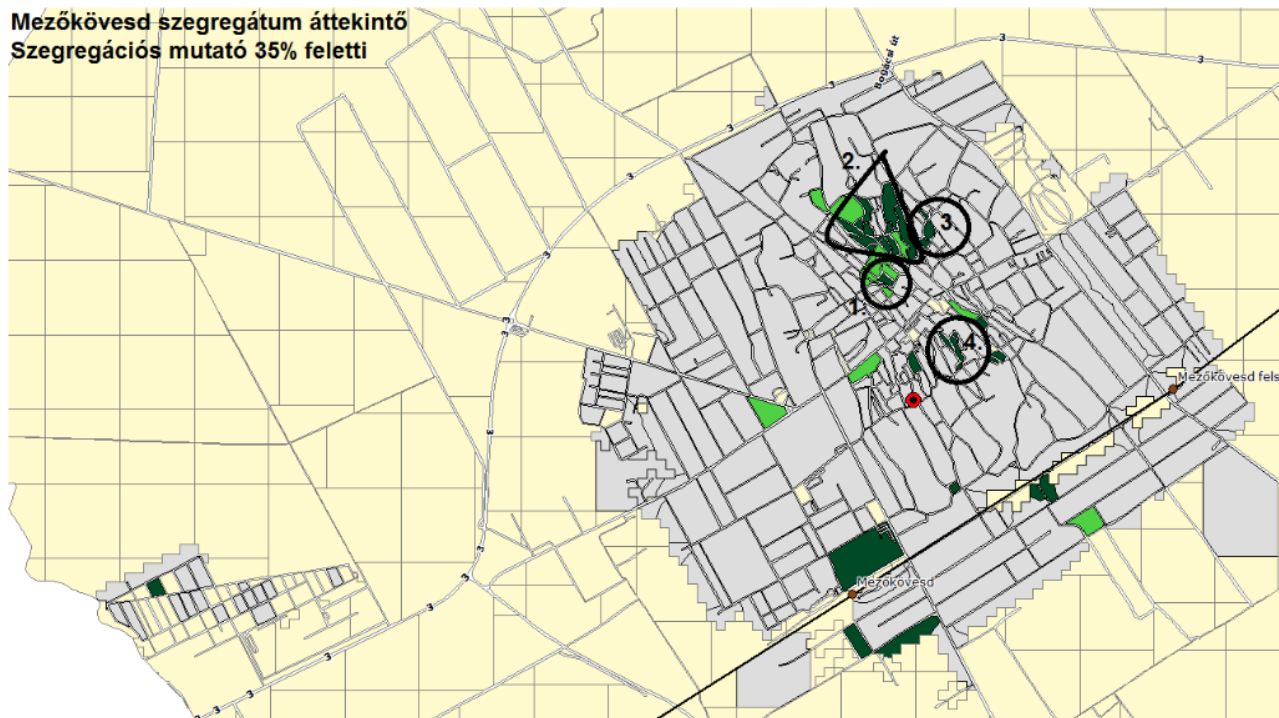
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A KSH adatai alapján a városi szövetbe ágyazottan 4 szegregátum és 3 szegregációval veszélyeztetett terület található Mezőkövesden. A szegregátumok sajátossága

Mezőkövesden, hogy nem különálló telepi környezetben helyezkednek el, hanem a város szövetébe ágyazottan.

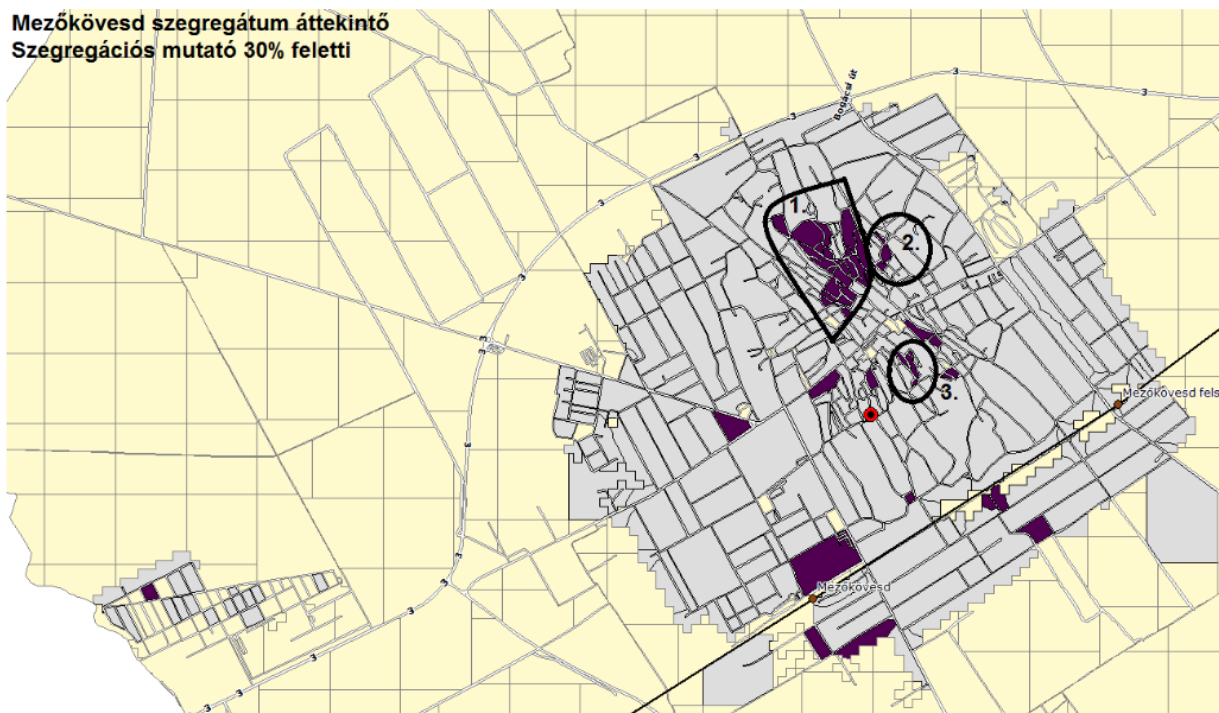
Mezőkövesd szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 35% feletti

Szegregátumok területi elhelyezkedése

Forrás: KSH

Mezőkövesd szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 30% feletti

Szegregációval veszélyeztetett területek

A településrendezési, fejlesztési tervében, koncepciójában, fejlesztéseiben a lakhatási, társadalmi szegregációt csökkentő intézkedések megjelenítése Mezőkövesd Város Önkormányzata gondoskodik arról, hogy fejlesztési terveiben, szolgáltatástervezési koncepcióiban, egyéb fejlesztési és tervezési dokumentumaiban hangsúlyos szerepet kapjanak a szegregációt csökkentő és megelőző intézkedések.

A város fejlesztési elképzelései - mivel a szegregátumok a városba ágyazottan helyezkednek el – hatással vannak a szegregátum lakosságára, így figyelmet kell fordítani az itt élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkóztatásának elősegítésére, akár pozitív diszkrimináció alkalmazásával, a programokba történő bevonással, képesé tevással.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A szegregátumban mélyszegénységben élők élnek, akiknek egy része roma nemzetiséghez tartozónak vallja magát. A társadalmi problémák a munkahelyek és ezzel párhuzamosan az ott élők szakképzettségének a hiányából eredő munkanélküliségből következnek. A foglalkoztatás hiánya a mélyszegénységből eredő mindennapi, sok esetben alimentációs problémák jellemzőek az ott élők helyzetére, melyből többségüknél mentális problémák is kialakulnak. A szegregátumban lakó családok nagy számú gyermeket nevelnek, ezért a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya magas. A családok bevételi forrása a szociális ellátórendszer ellátásaiból ered, kiegészülve az alkalmi, illetve közfoglalkoztatásból eredő munkabérrel.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A szegregátumok a települési központhoz közel helyezkednek el, ezért a közszolgáltatások (közigazgatás, egészségügyi és szociális ellátás, stb.) egyszerűen és teljes körűen elérhetőek. A jelenleg meglévő közszolgáltatások elérésének kedvező adottságait az új lakóterületek kialakításánál a helyi közlekedés fejlesztésével, illetőleg a közvetlen lakóterületi környezetbe telepítendő egyes közszolgáltatásokkal (pl. egészségügyi ellátás, óvoda, idősek napközi szociális ellátása) biztosítják. A szegregátumok elérése, külső közlekedési kapcsolata biztosított.

A szegregátumokat is magába foglaló fejlesztési projektek a komplex városfejlesztési stratégia integrált részeként kezelik a fenti problémák megoldását, és hatásukat tekintve közvetlenül és közvetve egyaránt a jelenleg fennálló szegregációs jelenségek megszüntetésére irányulnak. Az elmúlt években megvalósított városfejlesztési programok és a tervezett városfejlesztési projektek sem céljukat, sem hatásukat tekintve, sem összességében, sem külön-külön nem járulnak hozzá a szegregáció növekedéséhez a város más területein.

A roma lakosság koncentráltan a város négy szegregátumában él. A lakások nagy része több mint 100 éves, vályogból készültek. Az itt élők jelentős része munkanélküli, az egy főre jutó jövedelem a családon belül rendkívül alacsony, így mindennapi létfenntartási gondokkal küzdenek. Az átlagos családnagyság 6-8 fő. A gyerekeknél jelen van az alultápláltság, rendszeres étkezéshez csak az óvodában és az iskolában jutnak.

A terület vezetékes vízzel, árammal és közvilágítással ellátott, szennyvízcsatornázás nincs, gázellátás részleges. A természetes és az épített környezet egyaránt rekonstrukcióra szorul.

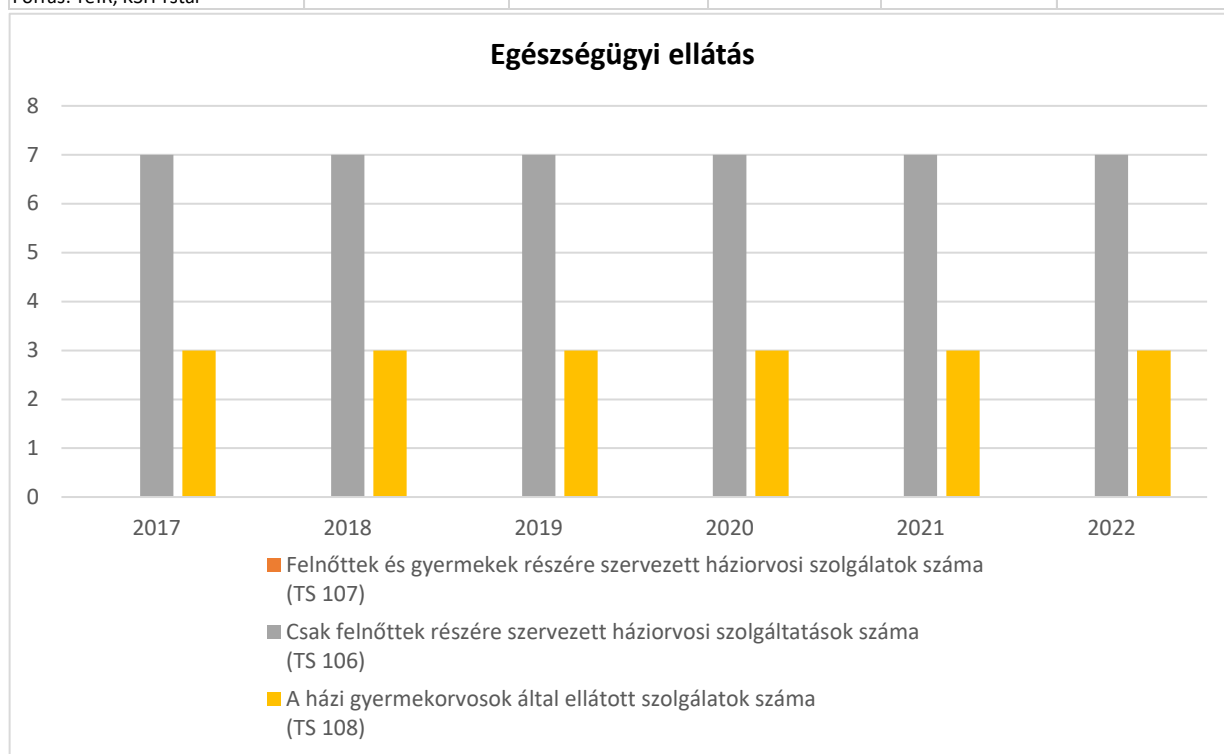
Mezőkövesd Város Önkormányzata alapelveként rögzíti, hogy a városfejlesztési projektek megvalósításáról szóló döntések előfeltételeként projektszinten vizsgálendő és érvényesítendő ezen szempontok biztosítása.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	7	3	5	524	154,54
2018	0	7	3	5	783	138,62
2019	0	7	3	5	820	95,15
2020	0	7	3	5	800	96,85
2021	0	7	3	5	611	93,89
2022	0	7	3	5	822	81,85

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 3.6.1. számú táblázat az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó adatokat tartalmazza. Az önkormányzat feladatellátási területén a háziorvosi körzetekben az egészségügyi szolgáltatás folyamatosan biztosított.

Egészségügyi ellátás:

1. Háziiorvosi szolgálat

Az alapellátásban jelenleg:

- 7 területi ellátási kötelezettséggel rendelkező felnőtt háziiorvos
- 3 területi ellátással rendelkező gyermek háziiorvos dolgozik.

A háziiorvosok mindegyike vállalkozó háziiorvos, akikkel Önkormányzatunk feladat-ellátási szerződést kötött

Az egészségügyi alapellátáshoz tartozik a fogorvosi ellátás is, amelyet szintén feladat-ellátási szerződés alapján, 2 vállalkozó fogorvos lát el.

2. Járóbeteg szakellátás

Városi Önkormányzat Rendelőintézete (Mezőkövesd Város Önkormányzata által fenntartott intézmény)

3. Fekvőbeteg szakellátás

Heves Vármegyei Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet (Eger)
– Krónikus Belgyógyászati Osztály (Mezőkövesd)

Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház
- Mezőkövesdi Rehabilitációs Központ Tagkórház

A város összlakosságát érintő adott korcsoportokra meghatározott szűrővizsgálatok, akár az alapellátás, akár a szakellátás vonatkozásában biztosítottak. A koragyermekkorai szűrések határfokát, eredményességét, így az ellátás biztonságát nagyban elősegíti, hogy a város – települési vegyes körzetekkel szemben - külön háziiorvosi, illetve házi gyermekorvosi körzetekkel rendelkezik.

A közgyógyellátásban ellátottak száma változó tendenciát mutat, de 2021 és 2022 között jelentősen nőtt az igazolvánnyal rendelkezők száma.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A helyi önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában közvetlenül nem vállal szerepet, ám az ezen területen tevékenykedő szervezetek munkáját maximálisan segíti, anyagi támogatással, illetve ingyenes helyiség biztosításával.

A hatékony egészségvédelem hangsúlyos eleme a közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjának.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Településünkön a fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat által biztosított közétkeztetés megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A konyhák működtetésénél elsődleges szempont az adott célcsoport - például gyermekeknél a gyermekek életkori sajátosságaiknak megfelelő tápanyagtartalmú ételek előállításának - kritériuma. Az egészséges táplálkozás érdekében az ételmezezők rendelkezései szerint nem használnak fagyasztott árut, állati zsiradékot, elsődlegesen friss zöldséget, gyümölcsöt, húsrut szereznek be. A menük összeállításánál figyelemmel vannak az Országos Ételmezezőügyi és Táplálkozástudományi Intézet ajánlásaira.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Mezőkövesd Város Önkormányzatának Sportról szóló rendelete a következőket határozza meg:

A sporttal kapcsolatos célok, feladatok:

- (1) A testnevelés és a sport részterületei az óvodai testneveléstől a versenysportig önálló egészet képezzenek, egyik terület fejlesztése sem indokolt a másik rovására.
- (2) Az Önkormányzat lehetővé kívánja tenni, hogy a testnevelés és a sport valamennyi hasznos funkciója (egészségmegőrzés, személyiség formálás, mozgáskultúra fejlesztése, nemzeti tudat erősítése, közösségi magatartás kialakítása, a nemzetek és az országok közötti kapcsolatok fejlesztése a szabadidő kulturált eltöltése, szórakozás és szórakoztatás) érvényesülhessen.
- (3) Az önkormányzat a sporttevékenységgel kapcsolatos feladatait a sportról szóló törvény - 2004. évi I. tv. 55. § (1) bekezdése (a továbbiakban: Sport tv.) és a város sportkonceptiója alapján az alábbiak szerint határozza meg:
 - a) Sportlétesítmények építése, fejlesztése, fenntartása.
 - b) A nevelési és oktatási intézmények sportlétesítményei működési feltételeinek biztosítása, felszereléseinek fejlesztése.
 - c) A gyermek, ifjúsági, diáksport feltételrendszerének megfelelő biztosítása.
 - d) A szabadidősport feltételeinek fejlesztése, a napi mozgást biztosító játszóterek, közparkok kialakítása, fenntartása.
 - e) Sportrendezvények támogatása.
 - f) Önszerveződő sportegyesületek, civil szervezetek támogatása (egyedi és pályázati úton).
 - g) Utánpótlás nevelés, és sportiskolai képzés működtetésének támogatása.
 - h) Versenysport, élsport támogatása.
 - i) Fogyatékosok sportjának támogatása

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatásokon belül a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat az önkormányzat a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ útján biztosítja. A későbbi fejezetekben részletezzük a Központ működését.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Az önkormányzat drogprevenációs szolgáltatást nem nyújt, de a városban működő közoktatási intézmények biztosítják a megfelelő tájékoztatást. Rendőrség biztonságra nevelő programjai számos városi rendezvényen megjelennek, a résztvevők bűnmegelőzéssel, drogprevenációval kapcsolatos előadásokon vehetnek részt. A nevelési-oktatási intézményekben a veszélyeztetettség megelőzése érdekében továbbra is hangsúlyt kell fektetni a prevenció, bűnmegelőzésről, áldozattá válás elkerüléséről szóló előadások további folytatására különös tekintettel a drogfogyasztásra és a fiatalokat mostanában érintő internetes „kihívásos játékok” veszélyeire.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A helyi adatgyűjtés során az egyes szociális feladatok ellátása során az ellátórendszer közreműködői részéről, a fenntartó hátrányos megkülönböztetést nem tapasztalt.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A helyi önkormányzat előnyben részesítést alkalmaz külön jogszabályban foglalt előírásokon túl azzal, hogy saját hatáskörben bevezetett nem kötelező ellátásokat fokozottabban előmozdítva ezzel az egyes célcsoportok esélyegyenlőségének biztosítását. A nem kötelező ellátások között szerepel például az önkormányzat Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázaton történő részvétele.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi község bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Mezőkövesden aktív közösségi élet zajlik. A város történelmi háttere, a lakosság igénye megkívánja, hogy az önkormányzat a helyi közösség civil szervezetekkel együttműködve aktív szervezője, működtetője legyen a helyi közösség kulturális életének. Legfontosabb események közé tartozik a

Város napja/Matyó Fesztiválhét, a Matyó Világtalálkozó, a Matyó Húsvét, a Matyófüldi Folklórfesztivál, a Nemzetközi Mezőgazdasági Gépész Találkozó, a Tour de Mezőkövesd és Életmódváltó Hetek, a Kulturális Örökség napjai, a Városi Keresztút.

A városban működő Matyó Múzeum, a Hajdu Ráfis János Mezőgazdasági Gépmúzeum, a Takács István Állandó Életmű Kiállítás, a Hadas városrész a tájházakkal és a Látogatóközponttal, valamint a Mezőkövesdi KÖZKINCS-TÁR Nonprofit Kft. intézményei a kulturális élet kiemelt színterei változatos programjaikkal és eseményeikkel, egész évben lehetőséget biztosítanak a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
8	igen	45 783	7
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A várost alkotó civil közösségek között kiemelkedő, példaértékű együttműködés folyik. Függetlenül attól, hogy a közelet, kultúra, sport mely területén tevékenykednek. Az önkormányzat vezetése nagy hangsúlyt fektet ezek kialakítására, fenntartására.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A kulturális programok megrendezésében is együttműködik Mezőkövesd Város Önkormányzata a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal és a Lungo Drom Mezőkövesdi Szervezetével.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A városban számos egyesület működik, melyek az élet minden területét érintik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Mezőkövesdi Roma Nemzetiségi Önkormányzat tevékenységei:

Gondoskodik:

- a nemzetiségi önkormányzat működéséhez szükséges feltételek megteremtéséről,
- a települési önkormányzattal való kiegyensúlyozott együttműködésről,
- a rendelkezésre bocsátott források tervezéséről és felhasználásáról,
- a nyilvánosság megteremtéséről, helyi fórumok megszervezéséről,
- a nemzetiséghez tartozó választópolgárok álláspontjának megismeréséről,
- a helyi nemzetiségi ünnepek, rendezvények előkészítéséről, lebonyolításáról

Előkészíti a nemzetiségi önkormányzat:

- által benyújtandó pályázatokat,
- szervezeti és működési szabályzatát,
- éves költségvetését, zárszámadását,

Kapcsolatot tart:

- a település önkormányzatával, polgármesterével,
- a helyi pártokkal, egyesületekkel, önszerveződő közösségekkel

Véleményezi:

- a nemzetiségi önkormányzatot érintő előterjesztéseket

Mezőkövesd Város Önkormányzata együttműködési nyilatkozattal rendelkezik és folyamatosan egyeztet a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal és a Lungo Drom Mezőkövesdi Szervezetével, valamint pénzügyi és természetbeli támogatásokkal is segíti a szervezetek munkáját.

Az állandó együttműködési nyilatkozat mellett bizonyos esetekben külön megállapodásokat is köt Mezőkövesd Város Önkormányzata és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

A kulturális programok megrendezésében is együttműködik a két önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség	Új munkahelyek teremtése, átképzések, igényfelmérés
Szegregációk	A szegregált területeket érintő komplex városfejlesztési program végrehajtása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermejjóléti Központ integrált intézményként az alábbi szakmai szolgáltatásokat biztosítja a Mezőkövesdi Kistérség területén a gyermekekkel kapcsolatban:

1. Család- és Gyermejjóléti Központ
2. Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

1. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

A Család- és Gyermejjóléti Központ (továbbiakban Gyermejjóléti Központ), a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermejjóléti Központ önálló szakmai egységeként, a Család - és Gyermejjóléti Szolgálattal valamint Közösségi Pszichiátriai Ellátással integrálva végzi tevékenységét.

A Gyermekjóléti Központ a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.) 40/A.§ 2 (a) értelmében, általános szolgáltatási feladatain túl, a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

A Gyermekjóléti Központ esettanulmányainak feladatai elsősorban:

Javaslatot tesz:

- a család- és gyermekjóléti szolgáltatás javaslata alapján a gyámhivatalnak a gyermek védelembe vételére, ill. ideiglenes hatályú elhelyezésére, megelőző pártfogásra
- súlyos veszélyeztetés esetén tény és jelleg megnevezésével telefonon-majd azt követően elektronikus formában, a járási gyámhivatalnak a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére vagy nevelésbe vételére, családba fogadásra
- harmadik személynél történő elhelyezésre
- családba fogadó gyám kirendelésére
- gondozási hely megváltoztatásra

Együttműködik:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § (1) bekezdésében meghatározott jelzőrendszeri tagokkal.

Az intézményben működő szakmai egységek egymással szoros kapcsolatot tartanak fenn, valamennyi ellátás hatékonysága érdekében a különböző szolgáltatások együttműködése a kliensek céljainak megvalósulása érdekében történik.

Az esettanulmányok végig kísérik az esetkezelésbe bevont szakemberek tevékenységét, együttműködésüket összehangolják. A feladatellátás során a védelembe vett, ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett, családba fogadott és utógondozott gyermekekkel kapcsolatos hatósági ügyekhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatást nyújtanak.

Szakmai munka adatai:

A Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egység a *járási területén lévő 23 településen* biztosítja a hatósági ügyekhez kapcsolódó gyermekjóléti alapellátást.

A forgalom az egyszeri esetkezelések (felkérések, környezettanulmányok készítésére) és a rendszeresen hatósági eljáráshoz kötött igénybe vevők körére épült.

Az elmúlt évek tendenciája jelentősen nem változott 2022 évben sem, hiszen a központban megjelenő igénybe vevők életkori megoszlásánál legnagyobb arányban a 6-13 éves korú 212 fő, valamint a 14-17 éves korú 202 fő gyermekkel volt a központnak kapcsolata, valamely hatósági intézkedéssel összefüggésben. A felnőtt lakosság körében a 25 és 49 év közöttiek voltak túlsúlyban, hiszen a gondozott gyermekek szüleit képviseli ez a korosztály.

Sajnos az „iskolakerülés” problémájának megoldásához a gyermekvédelem eszköztárában nem elégséges, amennyiben a szülők és a gyermek nem partner a hiányzások megszüntetésében úgy az esetek többségében a hatósági intézkedések sem hoznak pozitív változást.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma:

A hatósági intézkedésekre tett javaslatokban a védelembe vételre, ideiglenes hatályú elhelyezésekre, a nevelésbe vétel valamint az azok fenntartására tett javaslatok is szerepelnek.

A védelembe vételi javaslat megfogalmazása, megtétele az esetmenedzser feladata mind a család- és gyermekjóléti szolgálattól beérkező iratanyagok, mind a központnál felmerülő hatósági kezdeményezés eseteiben.

A hatósági intézkedésekre tett javaslatok után a gyámhatóság döntése alapján kezdődik el a gondozási folyamat. A központ a jogerős határozatokkal érintett kiskorúakat gondozza.

2022-ben Mezőkövesd városban emelkedést mutat a családból történő kiemelések száma, ami azt jelenti, hogy a családok különböző működési zavarainak megszüntetésére nem volt lehetőség a családokban élő gyermekek súlyos veszélyeztetettsége nem volt megszüntethető.

Évről évre visszatérő gondot okoz a tankötelezettség elmulasztása. A védelembe vétel keretében gondozott gyermekek veszélyeztettségének oka elsősorban az iskolai igazolatlan hiányzás, valamint magatartási, beilleszkedési zavarok és az ezzel szorosan összefüggő szülői elhanyagolás.

Továbbra is jelen vannak a deviáns viselkedésű gyermekek, náluk gyakran a háttérben a szülők elhanyagoló nevelése, agresszivitása, alkoholizáló életmódja áll.

Sok esetben a nehezen kezelhető gyerekek számára a köznevelési intézmény az egyetlen színtér, ami korlátokat szab vagy figyelmet biztosít.

Nagyon sok családban van jelen a családi-kapcsolati konfliktus, amelyeknek szemtanúi illetve résztvevői lehetnek a családban élő gyermekek. Ilyenkor elsősorban a szülők között folynak viták, de gyakran a gyermekek válnak másodlagos áldozatokká.

A fentiekén túl természetesen az eddigi indokok is jelen vannak, családi viszályoknak gyakran kiváltó oka az alkoholos befolyásoltság, melynek gyakori következménye az agresszív viselkedés.

További gondot jelent a családok életében, a szülők életvezetési problémái, a gyermekekkel való kevés törődés és a helytelen nevelési attitűdök, kapcsolattartási problémák.

A családi pótlék szüneteltetésére vonatkozó szabályozás értelmében a gyermekjóléti szolgálat a családdal való együttműködés keretében, az 50 órát meg nem haladó iskolai mulasztás esetén alapellátás eszközeivel nyújt segítséget a család számára a mulasztás okainak feltérképezésében és a problémák megoldásában. 50 igazolatlan óra után a családi pótlék szüneteltetésre kerül - a köznevelési intézmény kezdeményezését követően - a hatóság pedig védelembe vételi eljárást indít a 16. életév betöltését megelőzően.

A 16. életévüket betöltött gyermekeknél védelembe vételre csak akkor kerül sor, ha attól eredmény várható, illetve egyéb veszélyeztető tényező is felmerül.

Az esetmenedzseri munka természetéből fakadóan (koordinatív, ellenőrző funkció) a segítő szakembereknek megnövekedett az egyeztetéseken való részvétele száma, hogy az ügyfelek köré tudják szervezni a szükséges szolgáltatásokat.

Az esetmenedzserek a koordinatív szerepükben segítenek az érintetteknek a megfelelő szolgáltatásokhoz való hozzájutáshoz, így a családsegítő kollégák klasszikus szociális segítő munkát végezhetnek.

Gyermekjóléti Központ által biztosított speciális szolgáltatások:

- **kapcsolattartási ügyelet:** A kapcsolattartási ügyelet, mint speciális szolgáltatás, az életvitelszerűen a járás területén tartózkodó gyermekek számára biztosít felügyelt kapcsolattartást, az elrendelő hatósággal (bíróság, gyámhivatal) való előzetes egyeztetést követően. A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása.
- **gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat:** Célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat egy nyitvatartási időn kívül hívható közismert telefonszám biztosításával lett megszervezve úgy, hogy a készenléti munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani (tanácsadás, tájékoztatás), vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.
- **pszichológiai tanácsadás:** A mezőkövesdi család- és gyermekjóléti központ heti 2 órában pszichológiai tanácsadást biztosít. A tanácsadás keretében a szakember igyekszik feltérképezni a probléma hátterét és szolgáltatás közvetítéssel, szaktanácsadással biztosítja a megfelelő ellátáshoz való hozzáférést.
- **óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység:** A segítő szakemberek személyes jelenlétet biztosítanak a köznevelési intézményekben. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Nyári időszakban táboroztatásban, nyári napközi illetve preventív foglalkozásokban vesznek részt a kollégák.

2. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás szociális- és gyermekjóléti alapszolgáltatás, kötelezően ellátandó önkormányzati feladat. Mezőkövesd székhellyel 23 településen biztosítja a Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatást. A család- és gyermekjóléti szolgálatok a településeken jól frekvenciát, könnyen megközelíthető helyen találhatóak. A család- és gyermekjóléti szolgálat helyben illetékes családsegítője nyújt segítséget az klienseknek. A folyamatos segítségnyújtás – családgondozás esetében, területi elosztás szerint kerül kapcsolatba a szolgáltatást igénylő a családsegítővel. A szolgáltatást igénybevevők az első kapcsolatfelvétel alkalmával tájékoztatást kapnak a biztosított szolgáltatás tartalmáról, az ügyfél jogairól és az együttműködés lehetőségeiről.

Szakmai tevékenység:

A szolgálat ügyfélfogadása ügyfélfogadási rend alapján történik, ügyelet a nyitva tartási időben biztosítva van. A családsegítők elérhetősége folyamatos, szolgáltatásaik ingyenesek. Az ügyfélfogadás időpontjai településenként kifüggesztésre kerültek. A működés nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű, az együttműködés elvére épül, igyekezve ezzel megelőzni a hatósági intézkedést.

A segítségnyújtás főbb formái között:

- információnyújtás,
- tanácsadás,
- ügyintézés,
- segítő beszélgetés,
- mentális gondozás,
- életviteli tanácsadás
- adományközvetítés
- közvetítés más intézmények szakemberek felé.

Családsegítést végeztek a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében. A munkamód fókuszában az egyéni esetkezelés, segítő beszélgetés állt.

A család- és gyermekjóléti szolgálat alapvető feladata:

- észlelő- és jelzőrendszer működtetése
- szolgáltatások szervezése
- kríziskezelés
- természetbeni/pénzbeli ellátásokhoz való hozzájutás segítése
- környezettanulmányok készítése
- általános tanácsadás: így szociális, életvezetési, mentális, háztartási gazdálkodási
- családgondozás gyermekekkel, családjukkal, egyénekkel, közösségfejlesztés, egyéni és csoportos készségfejlesztés, menekültek integrációját segítő szolgáltatás
- komplex gondozás a magzati kortól 99 éves korig (halálig, de előfordul a eltemetés segítése is) szociális segítői és gyermekjóléti tevékenységet lát el.

A családsegítők számára fontos a szakmai kapcsolatrendszer kiépítése, ápolása a szakmai munka hatékonyságának előtérbe helyezésével. A szolgálat családsegítői jól működő és hatékony kapcsolatrendszer kialakítására törekednek.

A jelzőrendszer tagjai - az esetek túlnyomó többségében – eleget tesznek jelzési kötelezettségüknek, azonban többször előfordul, hogy csak a veszélyeztetettség kialakulását követően érkezik hozzánk jelzés.

Évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez.

Éves szakmai tanácskozást tart minden év február 28-áig és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít. Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat települési családsegítője az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el és megküldi a központ részére.

Családsegítő feladata:

- figyelemmel kísérni a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket figyelmét felhívni jelzési kötelezettségük írásban –

krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,

- tájékoztatni a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadni a beérkezett jelzéseket, felkeresni az érintett személyt, illetve családot, a jelzés érkezése utáni legkorábbi időpontban és a szolgáltatásairól tájékoztatást adni,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tenni a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén kitölteni a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait, az intézkedések tényéről tájékoztatni a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét.

Kapcsolatot tart:

Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal, melynek elsőrendű célja, hogy segítséget nyújtson a kapcsolati erőszak, a gyermekbántalmazás, a prostitúció és az emberkereskedelem áldozatainak és szükség esetén gondoskodjon az elhelyezésükről.

A Telefonszolgálat állandó elérhetőséget kíván biztosítani minden bajba jutott és azonnali segítséget kérő embernek a nap minden órájában, az ország egész területén és külföldön, rendelkezésre kíván állni mindenki számára, akinek szüksége van rá.

A fokozatosság elve:

A gyermekvédelmi alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul. Önkéntes megkeresés, illetve a jelzőrendszer által történt jelzés alapján kerül elsősorban kapcsolatba a családokkal a segítő.

Az alapellátásban történő családgondozás esetén a családsegítő havonta kötelezően 3 személyes találkozást megszervez és dokumentál, a jogszabálynak megfelelően.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás a problémákat komplex módon kezeli, tevékenységét ügyfélfogadás és családlátogatás keretében végzi. A segítő szolgáltatás a kliens otthonában, családi környezetében tett látogatásokon és a család- és gyermekjóléti szolgálatban folytatott segítő beszélgetés és segítő tevékenységek útján valósul meg.

A családsegítés a felnőttek esetében elsősorban kríziskezeléseket és az idősebb korosztály esetében idősotthoni elhelyezést vagy kórházi ellátás utáni egyéb szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás segítését jelentette.

Feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének

lehetőségéről.

Veszélyeztetettség: olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult - állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A gyermekek **környezeti veszélyeztetettsége** magában foglalja a nevelési problémákat, szülők család életviteli problémáit, a családi konfliktusokat, a szülők betegségét, a családon belüli bántalmazást, a családon belüli elhanyagolást, egyéb személyek rokonok általi veszélyeztetést, iskolai kirekesztést, erőszakot, az elégtelen lakáskörülmények, kilakoltatás veszélye, munkanélküliség elmeit.

A **magatartási veszélyeztetés** a gyermekintézménybe való beilleszkedés nehézségét, antiszociális viselkedést, drogfogyasztás, alkoholfogyasztás, játékszenvedély, csavargás, tankötelezettség elmulasztása kategóriáit foglalja magába.

Az **egészségügyi veszélyeztetés** a tartós betegség, fogyatékoság, magatartás és tanulási zavar elemeit tartalmazza, valamint önálló kategória az **anyagi veszélyeztetettség** mérése az általunk gondozott gyerekek körében. A nyilvántartott veszélyeztetettségi okok alapján a legtöbb gyermek környezeti (értve itt a lakó és családi környezet) és magatartási veszélyeztetettség miatt volt nyilvántartva.

A családsegítő munkatársak leggyakrabban terepen dolgoznak, a családokat az otthonukban keresik fel. A családlátogatásokon kívül a hivatalos ügyek egy része is a területen zajlik, másik része irodához kötött.

Családlátogatás kívül leggyakrabban a tanácsadás, segítő beszélgetés, információnyújtás fordul elő segítő tevékenységént.

A kliensekkel történő kapcsolattartás módjai

- Családlátogatás, melynek során a klienst otthonában keressük fel. A szociális segítőmunka során valamennyi család esetében legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni,
- Személyes megkeresés az intézményben.
- Telefonon történő kapcsolattartás.

A segítséget igénylő családok szociális és mentális gondozásánál a cél az, hogy egy meghatározott ideig tartó, folyamatos segítő kapcsolatot alakítsunk ki, illetve tartsunk fenn annak érdekében, hogy a kapcsolatot igénylő fél problémái feltárhatókká, megfogalmazhatókká, ezáltal megoldási lehetőségei kialakíthatóvá váljanak. A problémamegoldás stratégiái, módjai az együttműködés folyamatában alakulnak ki.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatás munkatársai, gondozási tevékenységük egy jelentős részében, a Család- és Gyermekjóléti Központtal együttműködve, a határozatban együttműködése kötelezett családokban élő gyermekek veszélyeztetettségének

megszüntetésében működnek közre. Ezekben az esetekben a családsegítővel történő együttműködés nem önkéntes a kliens részéről.

A családsegítő a hivatalos ügyek intézése során:

- segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről
- a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít.
- a gyámhivatal felkérésére tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről
- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését biztosítja.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

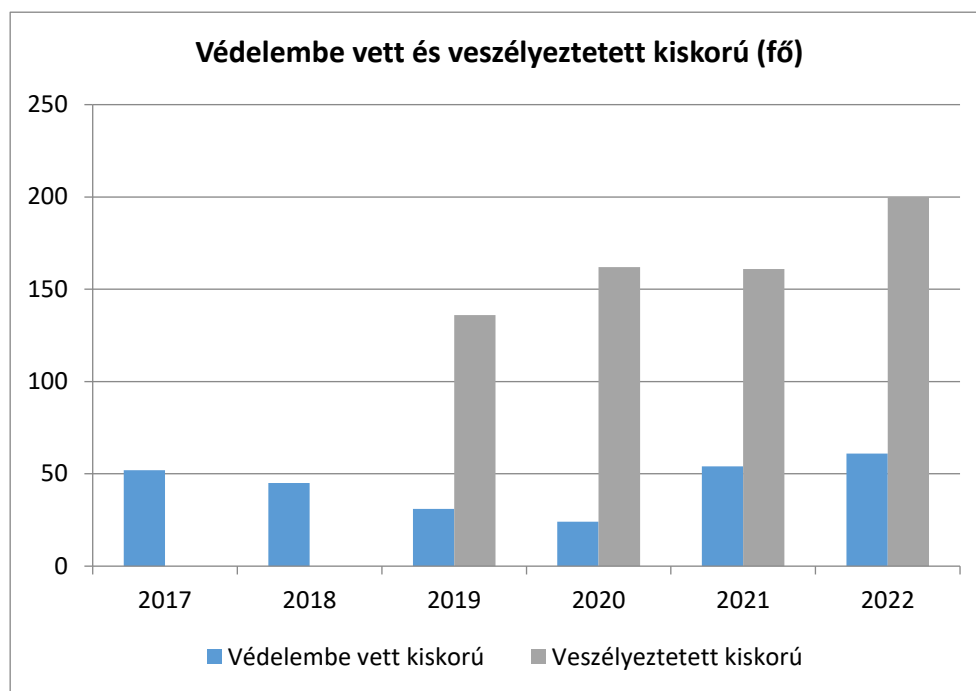
4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	7 865	8 492	16357	48,08%	51,92%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			494	3,02%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 204	1 098	2302	7,36%	6,71%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	212	212	424	1,30%	1,30%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	52	0
2018	45	0
2019	31	136
2020	24	162
2021	54	161
2022	61	200

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egyre több a magatartási problémával küzdő gyermekek száma. Sok esetben a gyermek tünehordozó, és a szülők életvitele miatt kerül sor az esetleges gyermekvédelmi alapellátásra, vagy védelembe vételre. Az érintettek egy részének a mindennapi megélhetésért kell küzdenie, nincs biztonság érzetük, nincs jövőképük. A társadalmi értékek, normák eltolódtak, így a rossz mintát követve, elterjedté válik a deviáns viselkedési forma.

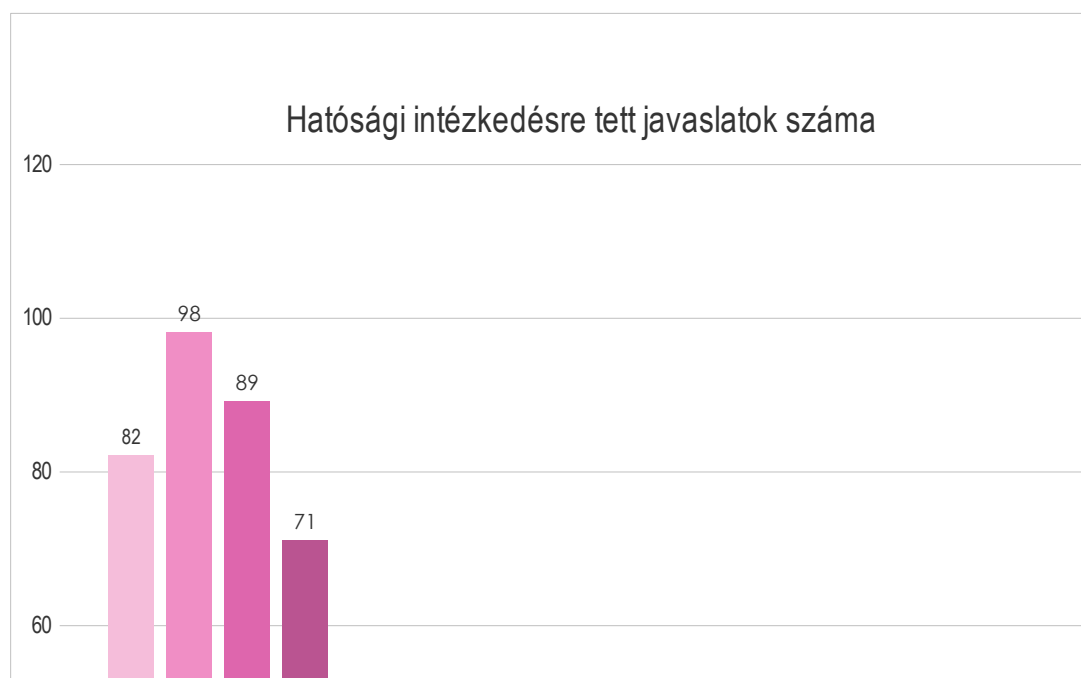
A családok kevésbé tudnak megbirkózni a gyermeknevelés felelősségével, a szülői kötelezettségek teljesítésével. Megfigyelhetők a családokban megjelenő negatív társadalmi

változások, a gyermekek egy részének testi-lelki jóléte, már a születéstől, illetve még előtte, eleve megsérül.

Még az egészségesen született gyerek is nehezen, vagy egyáltalán nem kompenzálható hátrányokat szenved a megfelelően gondoskodó fizikai és lelki környezet nélkül. Így mind a gyermekvédelmi szakemberekre, mind a szociális alapellátásban dolgozó családsegítőkre kiemelkedően nagy teher hárult az elmúlt évben.

A hatósági intézkedésekre tett javaslatokban a védelembe vételre, ideiglenes hatályú elhelyezésekre, a nevelésbe vétel valamint az azok fenntartására tett javaslatok is szerepelnek. A védelembe vételi javaslat megfogalmazása, megtétele az esetmenedzser feladata mind a család- és gyermekjóléti szolgálattól beérkező iratanyagok, mind a központnál felmerülő hatósági kezdeményezés eseteiben. Az alábbi ábra a 2022 évben letett javaslatok számát jelzi.

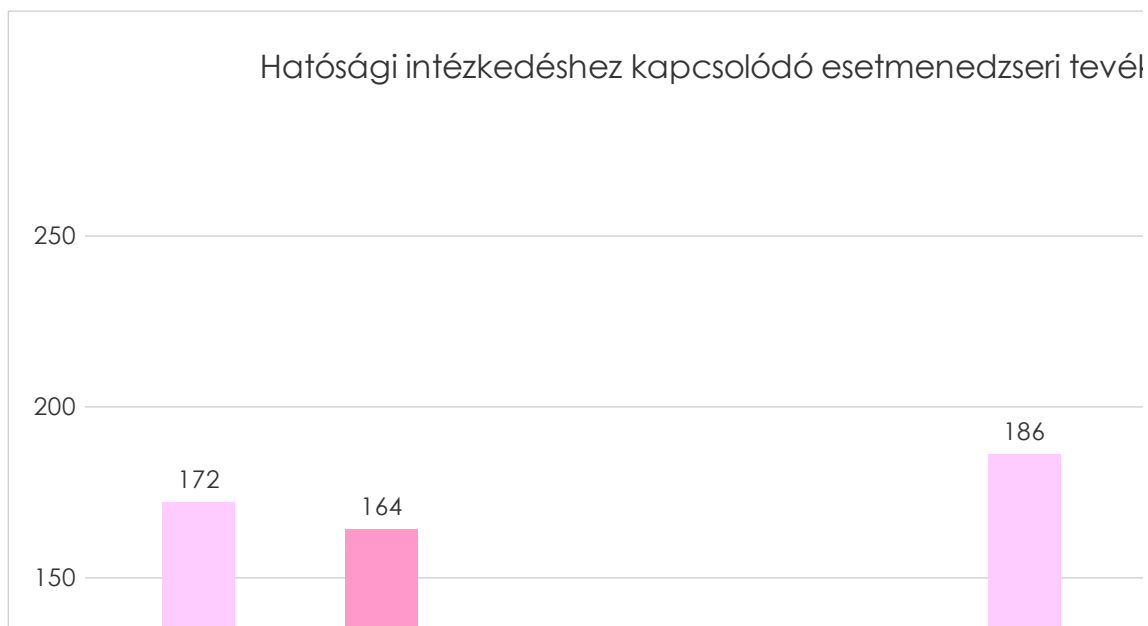
1. ábra

A hatósági intézkedésekre tett javaslatok után a gyámhatóság döntése alapján kezdődik el a gondozási folyamat.

A központ a jogerős határozatokkal érintett kiskorúakat gondozza. A 2. ábra adatai a 2022-ben határozattal együttműködésre kötelezett családokban élő kiskorúak számát mutatja a járás 23 települése, illetve külön Mezőkövesd, mint járásszékhely tekintetében.

2. ábra

Évről évre visszatérő gondot okoz a tankötelezettség elmulasztása. A védelembé vétel keretében gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka elsősorban az iskolai igazolatlan hiányzás, valamint magatartási, beilleszkedési zavarok és az ezzel szorosan összefüggő szülői elhanyagolás.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki

- esetében a fentiekben meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

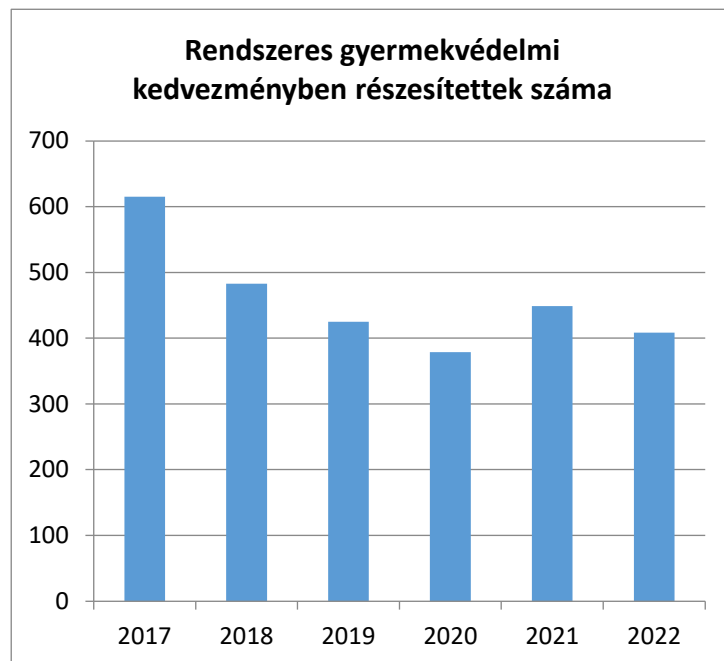
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2022. év	
Megállapított hátrányos helyzetűek száma	34 fő
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	195 fő

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	615
2018	483
2019	425
2020	379
2021	449
2022	409

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a) gyermekétkeztetés normatív kedvezményére,
- b) pénzübeli támogatásra (éves szinten két ízben),
- c) a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevétele.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú jogosult a lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjénél terjeszti elő. A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) a szociális vetítési alap összegének 180%-át, (2022. évben 51.300.-forintot)
 - aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
 - ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
 - ac) ha a nagykorúvá vált gyermek, ha nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

- b) a szociális vetítési alap összegének 165%-át (2022. évben 47.025.-forintot) az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg, külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hússzorosát (2022. évben 570.000-Ft), együtt számítva a szociális vetítési alap összegének hetvenszörösét (2022. évben 1.995.000-Ft)

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén

fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában, illetve ha a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában pénzbeli támogatást nyújt (2022. évben 6.000./6.500.- Ft/gyermek értékben).

2022. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény teljes egészében természetbeni juttatásként került megállapításra a jogosultak részére. A természetbeni juttatás egyik formája a kedvezményes, vagy ingyenes gyermekétkeztetés; a másik normatív kedvezmény pedig az ingyenes tankönyvellátás.

2022. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránt 138 kérelem érkezett. 25 esetben került sor elutasításra, mivel a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege meghaladta a jogosultsági jövedelemhatárt, vagy a kérelmező a hiánypótlásra való felhívásnak nem tett eleget.

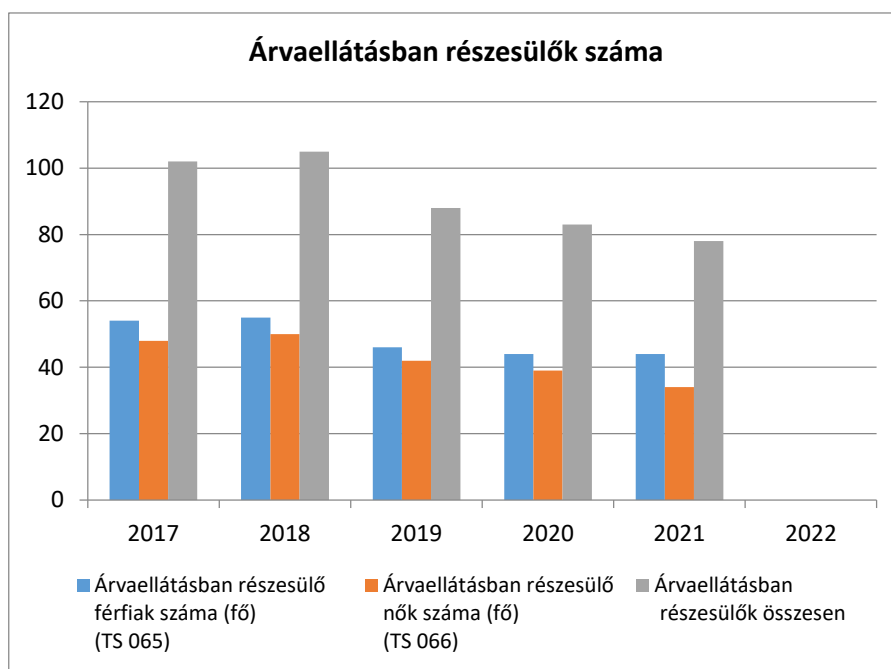
	Támogatásban részesültek száma		
	Családok száma:	Gyermekek száma:	Folyósított összeg forint/év:
2022. évben benyújtott rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	138	295	0 (Teljes egészében természetbeni juttatásként adható)
2022.08.31. a veszélyhelyzet megszűntetése napjával lejárt rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	202	432	-
Egyszeri támogatás gyermekvédelmi támogatás 2022. augusztus hónapban	218	458	2.890.000 ft
Egyszeri támogatás gyermekvédelmi támogatás 2022. november hónapban	141	289	1.869.500 ft
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás	0	0	0.-
Kiegészítő gyermekvédelmi pótlék	0	0	0.-
Rendkívüli települési támogatás	0	0	0.-
Tanszertámogatás	-	1421	14.210.000 ft
Összesen:	595	2651	18.969.500 ft

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A 2022-es évre vonatkozóan nincs adatunk az árvaellátásban részesülők számáról, de az előző évek számai erőteljesen csökkenő tendenciát mutatnak.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	54	48	102
2018	55	50	105
2019	46	42	88
2020	44	39	83
2021	44	34	78
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Szünidei gyermekétkeztetés

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

- a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- a fentiekén kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetén:

- a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

- az iskolás gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, valamint az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

2022. évben igénybevevők száma:					
	Bölcsőde	Óvoda	Általános Iskola	Gimnázium	Szakképző Iskola
Tavaszi szünet	1	1	9	1	0
Nyári szünet	8	15	54	3	5
Őszi szünet	0	0	0	0	0
Téli szünet	2	4	15	0	2

2022. év (szünidei napok száma)	Igénybevevők összesen:	száma	Kiadás összesen:
51 nap	120 fő		4.607.000.-forint

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Mezőkövesd Város Önkormányzatának nincs ilyen jellegű információja.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Mezőkövesd Város Önkormányzatának nincs ilyen jellegű információja.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A roma lakosság koncentráltan a város négy szegregátumában él. A lakások nagy része több mint 100 éves, vályogból készültek. Az itt élők jelentős része munkanélküli, az egy főre jutó jövedelem a családon belül rendkívül alacsony, így mindennapi létfenntartási gondokkal küzdenek. Az átlagos családnagyság 6-8 fő.

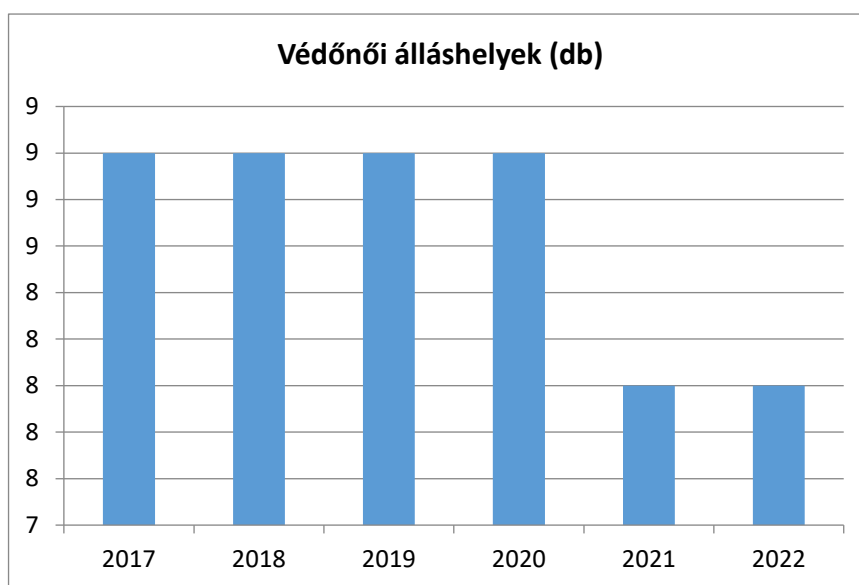
Az önkormányzati segélyezési politika középpontjában a család áll, hiszen a család az a társadalmi egység, amely a gyermek nevelését, gondozását biztosítja. Az önkormányzat filozófiája, hogy a támogatói rendszerrel a családot kell képessé tenni e feladatának ellátására.

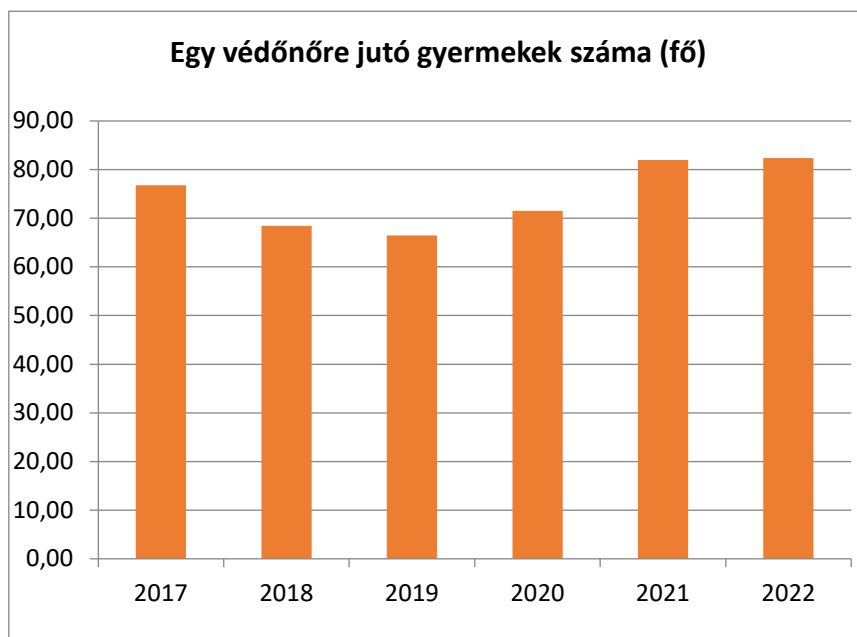
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	9	691	76,78
2018	9	616	68,44
2019	9	598	66,44
2020	9	644	71,56
2021	8	656	82,00
2022	8	659	82,38

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

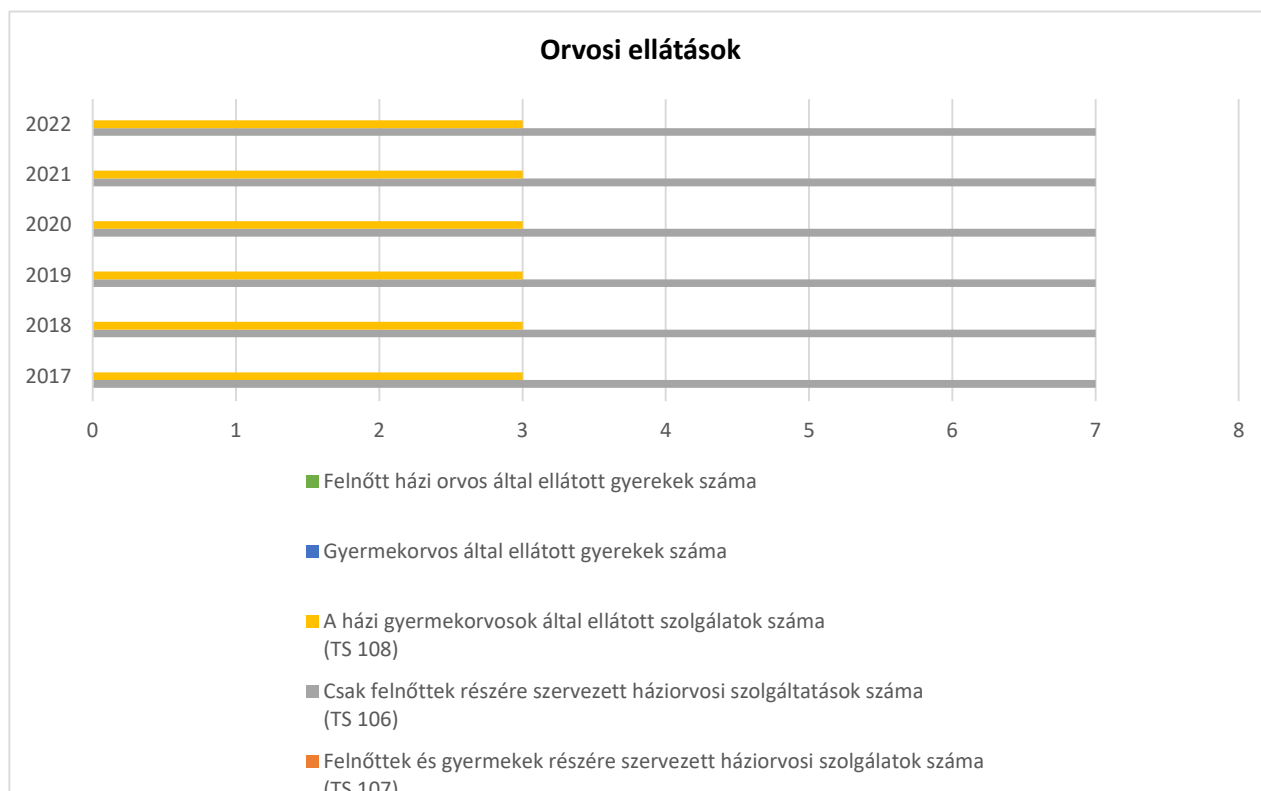

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás keretében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	7	3	n.a.	n.a.
2018	0	7	3	n.a.	n.a.
2019	0	7	3	n.a.	n.a.
2020	0	7	3	n.a.	n.a.
2021	0	7	3	n.a.	n.a.
2022	0	7	3	n.a.	n.a.

Az alapellátásban jelenleg 3 területi ellátással rendelkező gyermek háziorvos dolgozik. A háziorvosok mindegyike vállalkozó háziorvos, akikkel Önkormányzatunk feladatellátási szerződést kötött. Az egészségügyi alapellátáshoz tartozik a fogorvosi ellátás is, amelyet szintén feladatellátási szerződés alapján, 4 vállalkozó fogorvos lát el. Orvosaink és a mellettük dolgozó asszisztencia több évtizede látja el az egészségügyi szolgáltatást, ami az orvos-beteg kapcsolat kialakításában nagyon hatékony, kevés település mondhatja el, hogy az egészségügyi ellátás szempontjából ilyen stabilitással rendelkeznek.

Teljeskörű a gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, nincs ellátatlan gyermek a településen.

– Az ügyeleti ellátásról az Országos Mentőszolgálat, a védőnői szolgálatról városunk esetében a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház Főigazgatósága gondoskodik,

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A városban megtalálható és jól kidolgozott rendszerben működik az oktatás. Mezőkövesd a bölcsődei, óvodai ellátás mellett mind az alapfokú, mind a középfokú oktatás lehetőségét biztosítja az itt élő, valamint a térség fiataljai számára. Mezőkövesd városa kiemelten kezeli az ifjúság nevelését-oktatását, az ehhez kapcsolódó intézményrendszer működtetését, segítségét. Kiterjedt intézményhálózaton keresztül biztosított a korosztály többirányú nevelése, oktatása.

Városunk Önkormányzatának Képviselő testülete Mezőkövesd Város Napköziotthonos Óvodáját 2003-ban a korábban önállóan működő négy óvoda integrálásával alapította.

2009. július 1-jétől az intézmény átszervezésével, a Városi Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde néven alapított egységes irányítású intézmény a bölcsődei feladatokat is ellátta. 2013-ban a Mezőkövesdi Óvoda és Bölcsőde nevet kapta az intézmény, melyhez 2019-től főzőkonyhát is csatoltak. Az új elnevezés 2021-től Mezőkövesdi Óvoda-Bölcsőde és Élrelmezési Központ lett. Jelenleg négy óvoda, két bölcsőde és főzőkonyha alkotja az intézmény egészét. 20 óvodai és 11 bölcsődei csoportban történik a kisgyermek nevelése, fejlesztése.

Komoly elismerésben részesült 2023-ban a mezőkövesdi oktatási intézmény, miután megkapta „Az Oktatási Hivatal Bázisintézménye – 2023” elismerő címet. Az Oktatási Hivatal által kiírt országos pályázaton eredményesen szerepelt az intézmény, ugyanis megfelelt a szigorú kritériumrendszernek. A beérkezett pályázatokat pontrendszer alapján bírálták el, melyben fontos szempont volt, hogy mennyire innovatívak az intézmények, milyen az együttműködés és a külső kapcsolatrendszer, mennyire szolgálja a gyerekek fejlődését az ott zajló munka és mennyire jelenik meg az oktatásban a környezetvédelem, valamint a hagyományok megőrzése. Az „Óvodai jelesnapok az újrahasznosítás tükrében” című pályázatot három modul köré építették, melyben megjelennek a jeles napok, mellyel a matyó hagyományokat igyekeznek megőrizni, megjelenik a játékos angoltanulás, a meseösvény, amely országosan egyedülálló program, valamint fontos szerepet tölt be a tehetség gondozás és az újrahasznosítás.

A bázisintézményi cím egy országos kitüntetés, amely azt bizonyítja, hogy az intézményben végzett munka jó és a gyerekek nevelése, fejlesztése kiemelkedő. A címet három évre kapta meg az intézmény.

A 0-7 éves gyermekek egészségügyi ellátását a védőnő, illetve a házi orvos végzi. A kötelező szűrővizsgálatokon való megjelenés elősegíti a betegségek korai felismerését.

A városban nem jellemző, hogy a szülők elmulasztanak a vizsgálatokon való megjelenést, de ebben a védőnő és a családgondozó lelkiismeretes munkájának van szerepe. A városban működő Pedagógiai Szakszolgálat magas színvonalú, speciális ellátást nyújt az azt igénylő gyermekek részére.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátások célja a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése.

Az alapellátásnak hozzá kell járulni a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, életkörülményeinek javításához.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A feladatot a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ látja el).

Gyermekjóléti alapellátások: gyermekjóléti szolgálat, gyermekek napközbeni ellátása, bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet, gyermekek átmeneti gondozása, helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona.

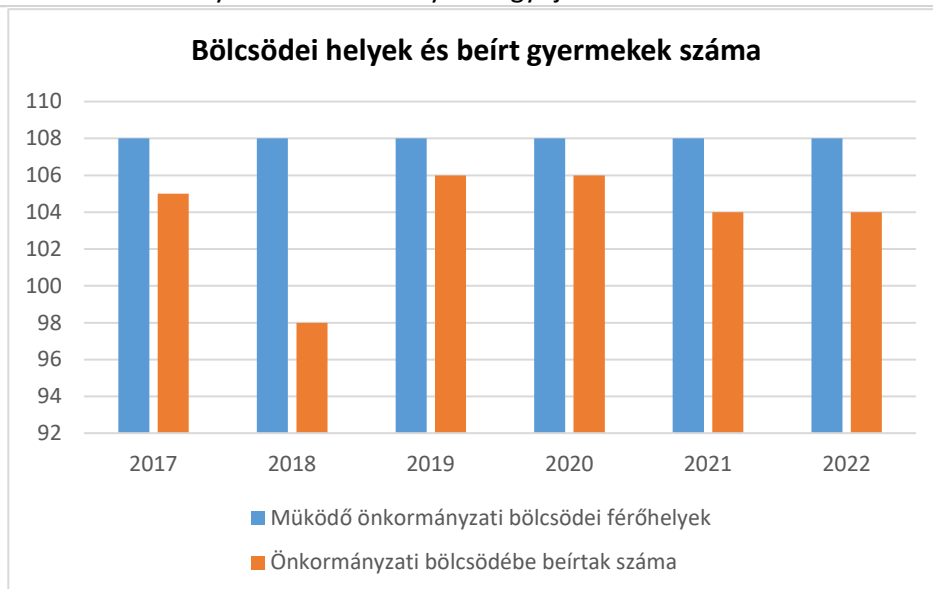
e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekek napközbeni ellátását az önkormányzat rendelete értelmében, a városi bölcsődékben, és óvodákban vehetik igénybe az igénylők.

A Mezőkövesdi Óvoda, Bölcsőde és Élelmezési Központ 4 óvodával és 2 bölcsődével működik. A Mezőkövesdi Óvoda, Bölcsőde és Élelmezési Csibe Bölcsődéje a Deák Ferenc úton 1984-ben 40 férőhellyel nyitotta meg kapuit, mint Városi Bölcsőde. A bölcsődén kívül a városban az elmúlt évtizedek alatt több telephelyen is folyt bölcsődei ellátás, jelenlegi arculatát 2012-ben nyerte el az intézmény. A bölcsőde épülete jól megközelíthető, kis forgalmú csendes, nyugodt kertvárosi környezetben található. Az épületben 9 csoportszobában nevelik-gondozzák a gyermekeket. A Bölcsődében elsősorban mezőkövesdi állandó lakcímmel rendelkező családok gyermekei számára történik az ellátás, de az intézmény teljes ellátási területe a Mezőkövesdi Kistérséghez tartozó települések közigazgatási területe: Bogács, Borsodgeszt, Borsodivánka, Bükkábrány, Bükkzsérc, Cserépfalu, Cserépváralja, Csincse, Egerlövő, Kács, Mezőkeresztes, Mezőkövesd, Mezőnagy Mihály, Mezőnyárad, Négyes, Sály, Szentistván, Szomolya, Tard, Tibolddaróc, Vatta. Az intézményben nyújtott szolgáltatás a bölcsődei alapellátás, mely keretében a gyermekek napközbeni ellátása folyik, ami a családban nevelkedő – 20 hetestől 3 éves korú – gyermekek szakszerű nevelését-gondozását jelenti. A bölcsődébe a gyermekek felvétele egész évben folyamatosan történik a teljes feltöltöttség eléréséig. 2023-ban újabb bölcsőde került átadásra településünkön. Az új, Illyés Gyula úti bölcsőde 24 fős létszámmal működik, így 2023-ban már teljes létszámmal üzemel a két bölcsőde.

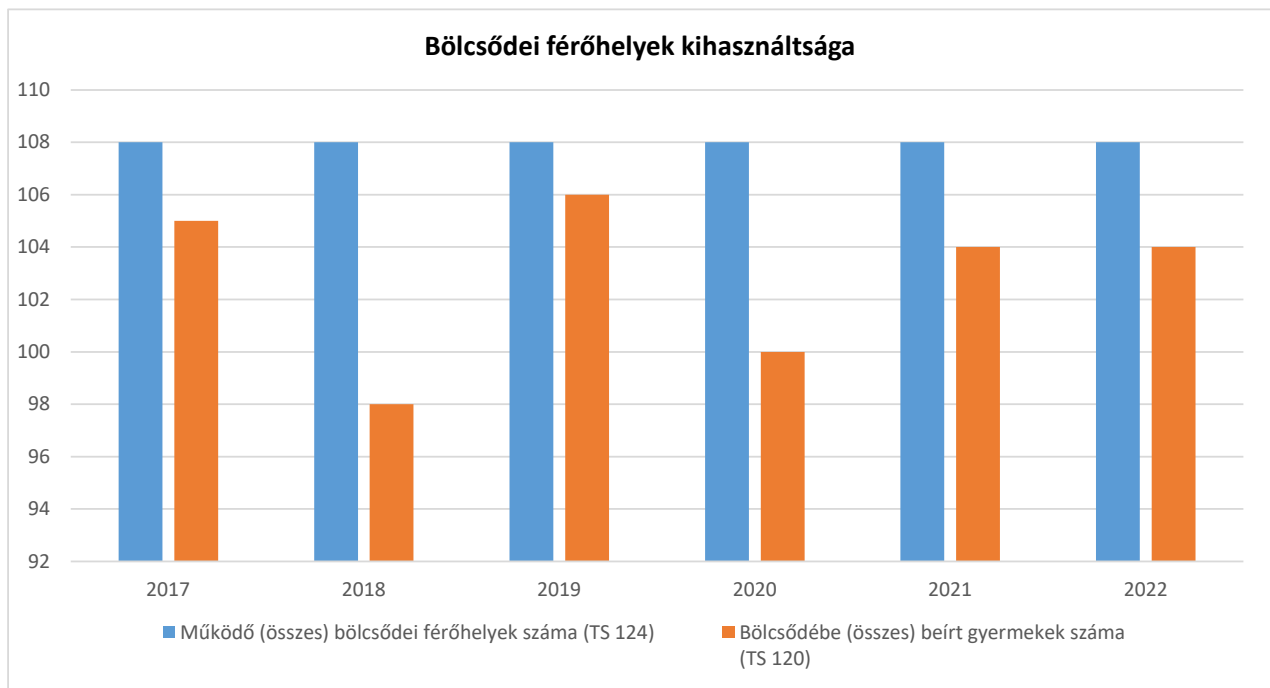
4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	108	105
2018	108	98
2019	108	106
2020	108	106
2021	108	104
2022	108	104

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	10	13	7	7	108	105
2018	0	0	10	10	7	7	108	98
2019	0	0	10	10	7	7	108	106
2020	0	0	17	17	7	7	108	100
2021	0	0	17	17	7	7	108	104
2022	0	0	17	16	7	6	108	104

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem, a gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások egy olyan széles körű és sokszereplős, több ágazatot érintő és befolyásoló rendszer, amelynek struktúrája és működési formája alapvetően meghatározza a rendszer egyes elemeinek hatékonyságát és hatásosságát. A helyi rendszer elemeinek sajátossága, hogy részben minden gyermek számára nyújt gondoskodást, részben pedig fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A Gyermekjóléti Központ által biztosított speciális szolgáltatások közé tartozik, a gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat, melynek célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat egy nyitvatartási időn kívül hívható közismert telefonszám biztosításával lett megszervezve úgy, hogy a készenléti szolgálatban lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani (tanácsadás, tájékoztatás), vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Mezőkövesden az egészségfejlesztési, sport, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés széleskörűen biztosított.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

4.1. d pontnál részletezve

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Mezőkövesd Város Önkormányzata nem tesz különbséget az eltérő kultúrájú gyermekek között, és a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek között sem. Amennyiben az önkormányzat települési rendezvényt, pl. gyermeknapot szervez, azon minden gyermek részt vehet.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem jellemző, nem jutott az Önkormányzat tudomására ilyen jellegű eset.

l)előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

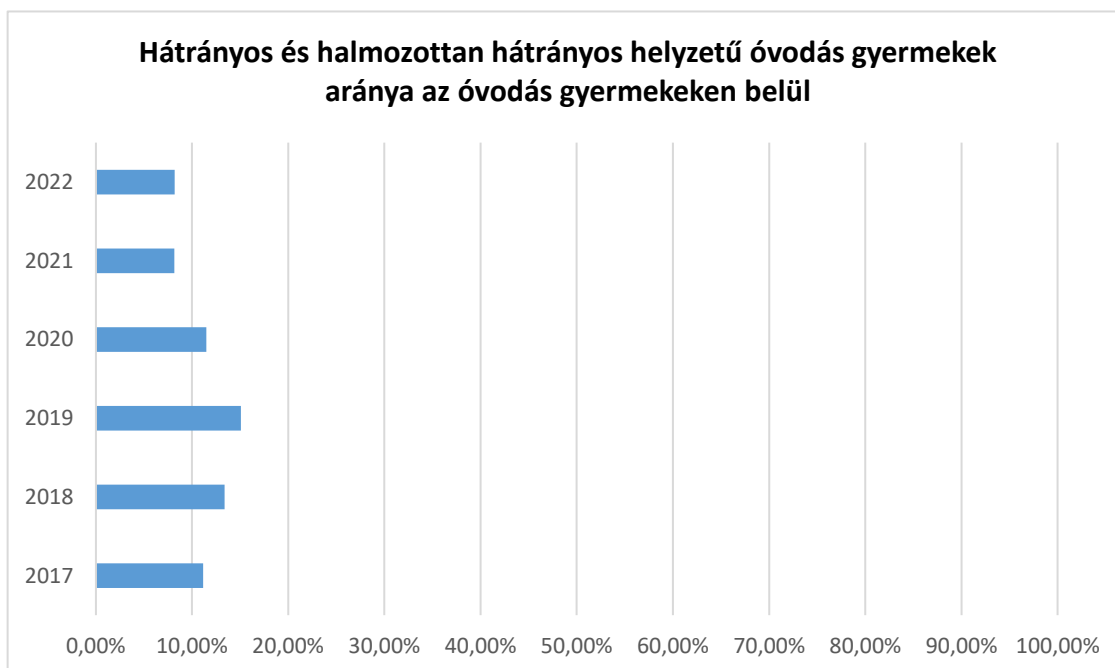
A települési igyekszik minden lehetséges segítséget megadni az ellátórendszereken belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	511	57	11,15%
2018	523	70	13,38%
2019	530	80	15,09%
2020	531	61	11,49%
2021	514	42	8,17%
2022	512	42	8,20%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen négy általános iskola működik, ebből három állami tagiskola egy pedig az egyházi fenntartású katolikus általános iskola.

Mezőkövesdi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézmény fenntartója a Mezőkövesdi Tankerületi Központ

Tagintézményei:

- Székhely iskola, (korábban Bárdos Lajos Tagiskola)
- Mező Ferenc Tagiskola,
- Szent Imre Tagiskola,

- Alapfokú Művészeti Iskola (különálló intézmény, fenntartója a Mezőkövesdi Tankerületi Központ)

Szent István Katolikus Általános Iskola

Az iskola 1926-ban alakult. A tanítást 1926. szeptember 20-án az Isteni Megváltó Leányai szerzetesrendhez tartozó 18 nővér kezdte el 630 tanulóval. 1948. július 26-án az államosítással megszűnt a katolikus iskola, a nővéreknek el kellett hagyniuk az intézményt. Az épület a további 4 évtizedben állami általános iskolaként működött, I. számú Általános Iskola, majd Petőfi Sándor Általános Iskola néven. 1991. július 1-én, 43 évvel az államosítás után az iskola ismét egyházi tulajdonba az intézmény fenntartója azóta is az Egri Egyházmegye.

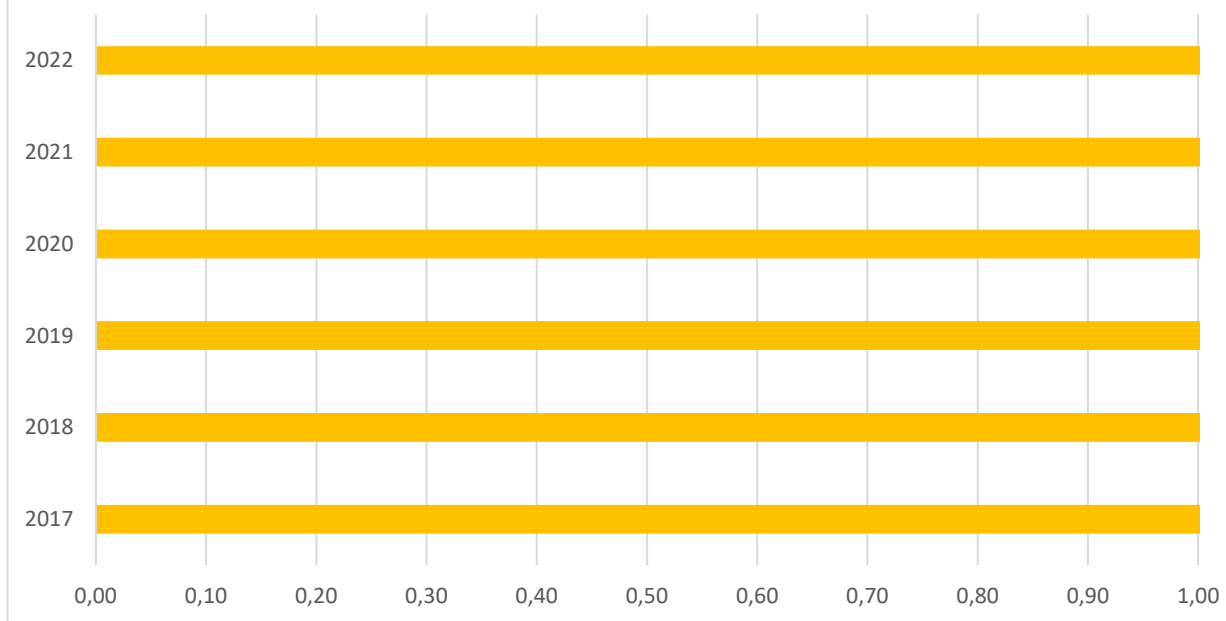
Az iskolákban a tárgyi feltételek megfelelőek, a felszereltség, ellátottság, a fejlesztő eszközök színvonala kielégítő.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	1130	170	15,04
2018	1124	158	14,06
2019	1151	170	14,77
2020	1130	121	10,71
2021	982	130	13,24
2022	1136	112	9,86

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	67	281
2018	58	281
2019	46	218
2020	42	201
2021	42	229
2022	44	232

Forrás: TeIR, KSH Tstar

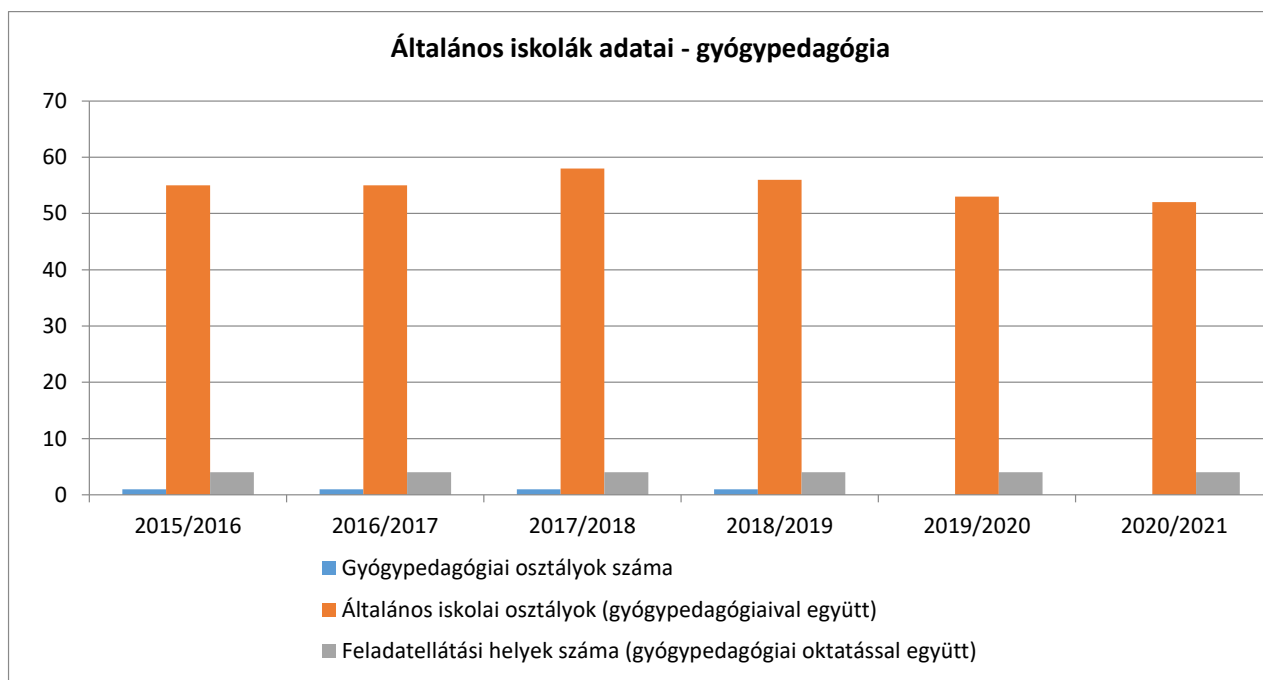
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A Mezőkövesdi Óvoda és Bölcsőde óvodapedagógusai között fejlesztőpedagógusi végzettséggel is rendelkeznek, ők folyamatosan foglalkoznak a gyermekekkel, de rajtuk kívül 1 fő szakember hetente egyszer külön kijár minden óvodába és iskolába a Nevelési Tanácsadóból.

Az eltérő nevelési igényű gyerekekkel a Mezőkövesdi Általános Iskola székhelyiskolájában foglalkoznak.

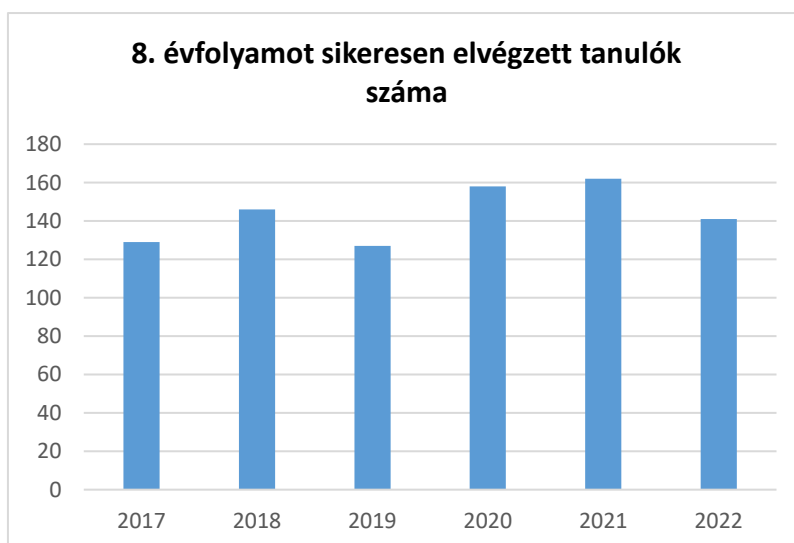
4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	1	55	4	20,98	12,65
2018	1	55	4	20,44	12,19
2019	1	58	4	19,84	12,86
2020	1	56	4	20,18	13,19
2021	0	53	4	21,72	14,42
2022	0	52	4	21,84	14,01

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	129
2018	146
2019	127
2020	158
2021	162
2022	141

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs ilyen jellegű probléma a településen.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Az intézmények továbbtanulási mutatói igen változatos képet mutatnak. A gimnáziumokban továbbtanulók száma jelentős. A székhelyiskolában végző HH és HHH gyermekek viszont

túlnyomó többségben szakiskolai képzést választanak. Az általános iskola befejezése után kevés az olyan tanuló, aki nem tanul tovább.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Rendkívüli települési támogatás (gyermekre tekintettel adható):

Rendkívüli települési támogatás igényelhető gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott pénzbeli támogatásra. A támogatás mértéke legalább 1.000-forint alkalmanként. A támogatás készpénzben, vagy természetbeni ellátás formájában nyújtható.

Tanszertámogatás:

A tanszertámogatás a Mezőkövesd Város közigazgatási területén lakóhellyel rendelkező és Mezőkövesd Város közigazgatási területén működő alap-és középfokú nevelési-oktatási intézményben tanuló nappali tagozatos hallgatók részére került megállapításra. A tanszertámogatás összege: 10.000.-forint/fő, mely évente egy alkalommal adható, pénzbeli támogatás formájában.

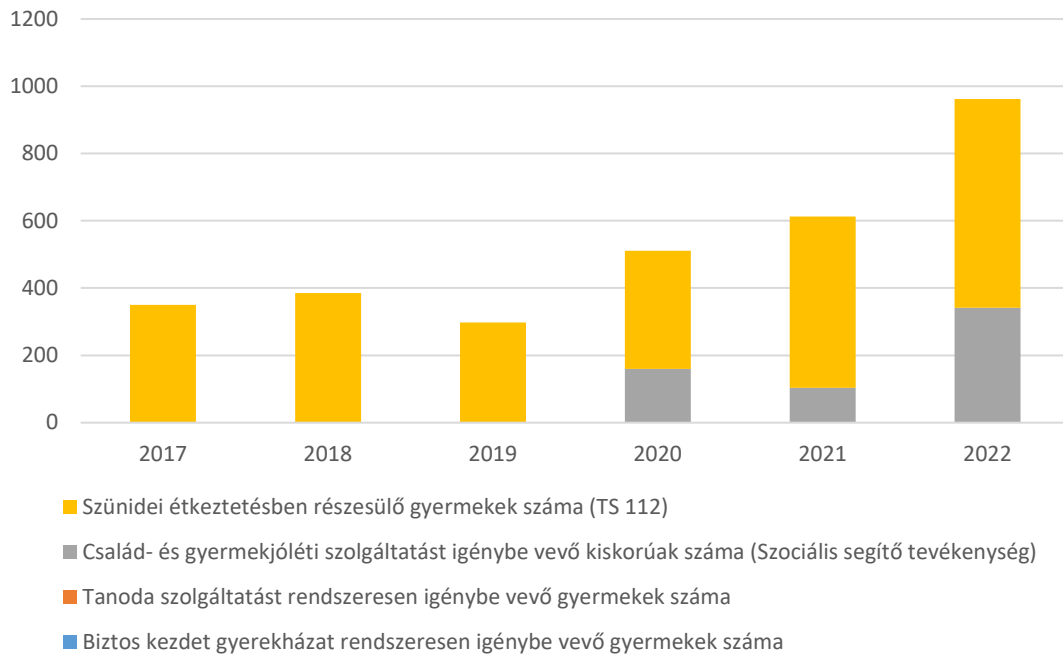
Bursa Hungarica ösztöndíj:

Az önkormányzat nagymértékű anyagi forrásokat biztosít arra, hogy a város lakosságát segítse. Kiemelkedő az, hogy az önkormányzat minden évben csatlakozik a Bursa Hungarica Ösztöndíj pályázathoz, ezáltal a hátrányos helyzetű felsőoktatásban részt vevők számára tud nyújtani ösztöndíjat. 2022-ben Bursa Hungarica "A" típusú ösztöndíjban 66 fő részesült, mely 3.300.000.-Ft támogatást jelent.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma (Szociális segítő	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	350
2018	n.a.	n.a.	n.a.	385
2019	n.a.	n.a.	n.a.	298
2020	n.a.	n.a.	160	351
2021	n.a.	n.a.	104	509
2022	n.a.	n.a.	341	621

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hátrányos helyzetű gyermekek magas aránya a településen	Hátrányos helyzetű tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A foglalkoztatottsági szerkezet kiegyensúlyozottabbá tétele és a munkanélküliség nemek szerinti különbségének csökkentése érdekében az Európai Unió már az 1997. évi luxemburgi csúcsértekezleten a foglalkoztatási irányelvek közé emelte a női-férfi esélyegyenlőség biztosítását ezen a téren is. A következő évek során az irányelvek minden évben bővültek néhány ponttal: az 1999. évi foglalkoztatási irányvonalak fő célkitűzései között például szerepelt a családbarát intézkedések és szolgáltatások kezdeményezése, a nők munkaerő-piaci re-integrációjának elősegítése. Az uniós foglalkoztatási stratégia részévé vált a férfiak és nők foglalkoztatási arányának kiegyensúlyozása, és az egyenlő bérezés elvének érvényesítése is.

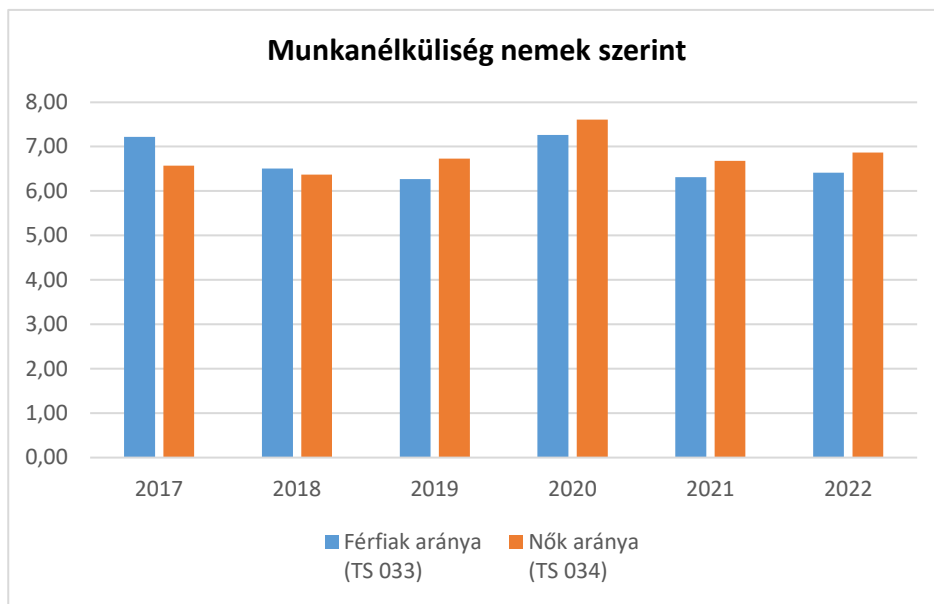
Magyarországon a nők az átlagosnál rosszabb pozíciót foglalnak el a foglalkoztatási struktúrában, így keresetük is alacsonyabb, mint a férfiaké, s ez különösen megnehezíti egy nő helyzetét válás esetén, amikor a gyermekek nevelése, eltartása, iskoláztatása jelentős részben rá hárul.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	7,22	6,57	6,90%
2018	6,51	6,37	6,44%
2019	6,27	6,73	6,50%
2020	7,26	7,61	7,44%
2021	6,31	6,68	6,50%
2022	6,41	6,87	6,64%

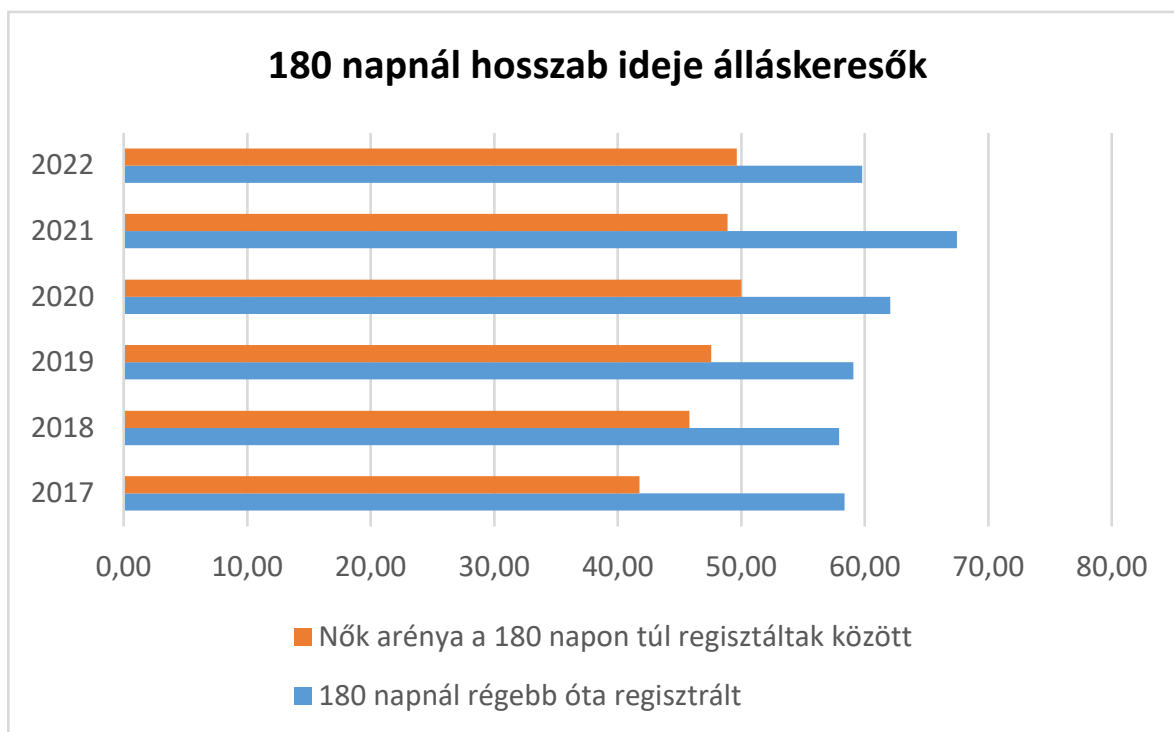
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

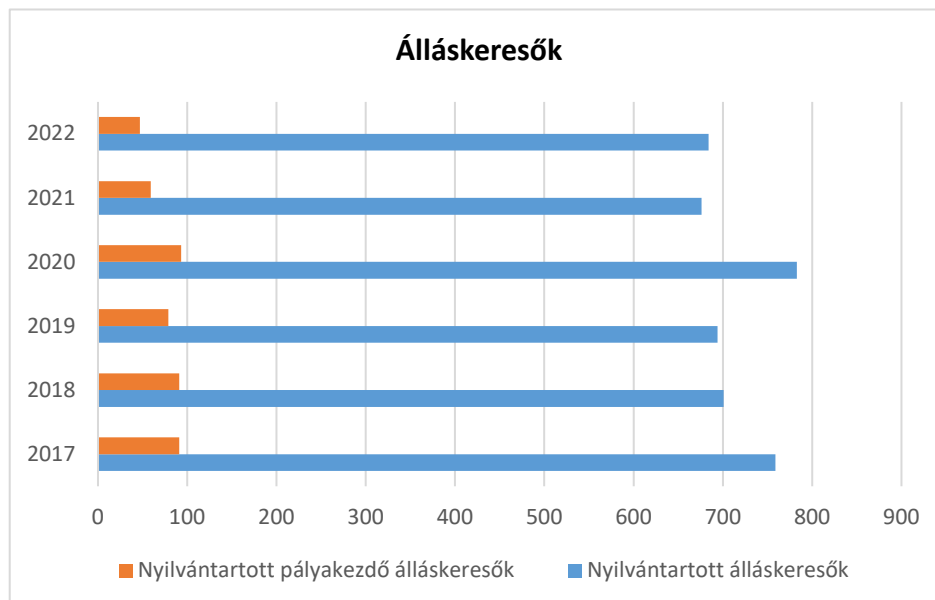
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2017	58,37	41,76
2018	57,92	45,81
2019	59,08	47,56
2020	62,07	50
2021	67,46	48,9
2022	59,8	49,63

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	759	91
2018	701	91
2019	694	79
2020	783	93
2021	676	59
2022	684	47

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és a nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hányan egyedülállók.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Mezőkövesdi Járási Hivatal Foglalkoztatási osztálya által szervezett képzéseken történő részvételre van lehetőség.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Nem jellemző az alacsony iskolai végzettség, inkább a hiányszakmákban nincs megfelelő munkaerő. Ezt átképzéssel lehetne orvosolni.

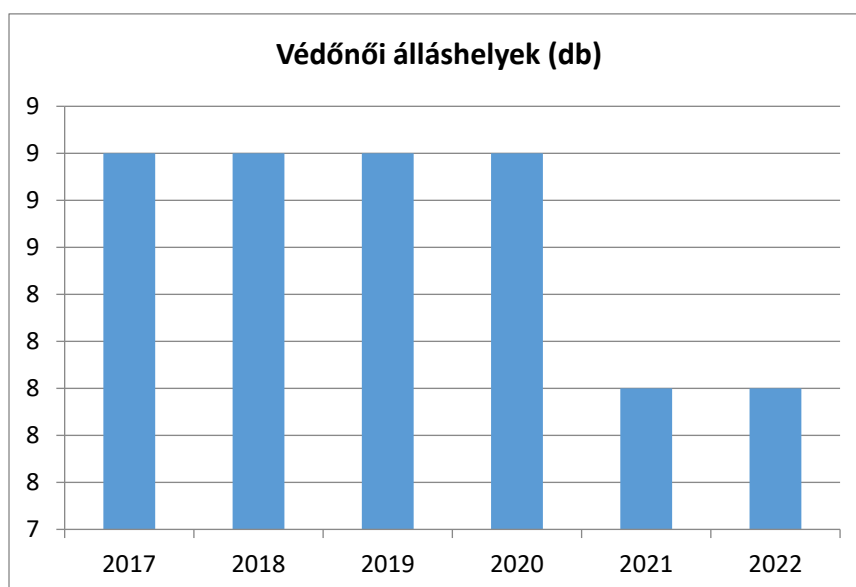
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

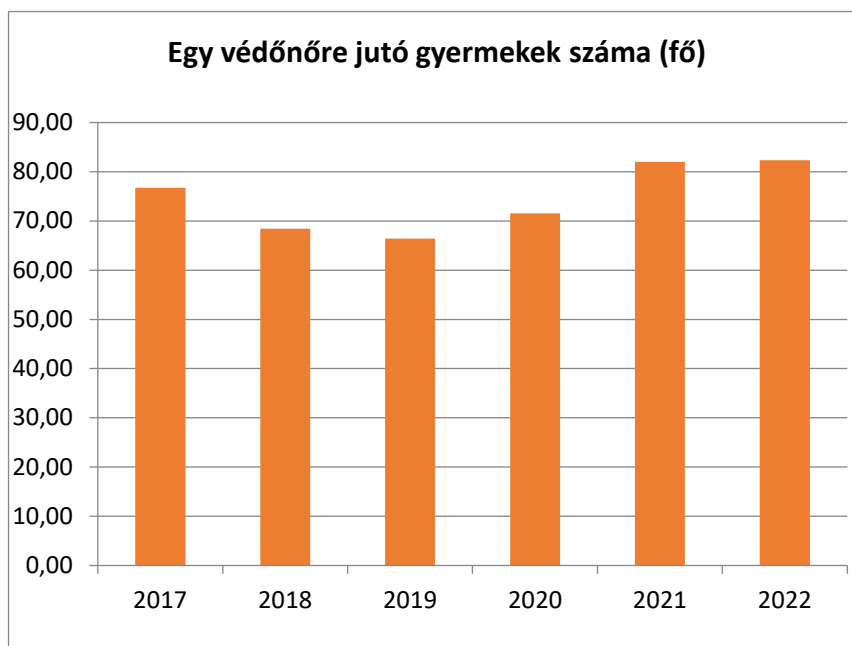
Nincs ilyen jellegű feltárt eset a településen.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	9	691	76,77
2018	9	616	68,44
2019	9	598	66
2020	9	644	71,55
2021	8	656	82
2022	8	659	82,38

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

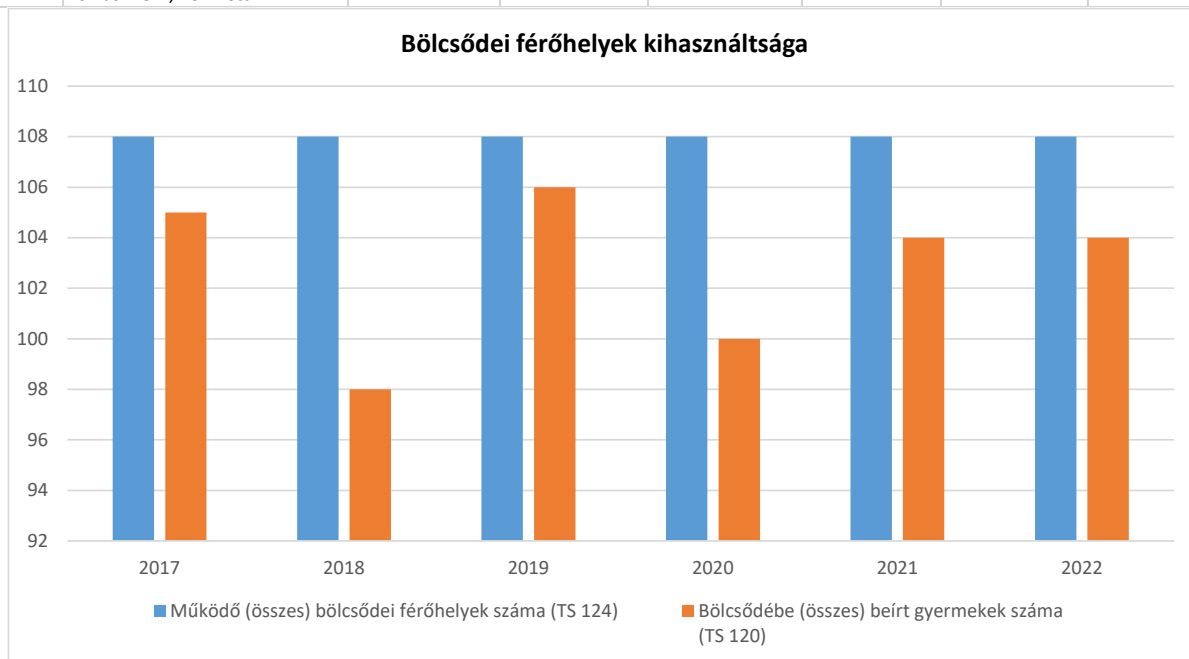

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	10	13	7	7	108	105
2018	0	0	10	10	7	7	108	98
2019	0	0	10	10	7	7	108	106
2020	0	0	17	17	7	7	108	100
2021	0	0	17	17	7	7	108	104
2022	0	0	17	16	7	6	108	104

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvodai és bölcsődei férőhelyek száma megfelelő, hála a legutóbbi pályázatok kapacitásbővítő fejlesztésének, minden gyermeket fel tudnak venni az óvodai ellátásba.

Az Önkormányzatnak nincs tudomása a hatáskörén kívül álló cégek, szervezetek munkavállalóinak kedvező családbarát intézkedéseiről, de a Mezőkövesdi Közös Önkormányzati Hivatal és Mezőkövesd Város Önkormányzata és az általa létrehozott cégek, intézmények családbarát munkahelyek. A rugalmas, csúsztatható munkaidő is engedélyezett, igénybe vehető.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén jelentős ellátásbéli kérdés a védőnők és a 0-3 év közötti gyermekek száma. A sajnálatosan csökkenő demográfiai trend jellemzi a város gyermeklakosságát is. A gyermekgondozás területén megfelelően biztosított az ellátás.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nincs az önkormányzatnak erre vonatkozó információja.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Mezőkövesden nem működik anyaothton. A krízishelyzetbe került nők, fiatal anyák és gyermekeik elhelyezési lehetőségeit vizsgálva, megállapítható, hogy Miskolc megyei jogú városban három anyaothton működik, ide kerülhetnek elhelyezésre a krízishelyzetbe került nők és gyermekeik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők tevékenyen részt vesznek a helyi közéletben. A Képviselő-testület tagjai között 3 fő nő képviselő van, a bizottságok belső és külső tagjai között pedig 6 fő nő. Több önkormányzati intézmény élén is női vezető áll.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs ilyen jellegű kezdeményezés a városban.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Elmondható, hogy a nők munkanélkülisége probléma a településen. Erre megoldást jelenthet az átképzés, valamint a különböző továbbképzési programok indítása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők munkanélkülisége	Átképzési lehetőségek, pályázati forrásokból képzések megvalósítása

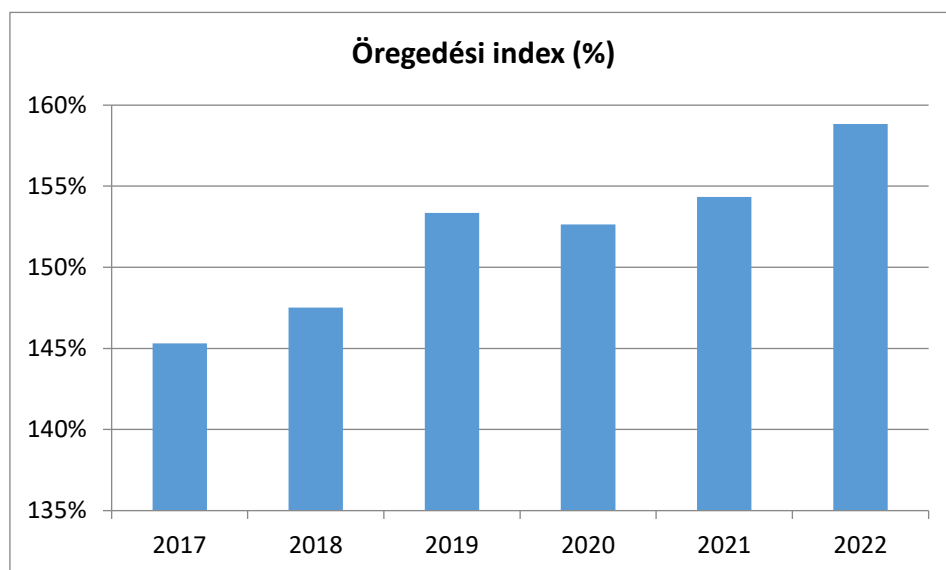
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A város lakossága az országos trendeknek megfelelően fokozatosan „előrepszik”. Az egyre javuló életkörülmények, a szakszerű és fejlett orvosi ellátás következtében az átlagéletkor növekszik. Az összlakosság és a gyermekek számának csökkenése ellenére a város lakossági összetételén belül egyre a több a 60 éven felüliek száma az összlakossághoz viszonyítva.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	3 239	2 229	145,31%
2018	3 310	2 244	147,50%
2019	3 464	2 259	153,34%
2020	3 514	2 302	152,65%
2021	3 542	2 295	154,34%
2022	3 604	2 269	158,84%

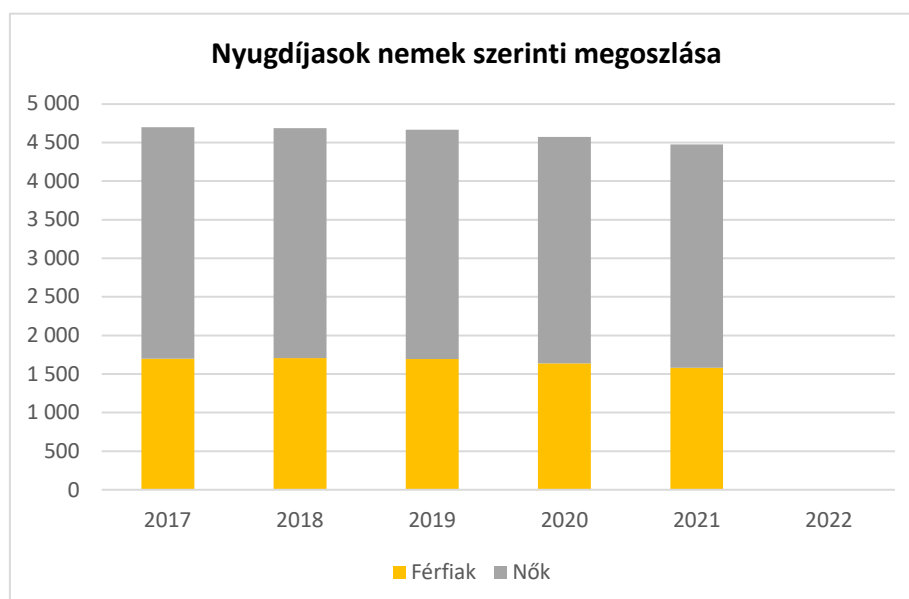
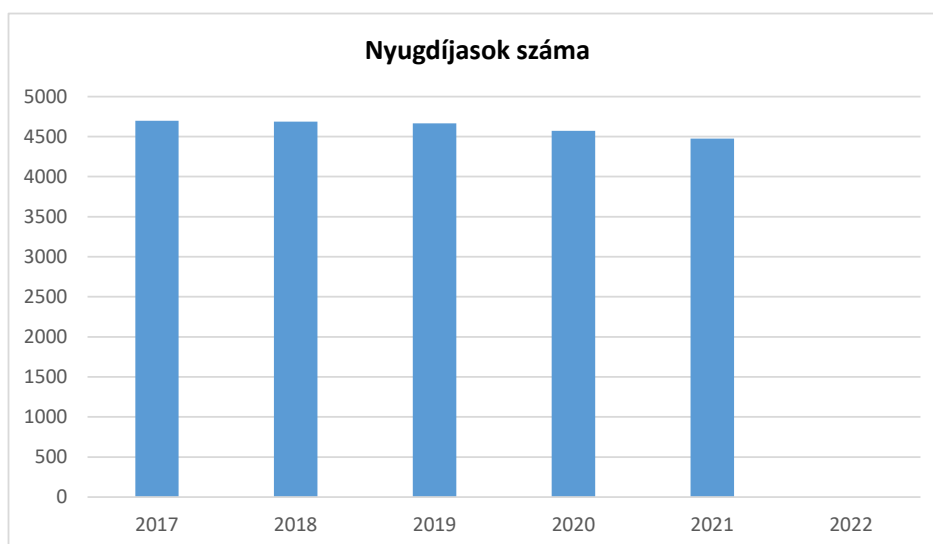
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Egyértelműen látható, hogy az országos trend Mezőkövesden is érvényesül: a társadalom előregedik. A folyamatos öregedés, az időskorúak növekvő száma miatt a szociális védőhálót folyamatosan igazítani kell az elvárásokhoz, igényekhez.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	1 700	2 997	4697
2018	1 706	2 981	4687
2019	1 696	2 971	4667
2020	1 637	2 937	4574
2021	1 582	2 894	4476
2022	n.a.	n.a.	n.a.

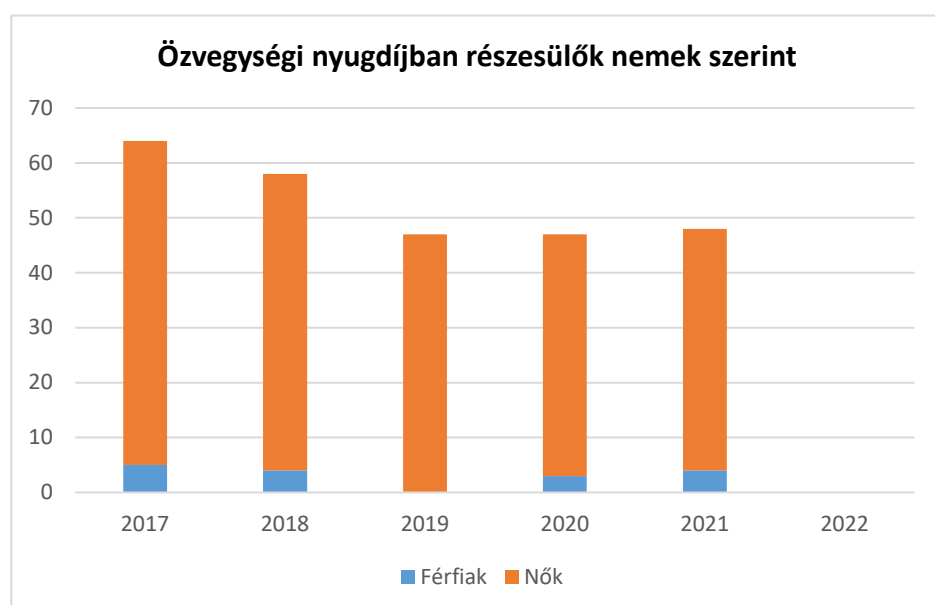
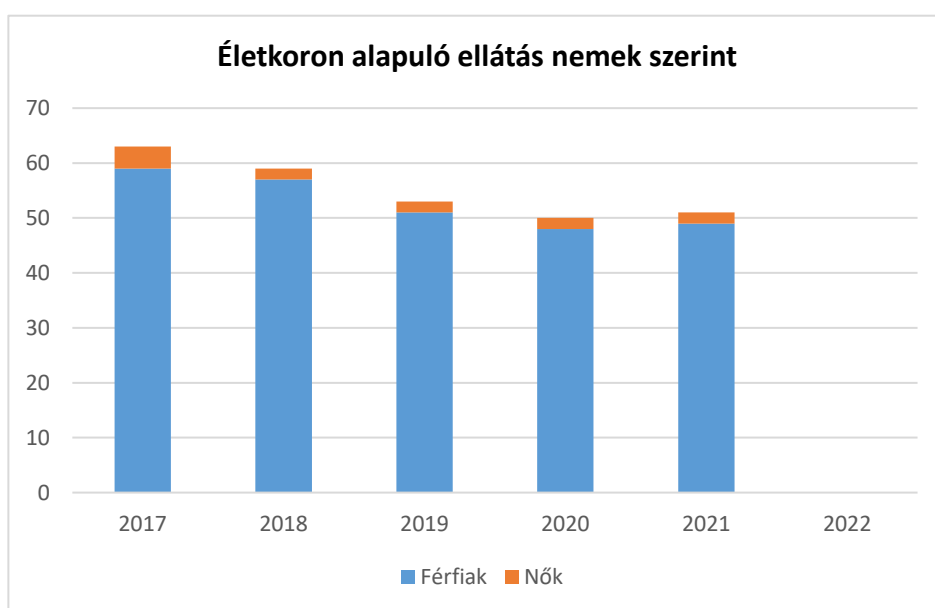
Forrás: TeIR, KSH Tstar

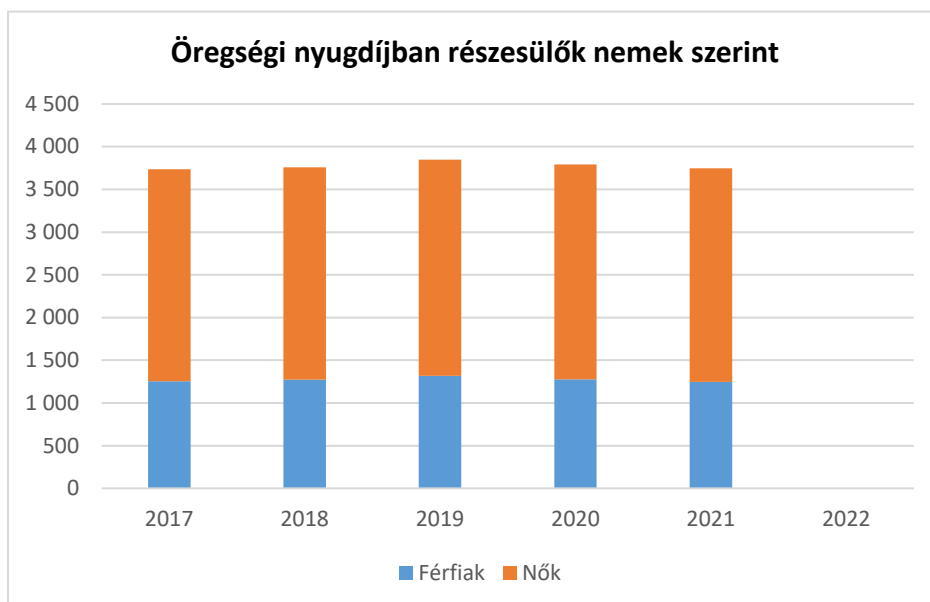

A 6.1.1. számú táblázat a nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők számát tartalmazza. Érdemi változás e tekintetben a vizsgált időszakban nem történt.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	59	4	1 255	2 481	5	59	6
2018	57	2	1 274	2 483	4	54	8
2019	51	2	1 317	2 530	0	47	8
2020	48	2	1 278	2 513	3	44	6
2021	49	2	1 248	2 501	4	44	8
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 6.1.2. számú táblázat a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számát mutatja nemek szerinti bontásban. Érdemi változás e tekintetben a vizsgált időszakban nem történt. A demográfia adatoknak megfelelően ezen ellátási formák esetében a nők aránya jelentősen magasabb.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

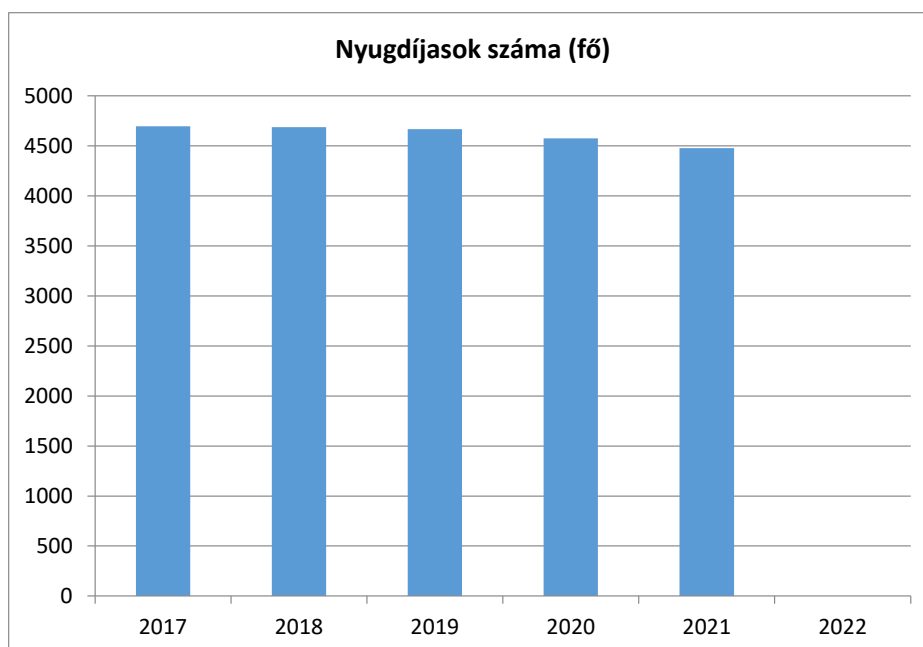
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		759	701	694	783	676
41-45 év (TS 042)	Fő	84	78	81	85	75	87
	%	11,07%	11,13%	11,67%	10,86%	11,09%	12,72%
46-50 év (TS 043)	Fő	76	72	69	93	77	88
	%	10,01%	10,27%	9,94%	11,88%	11,39%	12,87%
51-55 év (TS 044)	Fő	74	69	83	82	75	70
	%	9,75%	9,84%	11,96%	10,47%	11,09%	10,23%
56-60 év (TS 045)	Fő	86	70	67	67	58	52
	%	11,33%	9,99%	9,65%	8,56%	8,58%	7,60%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	62	70	73	87	95	98
	%	8,17%	9,99%	10,52%	11,11%	14,05%	14,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	1700	2997	4697
2018	1706	2981	4687
2019	1696	2971	4667
2020	1637	2937	4574
2021	1582	2894	4476
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősorok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A tevékeny, önmegvalósításra is alkalmas hasznos időtöltést biztosító idősor feltételei adottak a városban. Az önkormányzat által fenntartott intézmények kiváló szintűek az aktív kulturális és szabadidős tevékenységekhez. Az egyes intézmények kifejezett célcsoportjai az idősebb generációhoz tartozók, határozott törekvés az idősebb korosztály részére biztosítani az egyes szolgáltatásokat.

Az idősebb generáció aktív társadalmi életét segítik elő a civil szervezetekben, egyesületekben, például a nyugdíjas klubokban való részvétel. A város vezetése külön figyelmet fordít az egyes civil szervezetek támogatására.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

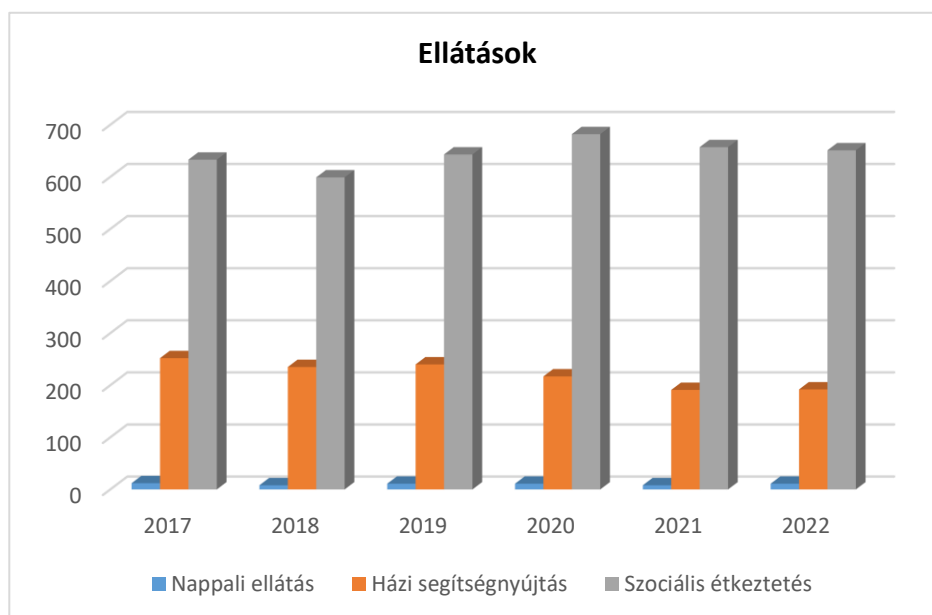
Nem jellemző a településen.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	3 239	12	252	633
2018	3 310	8	235	599
2019	3 464	11	240	643
2020	3 514	11	217	682
2021	3 542	8	191	657
2022	3 604	11	192	651

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ Integrált intézmény az alábbi szakmai szolgáltatásokat biztosítja a Mezőkövesdi Kistérség területén:

- Házi segítségnyújtás
- Idősek nappali intézménye
- Idősek Gondozóháza
- Idősek Otthona

HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen. A házi segítségnyújtás szolgáltatás az integrált intézményen belül szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

A szolgáltatás 2022-ben 14 településen volt jelen a társulás területén, mint szociális alapellátási feladat, a Szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján minden településen elérhető kell, hogy legyen az ezt igénylők számára.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 2017. január 1-től hatályba lépett módosítása szerint a házi segítségnyújtásban megszűnt az óraalapú szolgáltatás követelménye. A módosítás célja az ellátott szükségleteihez rugalmasan igazodó szolgáltatás-nyújtás, melynek konkrét időtartalma az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra.

A személyi gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) rendelet módosításával a házi segítségnyújtás létszám előírásai változtak, egyben új számítás került bevezetésre a gondozásra fordított havi órakerettel.

A tevékenységnapló két részre vált, a szociális segítség és a személyi gondozás jogosultsági kategóriákhoz igazodóan került kialakításra, mely a könnyebb alkalmazhatóságot szolgálja.

A házi segítségnyújtó gondozó munkakörébe tartozó tevékenységek és résztvékenységek:

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében: takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben), mosás, vasalás.

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében: bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében, mosogatás, ruhajavítás, közkútról, fűrkútról vízhozás, tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel), télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt, kísérés.

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében: információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás, családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése, az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés, ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében.

Gondozási és ápolási feladatok körében: mosdatás, fürdetés, öltöztetés, ágyazás, ágyneműcsere, inkontinens beteg ellátása. Testfelület tisztítása, kezelése, haj, arcszőrzet ápolás, száj, fog és protézis ápolás, körömápolás, bőrápolás. Folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül). Mozgatás ágyban, decubitus megelőzés, felületi sebkezelés, sztómazsák cseréje. Gyógyszer kiváltása, gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása, vérnyomás és vércukor mérése, hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül. Kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés, kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás, a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig).

Leginkább igényelt szolgáltatások:

Bevásárlás, gyógyszeríratás, és kiváltás, takarítás, mosás, mosogatás, vasalás, tavasszal, és ősszel ablak pucolás az életvitelszerűen használt helyiségekben, csekkek feladása, vérnyomás mérés, vércukor mérés, fürdetés, mosdatás, pelenkázás, ágyazás, ágynemű csere, öltöztetés, felületi sebkezelés, kötözés, gyógyszeradagolás, egyéb ügyintézés.

A gondozó a napi gondozási tevékenységéről tevékenység naplót vezet, melyben rögzíti a napi tevékenységet, a gondozott pedig aláírásával igazolja.

A gondozók munkájuk során együttműködnek az egészségügyi, illetve szakellátást nyújtó intézményekkel.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás térítési díj összege 2018.03.01-től 200.- Ft/ óra. A térítési díjról minden esetben tájékoztatást kap az ellátást igénybe vevő, Megállapodásban rögzítésre kerül.

Az ellátandó célcsoport jellemzői:

A házi segítségnyújtás szolgáltatást a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás közigazgatási területén bejelentett lakhellyel rendelkező vagy életvitelszerűen e területen tartózkodó, igénybe vevő kérheti, akinek az önálló életvitelének fenntartása- szükségleteinek megfelelően- lakásán, lakókörnyezetében, ebben a szolgáltatási formában biztosítható. Van olyan ellátott, aki naponta többszöri gondozást igényel. A házi segítségnyújtást jellemzően azok az idősek veszik igénybe, akik egyedül élnek, a családjuk távol van.

IDŐSEK KLUBJA

Az Idősek Klubja az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Mezőkövesd város lakosság száma Borsod-Abaúj-Zemplén megye más településeihez hasonlóan fokozatosan csökkenő tendenciát mutat, és ezzel párhuzamosan a 65 évnél idősebb lakosok száma fokozatosan növekszik.

Mezőkövesd városban a nyugdíjas korú, közösségben aktív polgárok részére több önszerveződésű klub is működik: Nyugdíjas Közalkalmazottak és Köztisztviselők Klubja, Nyugdíjas Pedagógusok Klubja, Nyugdíjas Rendvédelmi Dolgozók Klubja, Matyó Nagymama Klub, Kertbarárok Klubja, Foltvarró Klub, Reuma Klub.

Így a „klasszikus” Idősek Klubja tagjai a részben már inaktív, valóban segítségre, támogatásra szoruló idős emberekből áll.

Az Idősek Klubja szempontjából figyelembe vehető ellátotti kapacitás 30 fő. 2022 évben átlagosan 10 fő volt az ellátotti létszám.

A Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ integrált szakmai egységeként működő Idősek Klubja a törvényi előírásoknak megfelelően rendelkezik közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, valamint az étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására szolgáló helyiségekkel.

A nappali ellátás az alábbi szolgáltatási elemeket biztosítja.

- tanácsadás,
- készségfejlesztés,
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- felügyelet,
- gondozás,
- közösségi fejlesztés

Az intézményben az ellátást igénybevevők részére a szakmai jogszabályok szerint szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő, napi életritmust biztosító közösségi szolgáltatásokat szervezünk. A saját otthonukban élők részére biztosítunk lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Szabadidős programok szervezéséhez rendelkezésre áll az intézményben televízió, rádió, sajtótermékek, könyvek, társasjátékok, stb, sok felvilágosító előadás került megrendezésre az egészséges életmódról, a kornak megfelelő öltözködésről, étkezési szokásokról. A mentális gondozásnak is fontos szerepet tulajdonítunk, ennek érdekében egyéni és csoportos terápiákat végez dolgozónk.

A kitűzött feladatokat, programokat úgy alakítottuk ki, hogy azok mindenkor alkalmasak legyenek az ellátottak életkorának, egészségi állapotának, személyiségének, érdeklődésének felkeltésére. A jól megszervezett, az idősek igényeihez igazodó, érdeklődésüket felkeltő, aktivitásukra számító programok szervezésével lehetővé válik az, hogy többféle igénynek lehessen eleget tenni.

Így:

- hasznos időstöltést kezdeményeztünk (figyelembe véve a klubtagok javaslatait is)
- a saját vagy családi, társadalmi problémák miatt keletkezett gondolatok elterelésére.
- új ismeretek szerzésére,
- szórakozásra,

- személyiségformálásra.

A folyamatos – napi, heti, éves – programok olyan eredményekben nyilvánulnak meg, mint a testi, szellemi frissesség megtartása, visszaszerzése, derűs kedély, jó hangulat, aktivitás kiélése, a mindennapok értelme, és változatossága.

A programok közül a legfontosabbak: névnapokról, születésnapokról, társadalmi ünnepekről való megemlékezések, kirándulások, Karácsonyi-, Farsangi-, Húsvéti, ünnepek, Szüreti multság.

Munkánk során fontosnak tartjuk:

- kapcsolatot a klubtag családtagjaival,
- társadalmi szervekkel (állami, egyházi, civil, magán.stb.), és helyi szervekkel egészségügyi szolgáltatókkal (házi orvos, szakorvosi rendelők, a kulturális és csoportos művelődési szolgáltatásokat adó intézményekkel, Nagymama klubbal, iskolákkal, óvodákkal való kapcsolatot és közös programok szervezését.

A szakmai munka színvonalának megtartása, javítása érdekében lényeges szempontnak tartjuk az idős ember vitalitásának, életképességének fenntartását. Az egyénre szabott bánásmódot helyeztük előtérbe, ennek érdekében egyéni gondozási tervet vezetünk, melynek eredményeként a klub közösségének összetartozása is sikeresebb.

IDŐSEK GONDOZÓHÁZA

Az Időskorúak Gondozóháza, olyan átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, amely átmeneti jelleggel, legfeljebb egyévi időtartamra, teljeskörű ellátást nyújt azoknak az idősorú, valamint azoknak a 18. életévüket betöltött beteg személyek számára, akik önmagukról betegségük, vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni. A szolgáltatás része a lakhatás biztosítása, napi ötszöri étkeztetés, a (szükség esetén) ruházattal való ellátás, a textíliával való ellátás, a mentális gondozás biztosítása, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása.

Az átmeneti elhelyezés különös méltánylást érdemlő esetben az intézmény orvosa szakvéleményének figyelembevételével egy alkalommal egy évvel meghosszabbítható.

A személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 85.§ (4) bekezdése értelmében, ha az ellátást igénybe vevőt más, személyes gondoskodást nyújtó intézményben el lehet látni, az új intézménybe történő elhelyezésig az ellátást változatlan feltételekkel biztosítani szükséges.

A lakók részére a hétköznapokban teljes körű fizikai-, (háromszori étkeztetés) egészségügyi (ápolási, gondozási teendők) és mentálhigiénés ellátást biztosítunk.

Továbbá olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújtunk, amelynek során az igénybevevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő, egyéni bánásmódban való részesítése keretében (egyéni ápolási-gondozási terv alapján) a hiányzó, vagy csak

korlátozottan meglévő testi-szellemi funkciók helyreállítása a cél. Az ápolási tevékenység során a közvetlenül felmerülő, és szociális intézményi ellátás keretén belül biztosítható egészségi állapot helyreállítására törekszünk.

Fizikai ellátás:

A napi ötszöri étkezést a Mezőkövesdi Óvoda, Bölcsőde és Élelmezési Központ konyhájáról, az ágyneműk, ruhaneműk, textíliák tisztítását, mosását a Bükki Kaptárkő Szociális Szövetkezet mosodája, valamint a Mezőkövesd Város Önkormányzat mosodája által biztosítjuk, mindkettőt kiszerezhető szolgáltatásként.

Egészségügyi ellátás:

Az egészségügyi ellátás keretében gondoskodunk a lakó

- teljes, szükség szerinti ápolásáról,
- rendszeres orvosi felügyeletéről,
- szakorvosi ellátáshoz való hozzájárásáról,
- kórházi kezeléshez való hozzájárásáról,
- a rendeletben meghatározott gyógyszerellátásáról,
- az egészség megőrzését szolgáló felvilágosításáról.

Pszichés, mentálhigiénés ellátás:

Gondoskodunk a

- személyre szabott bánásmódról
- konfliktushelyzetek megelőzése érdekében egyéni-csoportos megbeszélésekről,
- a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeiről,
- a lakók családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásának feltételeiről,
- az intézményen belüli kisközösségek, csoportok, társas kapcsolatok kialakításáról, és annak működtetéséről,
- a lakó testi-lelki aktivitásának fenntartásáról, megőrzéséről.

A lakó egészségi állapotának, képességeinek, egyéni adottságainak figyelembevételével az alábbi tevékenységeket végezzük:

- Fizikai tevékenységet: segítő séta, levegőztetés, ágytorna,
- Szellemi és szórakoztató tevékenység: olvasás, felolvasás, kártya, társasjáték, vetélkedő, zenehallgatás.
- Kulturális tevékenységek: rendezvények, ünnepek, névnapok, születésnapok, társadalmi ünnepekről való megemlékezések.

Az ápolást, gondozást a szakmai jogszabályoknak megfelelően végezzük.

Egyre többször veszik igénybe a gondozóházat a család tehermentesítése céljából is, az idős hozzátartozót 1-1 hétre történő elhelyezésére.

IDŐSEK OTTHONA

Az idősek otthonában az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek teljes körű ellátásáról, így legalább napi háromszori étkeztetéséről, szükség

szerinti ruházattal ill. textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról, teljes körű ápolásáról és gondozásáról gondoskodunk – feltéve, ha ellátásuk más módon nem oldható meg.

Az ellátottak köre: elsősorban nyugdíjkorhatárt betöltött személyek (időskorúak), - ill. 18. életévét betöltött személyek, akik betegségük miatt nem tudnak önmagukról gondoskodni.

A szolgáltatást igénybe vevő lakó részére olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújtunk, amelynek során az igénybevevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő, egyéni bánásmódban való részesítése keretében (egyéni ápolási-gondozási terv alapján) a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkciók helyreállítása a cél. Az ápolási tevékenységek során a közvetlenül felmerülő, és szociális intézmény keretein belül biztosítható egészségi állapot helyreállítására törekszünk.

Fizikai ellátás:

A napi ötszöri étkezést a Mezőkövesdi Óvoda, Bölcsőde és Élelmezési Központ konyhájáról, az ágyneműk, ruhaneműk, textíliák tisztítását, mosását a Bükki Kaptárkő Szociális Szövetkezet mosodája, valamint a Mezőkövesd Város Önkormányzat mosodája által biztosítjuk, mindkettőt kiszereződtetett szolgáltatásként.

Egészségügyi ellátás:

Az egészségügyi ellátás keretében gondoskodunk a lakó

- teljes, szükség szerinti ápolásáról,
- rendszeres orvosi felügyeletéről,
- szakorvosi ellátáshoz való hozzájutásáról,
- kórházi kezeléshez való hozzájutásáról,
- a rendeletben meghatározott gyógyszerellátásáról,
- az egészség megőrzését szolgáló felvilágosításáról.

Pszichés, mentálhigiénés ellátás:

Gondoskodunk a

- személyre szabott bánásmódról
- konfliktushelyzetek megelőzése érdekében egyéni-csoportos megbeszélésekről,
- a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeiről,
- a lakók családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartásának feltételeiről,
- az intézményen belüli kisközösségek, csoportok, társas kapcsolatok kialakításáról, és annak működtetéséről,
- a lakó testi-lelki aktivitásának fenntartásáról, megőrzéséről.

A lakó egészségi állapotának, képességeinek, egyéni adottságainak figyelembevételével az alábbi tevékenységeket végezzük:

- Fizikai tevékenységet: segítő séta, levegőztetés, ágytorna,
- Szellemi és szórakoztató tevékenység: olvasás, felolvasás, kártya, társasjáték, vetélkedő, zenehallgatás.

- Kulturális tevékenységek: rendezvények, ünnepek, névnapok, születésnapok, társadalmi ünnepekről való megemlékezések

Az idősellátás területén tapasztalható, hogy a magyarországi demográfiai mutatók hosszú idő óta a népességszám csökkenésére utalnak. Pusztán az országos adatok ismeretében Mezőkövesdi kistérségben a lakosságszám tovább csökkent az elmúlt tíz évben. A korcsoporton belüli szám adatok alakulását tekintve egyértelműen látszik, hogy az öregedési mutató növekedése a fiatal korosztály számának csökkenésével és az idősebb korosztály számbeli növekedésével függ össze.

Az ellátási területen egyre nagyobb arányban fordulnak elő az idős, magára hagyott, sokszor magatehetetlen idős emberek. Jellemző a családi kapcsolatok beszűkülése, vagy akár teljes hiánya. Az ellátásra szoruló idős korosztályról elmondható, hogy rossz az egészségi-, valamint a lelki állapotuk egyaránt.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A fent említett otthonok, a civil szervezetek, valamint a Mezőkövesdi KÖZKINCS-TÁR Nonprofit Kft. programjai mindenki számára hozzáférhetőek..

Mezőkövesd Város Önkormányzata a 2005-ben döntött az **Idősügyi Tanács** létrehozásáról. Az Idősügyi Tanács Mezőkövesd közigazgatási területén élő időskorúak, főleg nyugdíjasok és Mezőkövesd Város Önkormányzata közötti folyamatos együttműködés megvalósítása érdekében jött létre. Az Idősügyi Tanács létrehozásának célja volt az önkormányzat által a nyugdíjasok életkörülményeit érintő és befolyásoló indítványok, önkormányzati kezdeményezések, jogszabály tervezetek városvezetéssel való konzultatív, javaslattevői lehetőséggel való megvitatása. Céljai közt szerepel az időskorúak körében megfogalmazott közérdekű kérdések, érdekvédelmi jellegű problémák ismertetése, megvitatása, intézkedések kezdeményezése. A tanács beváltotta a hozzá fűzött reményeket, az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a fentiekben megfogalmazott célok megvalósultak, a Mezőkövesdi Idősügyi Tanács működése eredményes.

2018-ban létrejött a **Mezőkövesdi Kistérségi Idősügyi Tanács**, melynek célja a kistérség településeiben működő nyugdíjas klubok közötti együttműködés kialakítása, kirándulások, programok szervezése, a szervezetek munkájának összehangolása, tájékoztatása és az információ csere segítése.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök informatikai jártassága - mind a számítógép, mind az internet használat területén - messze elmarad az országos trendektől. A számítógép és internet használatával csökkenthető az idősök elszigeteltsége, javítható mentális állapotuk, biztosíthatók bizonyos szolgáltatások. Folyamatosan lenne igény az ehhez kapcsolódó képzésekre, hiszen sok idős csak így tud kapcsolatot tartani az esetlegesen távol élő családtagokkal.

d) a generációk közötti programok.

Az idősek nappali intézményében évente több alkalommal adnak műsort gyerekek, diákok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Mezőkövesd városban a nyugdíjas korú, közösségben aktív polgárok részére több önszerveződésű klub is működik: Nyugdíjas Közalkalmazottak és Köztisztviselők Klubja, Nyugdíjas Pedagógusok Klubja, Nyugdíjas Hon- és Rendvédelmi Dolgozók Klubja, Matyó Nagymama Klub, Matyó Kertbarát Egyesület, Foltvarró Klub, Egészségügyi Dolgozók Nyugdíjas Klubja, Mozgássérültek Mezőkövesdi Egyesülete, Matyó Népművészeti Egyesület senior táncsoportjai és hímzőkörei

Az időseket célzó programok a településen:

Idősek Napja

Idősek Karácsonya

Halló még itt vagyok! – nyugdíjas klubok találkozója

Zenés és irodalmi műsorok

Városi rendezvények programjai

Civil szervezetek rendezvényei

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Informatikai ismeretek hiánya	Képzések szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

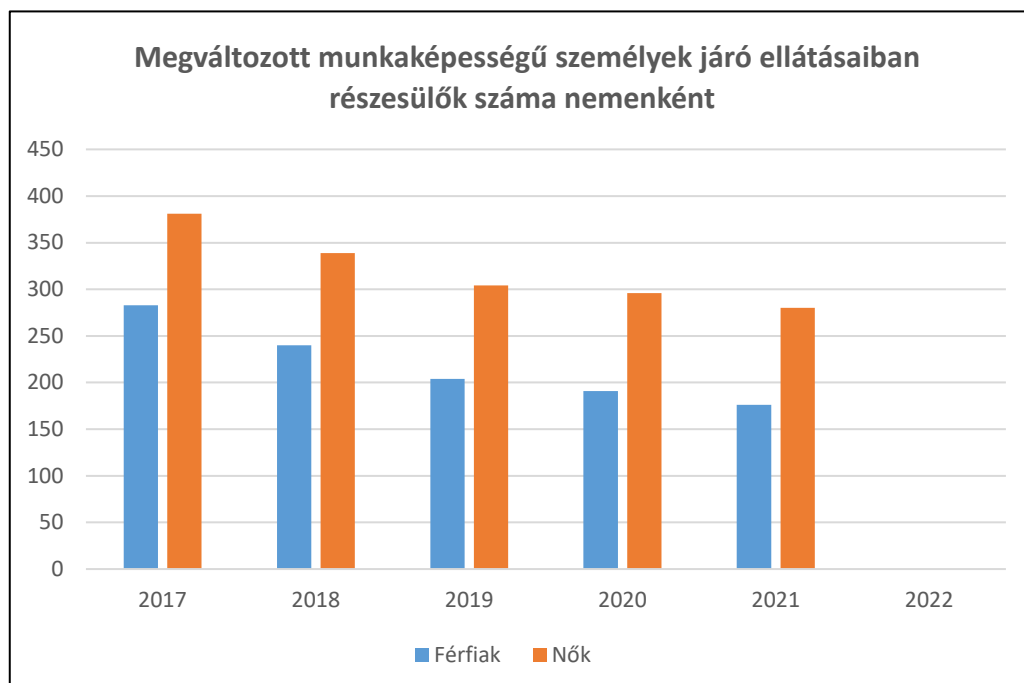
7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény értelmében fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A fogyatékkal élő személyek esetén nyer még inkább értelmet az esélyegyenlőség biztosítása. Az egészségesen élő emberek a mindennapi életükben megszokott tevékenységek láncolatában észre sem veszik, hogy az egyszerű cselekvések milyen lehetetlen végrehajtásúnak tűnnek bizonyos képességek hiányában. Nem tűnik fel, milyen nehéz az ismeretszerzés látás nélkül, az előbeszéd megértése hallás nélkül, az utazás végtagok hiányában. A fogyatékos személyek jogai a fogyatékoság szemszögéből vizsgálva szerteágazó területeket érintenek.

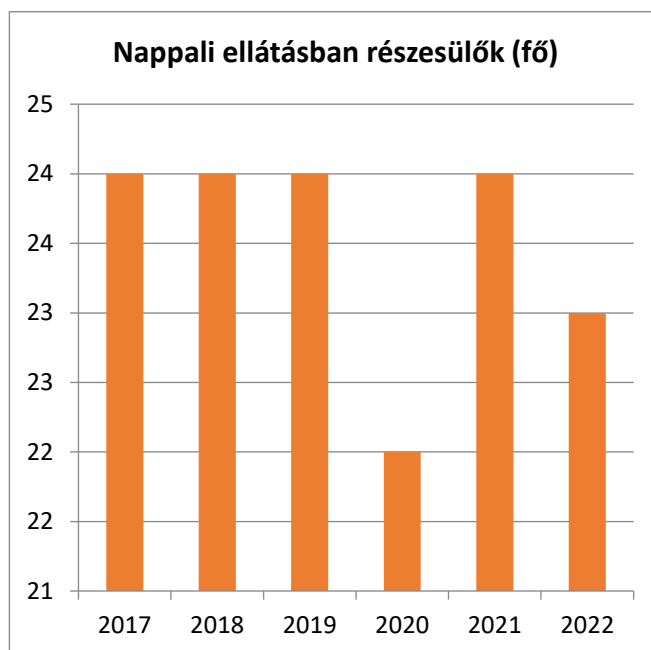
7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	283	381	664
2018	240	339	579
2019	204	304	508
2020	191	296	487
2021	176	280	456
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	24
2018	24
2019	24
2020	22
2021	24
2022	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Védett foglalkoztatás az EU tagállamaiban a fogyatékos emberek foglalkoztatását elősegítő speciális foglalkoztatási tevékenység. Többféle formája ismert, például más résztvevőkhöz viszonyítva előírhatják a fogyatékos emberek minimális arányszámát. A védett foglalkoztatás versenynek nem kitett környezetben valósul meg, és olyan fogyatékossgal élő emberek számára tartják fenn, akik nem juthatnak be a nyílt munkaerőpiacra. Lényeges feladat elősegíteni a védett munkahelyek létesítését, illetve az önkormányzati közfoglalkoztatás eszközeinek bevonásával intézkedéseket tenni a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására. A fogyatékkal élők munkába állását nehezíti, hogy a közfoglalkoztatásba kerülésük feltételét jelentő ellátásban (foglalkoztatást helyettesítő támogatás) a törvényi szabályozás okán nem részesülnek.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Amennyiben igény merül fel, az önkormányzat segítséget nyújt a munkahellyel történő kapcsolattartásban.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs ilyen jellegű információ Önkormányzatunk birtokában.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen működik a Mozgássérültek Mezőkövesdi Egyesülete, mely segítséget nyújt a fogyatékkal élő felnőtt és fiatalok lakosság problémái megoldásában. Az Egyesület 4 kistérségben (Mezőkövesd, Mezőcsát, Tiszaújváros és Emőd), 39 településen szolgáltat. Feladataikat székhelyükön és a mezőcsáti telephelyükön foglalkoztatottakon kívül több mint 30 fő önkéntes segítségével végzik, melynek köszönhetően taglétszámuk mára meghaladja az 5000 főt. Az önkéntes csoportvezetők munkája nagy jelentőséggel bír, mivel a kisebb településeken élők is értesülnek az éppen aktuális változásokról. A szervezeten keresztül információhoz juthatnak az őket érintő életvitelükhöz elengedhetetlen fontos kérdésekben, mint például: munkahely, rehabilitáció, egyéb nyomtatványok beszerzése, gépjárműszerzés, üdülés (Erzsébet program), klubfoglalkozás, torna, pályázatok benyújtása. 2000-ben alakult az ifjúsági csoport, ami azzal a céllal jött létre, hogy a mozgássérült fiatalok egy közösségbe tartozzanak. 2005-ben megalakult a Reuma klub, a reuma betegségben szenvedők közössége alkotja a szép számú tagságot. A klub-formává alakult csoport, a mozgásszervi megbetegedések gyógyítás elősegítésére csoportos tornafoglalkozásokat illetve előadásokat szerveznek, az egészség védelme érdekében. 2006-tól a „Kéz a Kézben” Támogató Szolgálat személyi segítség és szállítási tevékenységet végez mezőkövesdi kistérség 12 településére kiterjedve ISO 9001:2008 minősítéssel. A szállítás és a személyi segítség mellett nagy hangsúlyt fektetnek információs szolgáltatásukra is, melynek keretében a szolgáltatással kapcsolatba kerülő egyéneket, csoportokat, illetve szervezeteket tájékoztatják a problémájuk megoldásához igénybe vehető, őket megillető támogatásokról, szolgáltatások létéről, tartalmáról, hozzájárásuk módjáról, feltételeiről. Közösségteremtés céljából több csoport is működik a mozgássérült és más fogyatékosokkal élő emberek számára. 2007 óta működik negyedévi rendszerességgel, 20 állandó fővel a sclerosis multiplex klub. Összejöveteleik alkalmával számos változatos programmal teszik színessé az együtt töltött időt. Egészség megőrző előadást hallgatnak, neves előadóktól, kulturális eseményeken vesz részt a csoport. 2011 márciusban az Egyesület lehetőséget kapott és megkezdte a sorstársi tanácsadói tevékenységét. A tanácsadói szolgáltatás a MEOSZ által képzést szerzett kollégák végzik. Országos rendszer keretében működő interneten keresztül történő személyes szolgáltatás által vehetnek igénybe az érdeklődők. Az egyesület kapcsolatai, közös megjelenése, programjai és közösen végzett tevékenységei más szervezetekkel igen magas szintűek. Több országos, megyei és helyi civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, munkáltatókkal a megállapodásokban megfogalmazottak alapján működnek együtt, valamint tagjai több országos, regionális hálózatnak, kistérségi társulásnak is (MEOSZ, Magyar SM Társaság, Országos Reumaklub Egyesület, Fogyatékkal Élők Regionális Szövetsége, Dél-borsodi LEADER Egyesület, Mezőkövesdi Civil Szövetség stb.).

A Gondoskodás Alapítvány szintén sokat tesz a fogyatékos személyekért, erről bővebben a 7.3. f) pontban.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek részére rendszeres szociális segély, települési támogatás, továbbá fogyatékkal élő személy ápolása jogán ápolási díj igényelhető.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermejjóléti Központ megfelelő segítséget nyújt a fogyatékkal élők számára is az egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérése érdekében.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az építésügyi hatóság megfelelően felkészült az akadálymentesítés építészeti szempontjainak vizsgálatára. Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése még nem 100%-os, de önkormányzatunk folyamatosan törekszik arra, hogy a lehető legrövidebb időn belül akadálymentessé tegye ezen épületeket. A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon működik e-ügyintézés is, amelynek keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok.

Az Önkormányzat igyekszik az összes középületet akadálymentessé tenni. Nagy részükben már megvalósult az akadálymentesítés, a további források előteremtése zajlik a többi intézmény tekintetében.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az egyes kulturális és sport szolgáltatásokat nyújtó épületek akadálymentesítettsége még nem megoldott teljes egészében, ezért az akadálymentesítést az önkormányzatnak tovább kell folytatnia.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Néhány helyen már megtörtént az akadálymentesítés, de továbbra is törekedni kell a akadálymentesítésére.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Néhány helyen már megtörtént az akadálymentesítés, de továbbra is törekedni kell a akadálymentesítésére.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékos személyek számára speciális közlekedési megoldások a városban nem állnak rendelkezésre.

Az „Add a kezed” Lakóotthon Mezőkövesden 2000-ben nyitotta meg kapuit. Az otthont a Gondoskodás Alapítvány működteti. A lakóotthon 14 fő enyhe- és középsúlyos értelmi fogyatékos számára biztosít ellátást. A lakóotthon épülete egy nagy parkos, ligetes telken található, mely a lakók számára kertészkedést, parkgondozást, illetve állattartást tesz lehetővé. A lakók képességeiknek megfelelően részt vállalnak a napi feladatok elvégzésében, pl: reggeli elkészítés, takarítás, mosogatás, bevásárlás. A lakóotthoni lakóforma a fogyatékosok számára az eddig elzárt, kirekesztett étellel szemben, egy tartalmasabb, önállóbb, nyitottabb, a normalizációs elveknek megfelelően, a társadalom többi tagjához hasonló életet tud biztosítani, ahol családi légkörben egyéni kívánságaikat figyelembe véve élhetnek. A Lakóotthon célja az egyéni fejlesztés, személyes odafigyelés, segítségnyújtás, önálló életre nevelés, a foglalkoztatás biztosításával a társadalomba való beilleszkedés. Tolókocsival jól megközelíthető akadálymentes az intézmény. Az intézmény az európai uniós előírásoknak megfelelően van kialakítva. Egy gyengén látó, vagy hallássérült is könnyen eligazodik az intézmény falai között a korszerű önálló életvitelt segítő technikai eszközökkel. Legfontosabb számukra, hogy a Napközi Otthonban tartózkodó értelmileg akadályozott emberek is a lehető legmagasabb ellátásban részesüljenek. A szolgáltatások célja a súlyosan fogyatékos személyek önrendelkezésén alapuló önálló életvitelének megkönnyítése, elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságuk megőrzése mellett lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az önkormányzat nem rendelkezik pozitív diszkriminációt, hátránykompenzációt jelentő juttatásokkal, szolgáltatásokkal.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A Mozgássérültek Mezőkövesdi Egyesülete, és a Gondoskodás Alapítvány rendszeresen szervez célzott programokat városunkban a célcsoport számára.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élő embereket a magyar társadalomban is az egyik leghátrányosabb helyzetű csoportnak tekinthetjük. Az érintettek kedvezőtlen egészségi állapota mellett társadalmi körülményekben is számos nehézséggel küzdenek, melyek egyfelől jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket, másfelől a társadalom által elfogadott normákhoz való igazodást. Az önkormányzat törekszik arra, hogy a fogyatékkal élő személyeket támogassa. A településen nem jellemző a fogyatékossgal miatti kirekesztés, elmondható, hogy az itt élők elfogadók és befogadók a fogyatékkal élő személyekkel szemben.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Épületek, munkahelyek akadálymentesítése még nem 100%-os	Pályázati források felkutatása, akadálymentesítés

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
-	-

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A városnak mozgalmas a társadalmi élete, számos program áll az érdeklődők rendelkezésére egész évben. A város lakói több, mint 70 egyesületet és alapítványt hoztak létre, amelyek keretet adnak a társadalmi életnek. Jelentős szervező erő a kultúra, az oktatás és a vallás a településen, így a kulturális, népművészeti, valamint vallási célú és tevékenységű és a civil szervezetek integrálják a város társadalmát, és segítséget nyújtanak a fiatalok tehetséggondozásában és a felnőtt lakosság esélyegyenlőségének támogatásában.

Mezőkövesd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete minden évben pályázatot hirdet az Önkormányzat költségvetésében meghatározott keretösszeg terhére a társadalmi szervezetek, egyes meghatározott alapítványok, egyesületek, egyházak támogatására. A támogatás célja az Önkormányzat és civil szerveződések együttműködésének elősegítése, a helyi civil szervezetek által az önkormányzat feladatkörébe tartozó vagy ahhoz kapcsolódó, a helyi közösség érdekeit szolgáló tevékenységek ellátásának támogatása a működési költségekhez, illetve programok megvalósításához történő hozzájárulás útján.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CXXIX. törvény tartalmazza a nemzetiségek alapvető jogait, mind a kollektív, mind az egyéni jogok területén. Ugyan ezen törvény szabályozza az önrendelkezés gyakorlására módjára vonatkozó szervezeti feltételeket, a nemzetiségi önkormányzat feladatait, működését, gazdálkodását. A jogszabály értelmében fontos szempont, hogy az egyes önkormányzatok, helyi önkormányzat vagy nemzetiségi önkormányzat egymástól független autonóm szerveződések, közöttük alá-fölé rendeltségi viszony nincs. Jelenleg az egyes önkormányzatok gazdálkodása is szervesen elkülönül. Ezen

tényezők alapján biztosított a jogi háttér a nemzetiségi önkormányzatok, és a helyi önkormányzatok együttműködéséhez. Mind a helyi, mind a nemzetiségi önkormányzat bevételei jó részben központi költségvetési támogatásból keletkeznek. A helyi önkormányzat igyekszik segítséget nyújtani a nemzetiségi önkormányzatok működéséhez, feladataik ellátásához. Az együttműködés feltételeit a felek külön együttműködési megállapodásban rögzítették.

A városban a híveket legnagyobb számban a történelmi egyházak tömörítik. Napjainkban a történelmi egyházak szerepe kibővült, és már nem csak hitéleti tevékenységet, hanem társadalmi feladatokat is ellátnak pl.: nevelés- oktatás területén. Az egyházak megváltozott társadalmi szerepvállalása miatt, szükségképpen partnerei a helyi önkormányzatnak az esélyegyenlőségi program végrehajtásában.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás
 - Mezőkövesdi Közös Önkormányzati Hivatal
 - Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ

Mint több települési önkormányzatot tömörítő szervezetek, közös célokkal rendelkeznek a lakosság megfelelő ellátása és kiszolgálása érdekében, így mind feladataik ellátása során, mind programjaik szervezésekor fokozott figyelmet fordítanak az esélyegyenlőségi célcsoportokra.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Együttműködési megállapodások, valamint támogatási szerződések a Mezőkövesdi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal és a Lungo Drom Mezőkövesdi Szervezetével, melynek értelmében folyamatosan egyeztetnek és támogatják egymást az esélyegyenlőségi célcsoportok jogainak érdekében.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek tevékenységében különösen fontos a más szervezetekkel és az Önkormányzattal való együttműködés helyi és térségi szinteken is. Ez annál is inkább alapvető fontosságú, mert csak így tudnak komoly és hosszú távon is fenntartható eredményeket elérni az általunk támogatott rászorulóknak részére.

Mezőkövesdi Civil Szövetség Egyesület:

A legtöbb Mezőkövesden működő civil szervezet tagja a szövetségnek, így hatékonyabban tudnak fellépni a képviselt csoportok érdekérvényesítése tekintetében.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem jellemző a for-profit szervezetek részvétele az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekváтан válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A HEP készítése során folyamatos kapcsolatot tartunk a közreműködő helyi hatóságokkal, civil szervezetekkel, egyházakkal. Ezek fórumok, kerekasztal-beszélgetések formájában jönnek létre. Mezőkövesden esélyegyenlőségi referens tartja a kapcsolatot az érintett területek képviselőivel, majd a problémákról folyamatosan tájékoztatja az Önkormányzat vezetését.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Biztosítani kell, hogy a település minden lakója, az önkormányzat intézményei és azok munkatársai, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen Mezőkövesd Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja áll rendelkezésre, a nyilvánosság biztosítása a Mezőkövesdi Média Nonprofit Kft. feladata.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és / vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség	Új munkahelyek teremtése, átképzések, igényfelmérés
	Szegregációk	A szegregált területeket érintő komplex városfejlesztési program végrehajtása
Gyermekek	Hátrányos helyzetű gyermekek magas aránya a településen	Hátrányos helyzetű tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba
Idősek	Probléma a településen az idősek informatikai ismereteinek hiánya	Igényfelmérés, pályázati források felkutatása, képzések szervezése
Nők	Nők munkanélkülisége	Új munkahelyek teremtése, átképzések, igényfelmérés
Fogyatékkal élők	Épületek, munkahelyek akadálymentesítése még nem 100%-os	Pályázati források felkutatása, akadálymentesítés
Több csoportot érintő, településszintű megállapítás	-	-

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a romák és a mélyszegénységben élők helyzete javuljon.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek nevelését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek problémáira.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a továbbképzést, átképzést, hogy elhelyezkedésük könnyebb legyen.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Munkahelyteremtés	Számottevő a munkanélküliek száma a mélyszegénységben élők között.	A városban élők és a mélyszegénységben élők jövedelmi viszonyai érik el az országos átlagot	Mezőkövesd Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Új Roma Stratégia (2019-2023), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Hiányszakmák adatbázisának elkészítése, OKJ-s szakképzések indítása a hiányszakmáknak megfelelően lehetőleg pályázati forrásból	Polgármester	2028. 12. 18. (hétfő)	A városban élők és a mélyszegénységben élők jövedelmi viszonyai érik el az országos átlagot	Pályázati források	A városban élő roma népesség pontos száma, adatai (iskolai végzettség, szociális és egészségügyi helyzet, foglalkoztatottság) ismertté válik. A városban élők és a mélyszegénységben élők jövedelmi viszonyai érik el az országos átlagot	nem releváns
2	A szegregált területeket érintő komplex városfejlesztési program végrehajtása	Az érintett területeken élő, többnyire alacsony státuszú lakók számára nem biztosított az egyenlő hozzáférés a közszolgáltatásokhoz, a munkaerőpiaci lehetőségekhez	Cél a szegregáció oldása az adott területeken, annak megakadályozása, hogy ezeken a területeken tovább növekedjen az alacsony státuszú népesség koncentrációja. További cél az életkörülmények és a lakókörnyezet állapotának javítása, a társadalmi kohézió erősítése, a közösségi	Mezőkövesd Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Új Roma Stratégia (2019-2023), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	• Szociális integráció: humán szolgáltató intézmények, létrehozása. • Lakhatási integráció: önkormányzati tulajdonú bérlakások felújítása.	polgármester	2028. 12. 18. (hétfő)	Megvalósul a szociális és lakhatási integráció. Az életkörülmények és a lakókörnyezet állapotának javul, a társadalmi kohézió erősödik.	EU támogatás+ önkormányzati önerő.	Megvalósul a szociális integráció, szegregáció megszűnik.	nem releváns

			szolgáltatások bővítése, a helyi társadalom képzése és a szegregátumok minőségi környezetjavítása infrastrukturális fejlesztések által.									
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Hátrányos helyzetű tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba	Hátrányos helyzetű gyermekek magas aránya a településen.	Hátrányos helyzetű tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba, ezzel szocializálva őket. Csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek száma.	Mezőkövesd Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Új Roma Stratégia (2019-2030), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032),	Kapcsolatfelvétel a gyermekekkel és a szülőkkel Programok szervezése Gyermekek bevonása a programokba	Polgármester	2028. 12. 18. (hétfő)	Csökken a hátrányos helyzetű gyermekek száma.	Humán erőforrás, pályázati forrás	Fenntartható.	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők foglalkoztatásának elősegítése	Magas a nők munkanélküliségének aránya	Igényfelmérés, szükség esetén átképzés, elhelyezkedés elősegítése	-	Új Roma Stratégia (2019-2030), Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Hiányszakmák adatbázisának elkészítése, OKJ-s szakképzések indítása a hiányszakmáknak megfelelően lehetőleg pályázati forrásból, majd munkahelyek teremtése	Polgármester	2028. 12. 18. (hétfő)	A településen és a mélyszegénységben élők nők munkához jutnak, jövedelmi viszonyai elérik az országos átlagot	Pályázati és humán erőforrás	tartós foglalkoztatás	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Informatikai kompetenciák fejlesztése	Probléma a településen az idősek informatikai kompetenciáinak hiánya.	Az idősek megtanulják az informatikai eszközök használatát, ezáltal jobban tudnak kapcsolatot tartani a távol élő családdal is.	-	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Igényfelmérés, pályázati források keresése, képzések szervezése 2016.05.31.	Polgármester	2028. 12. 18. (hétfő)	Az idősek megtanulják a számítástechnikai eszközök használatát, képesek lesznek kezelni a számítógépet.	Pályázati és humán erőforrás	Folyamatos képzések	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Akadálymentesítés	A település nem rendelkezik elég akadálymentesített épülettel	Az épületek akadálymentesítettek legyenek, pályázati források bevonásával.	Mezőkövesd Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024), Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Pályázati források felkutatása, pályázatok beadása, sikeres pályázat esetén épületek akadálymentesítésének megvalósítása	Polgármester	2028. 12. 18. (hétfő)	Akadálymentesített épületek száma növekszik, ezzel könnyebbé tesszük a fogyatékkal élők életét	pályázati és humán erőforrás	Pályázati forrás esetén fenntartható.	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

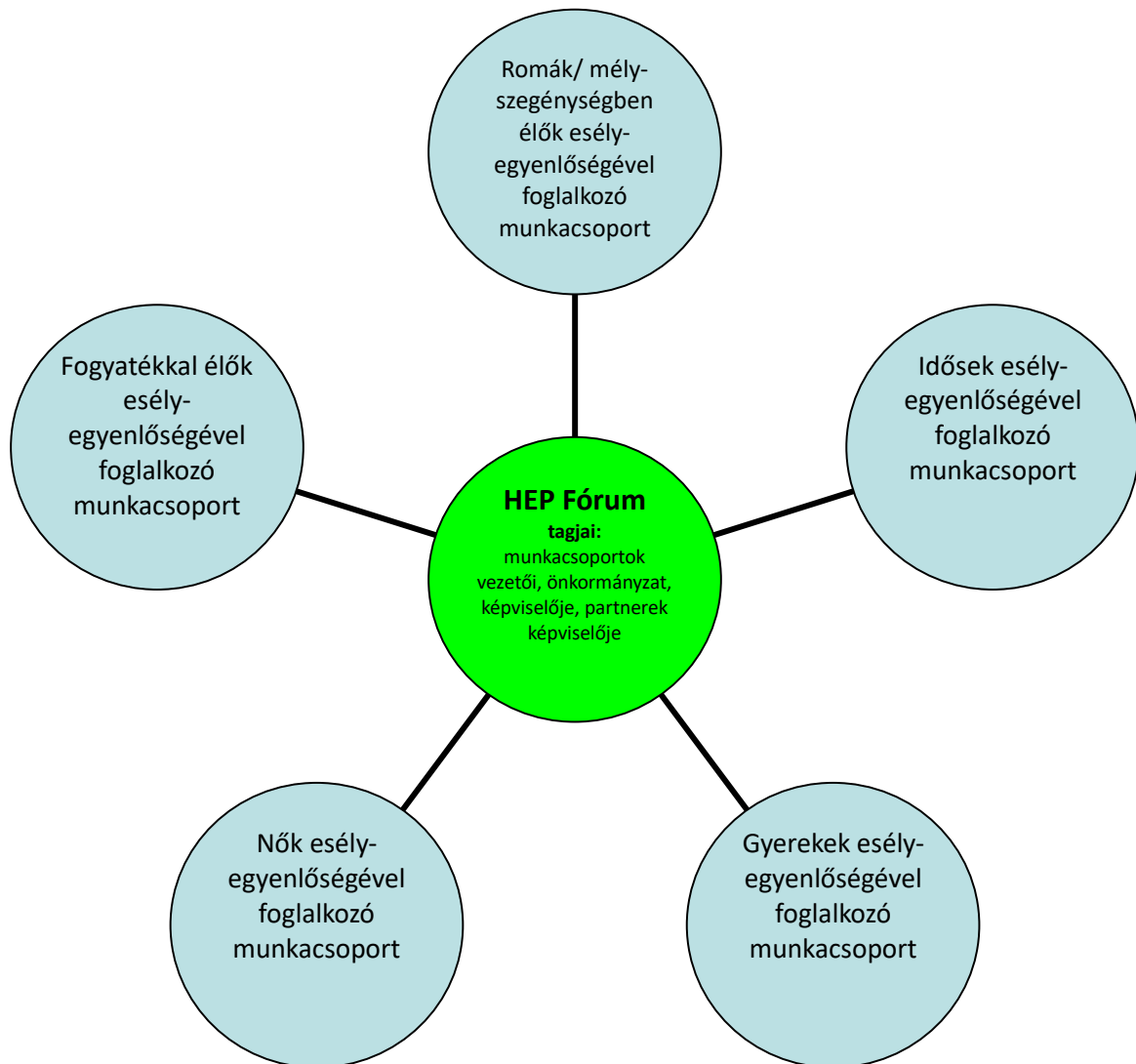
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórum összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,

- a település/közös önkormányzat jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzat vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Mezőkövesd Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Mezőkövesd Város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **6/2024. (I.31.)** számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Mezőkövesd, 2024. január 31.

Dr. Fekete Zoltán
polgármester

**Mezőkövesd Város Önkormányzata Képviselő-testületének
6/2024. (I.31.) határozata**

Mezőkövesd Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

1.) Mezőkövesd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése értelmében a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a 2023-2028. időszakra vonatkozóan az előterjesztés melléklete szerinti formában és tartalommal elfogadja.

2.) A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal kapcsolatos intézkedések megtételére.

Felelős: Polgármester

Határidő: folyamatos

**dr. Jakab Orsolya sk.
jegyző**

**dr. Fekete Zoltán sk.
polgármester**

Kiadmány hiteléül:

dr. Jakab Orsolya
jegyző
